

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 27 mars 1924 kl. 5 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1924—1925 av utgifterna under riksstatsens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 2 januari 1924 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 1 under nionde huvudtiteln föreslagit riksdagen att för egnahemsavdelningen inom jordbruksdepartementet anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 26,100 kronor. Egnahems-
avdelning
inom departe-
mentet.
(extra anslag.)
[1.]

Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för egnahemsavdelningen inom jordbruksdepartementet anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 26,100 kronor.

Lantbruksstyrelsen m. m.

2:o) Under punkt 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande ändrade stat för lantbruksstyrelsen, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Lantbruks-
styrelsen.
(ordinarie
anslag.)
[2.]

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	177,100
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	5,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ...	»	39,000

Förslagsanslag kronor 221,100;

dels ock vid bifall härtill minska ordinarie förslagsanslaget till lantbruksstyrelsen, nu 224,100 kronor, med 3,000 kronor till 221,100 kronor. (Statsrådsprotokollet sid 2.)

Ordinarie förslagsanslaget till lantbruksstyrelsen (se R. skr. 1923 nr 9 A p. 4) är i riksstaten uppfört med 224,100 kronor. Den från och med den 1 juli 1923 gällande staten för styrelsen har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor 177,100
Vikariatersättningar, förslagsanslag	» 5,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 42,000

Förslagsanslag kronor 224,100.

Utskottet.

Den föreslagna minskningen av anslagsposten till icke-ordinarie befattningshavare med 3,000 kronor har motiverats med angelägenheten att begränsa statsutgifterna. Framställningen biträdas av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må
dels godkänna följande ändrade stat för lantbruksstyrelsen, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor 177,100
Vikariatersättningar, förslagsanslag	» 5,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 39,000

Förslagsanslag kronor 221,100;

dels ock vid bifall härtill minska ordinarie förslagsanslaget till lantbruksstyrelsen, nu 224,100 kronor, med 3,000 kronor till 221,100 kronor.

Tillskott till
dyrtidstillägg
för lantbruks-
ingenjörer och
lantbruksstipendiater.

(extra anslag)

3:o) Under punkt 3 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående tillskott till dyrtidstillägg för lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna för budgetåret 1924—1925 ett belopp av 20,000 kronor.

[3.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Assistenten
hos lantbruks-
ingenjörer.

(extra anslag)

[4.]

4:o) Under punkt 4 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till avlöande av assistenter hos lantbruksingenjörer anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 36,000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår har för ändamålet uppförts ett extra anslag av 36,000 kronor. Anslaget har beräknats för statsbidrag av i medeltal 100 kronor för assistent och månad och en sammanlagd anställ-

ningstid av 360 månader. Enligt av Kungl. Maj:t meddelad bestämmelse må statsbidraget ej för någon assistent överstiga 125 kronor för månad.

Departementschefen har ansett statsanslaget böra för instundande budgetår beräknas enligt enahanda grunder, som nu gälla.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot den gjorda beräkningen, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår såsom bidrag till avlönande av assistenter hos lantbruksingenjörer anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 36,000 kronor.

5:o) I överensstämmelse med anslagsanvisningarna för ändamålet av 1922 och 1923 års riksdagar och i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 5 gjorda framställning hemställer utskottet,

Stipendiat i boskapskötsel och mejerihushållning m. m.

(extra anslag.)

att riksdagen må till en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m. anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 2,500 kronor.

[5.]

Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.

6:o) Under punkt 6 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie reservationsanslagen till lantbruksakademiens lantbruks- och fiskerimuseum, nu 12,000 kronor, med 4,000 kronor till 8,000 kronor, lantbruksakademiens tidskrift m. m., nu 4,600 kronor, med 600 kronor till 4,000 kronor, lantbruksakademiens bibliotek, nu 4,500 kronor, med 500 kronor till 4,000 kronor.

Lantbruksakademiens lantbruks- och fiskerimuseum; lantbruksakademiens tidskrift m. m.; lantbruksakademiens bibliotek.

(Statsrådsprotokollet sid. 4 och 5.)

Den nedsättning av anslagen, varom framställning göres, har departementschefen funnit ofrånkomlig i betraktande av rådande ekonomiska förhållanden.

(ordinarie anslag.)

[6.]

I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslagen till lantbruksakademiens lantbruks- och fiskerimuseum, nu 12,000 kronor, med 4,000 kronor till 8,000 kronor, lantbruksakademiens tidskrift m. m., nu 4,600 kronor, med 600 kronor till 4,000 kronor, lantbruksakademiens bibliotek, nu 4,500 kronor, med 500 kronor till 4,000 kronor.

Centralan-
stalten för för-
söksväsendet
på jordbruks-
området.

(ordinarie
anslag.)

[7.]

7:o) Under punkt 7 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 286,000 kronor, med 34,700 kronor till 251,300 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 6—8 i statsrådsprotokollet.

Då det synts departementschefen nödvändigt att för budgetåret 1924—1925 vidtaga avsevärda nedsättningar i de för innevarande budgetår anvisade beloppen, har han funnit posten till övriga utgifter kunna för budgetåret 1924—1925 begränsas till 156,700 kronor, i vilket belopp ingå jämväl inkomsterna för avdelningarna för jordbruk och husdjursskötsel, beräknade med oförändrade belopp, 5,000 kronor respektive 6,000 kronor.

Anslaget har så beräknats, att från nyss angivna utgiftsbelopp 156,700 kronor jämte avlöningsstatens slutsumma 121,100 kronor eller tillhoppa 277,800 kronor liksom hittills avräknats dels beräknade inkomster 15,800 kronor, dels ock bostadsavdrag 10,700 kronor, eller tillhoppa 26,500 kronor, varefter att täckas av anstaltens ordinarie anslag återstå 251,300 kronor. Då anslaget för budgetåret 1923—1924 uppgår till 286,000 kronor, skulle således en nedsättning kunna äga rum med 34,700 kronor.

Utskottet.

Ehuru utskottet icke förbiser, att den ifrågasatta starka beskärningen av anslaget kan komma att vålla svårigheter i fråga om uppehållande av centralanstaltens verksamhet, har utskottet av statsfinansiella hänsyn dock icke velat föreslå någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må minska ordinarie anslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 286,000 kronor, med 34,700 kronor, till 251,300 kronor.

Internatio-
nella lant-
bruksinstitu-
tet i Rom.

[8.]

8:o) Enligt anmälan i punkt 8 har, på grund av beräknad reservation å tidigare anslag för ändamålet, någon medelsanvisning för budgetåret 1924—1925 till internationella lantbruksinstitutet i Rom icke ansetts erforderlig, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

Internatio-
nella frys-
institutet i
Paris.

(extra anslag.)

[9.]

9:o) Under punkt 9 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella frysinstitutet i Paris anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 2,000 kronor.

För ändamålet har från och med 1921 av riksdagen anvisats särskilda reservationsanslag. För budgetåret 1923—1924 uppgår anslaget till 2,800 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 9 och 10.

Då kostnaderna för budgetåret 1924—1925 för Sveriges medlemsskap i ifrågavarande institut — däribland årsbidraget för 1925 — delvis kunna täckas av å anslaget förefintlig reservation, kan enligt statsrådsprotokollet anslagsanvisningen begränsas till 2,000 kronor.

Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella frysinstitutet i Paris anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 2,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar.

10:o) Under punkt 10 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 12,000 kronor.

Diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna.

Utredningen återfinnes å sid. 10—13 i statsrådsprotokollet.

(extra anslag.)

[10.]

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 24 av herr *Sederholm*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till Ultuna lantbruksinstituts utgifter förutom avlöning anvisa ett anslag å extra stat av 24,000 kronor.

Motion.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

I det ordinarie anslaget till lantbruksinstitutet vid Ultuna ingår i den 1917 fastställda staten en anslagspost till institutets övriga utgifter, d. v. s. utom avlöningar, vilken jämlikt beslut vid 1919 års riksdag är upptagen till 34,600 kronor. Från denna anslagspost gäldas utgifter för bränsle och lyse, byggnadsunderhåll, renhållning, kost åt frielever, förbrukningsartiklar m. m., dagsverken och körslor, foder åt hästar, bibliotek, exkursioner och diverse utgifter.

Då de till dessa utgifter avsedda medel visat sig otillräckliga, har riksdagen till täckande av uppkomna brister å förenämnda anslagspost och bestridande av ökade kostnader för därmed avsedda olika ändamål under senaste åren anvisat anslag såväl å extra stat som ock å tilläggsstat. Till diverse behov vid institutet för budgetåret 1923—1924 har anvisats ett extra anslag av 24,000 kronor.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet anfört, att en avsevärd nedsättning i förhållande till det för närvarande till 24,000 kronor uppgående extra anslaget synts honom vara av sparsamhetsskäl nödvändig och även, vid jämförelse med tidigare till institutet anvisade medel, möjlig att genomföra. Departementschefen har sålunda ansett institutets utgifter, vilka — lärarlöner oberäknade — i den av Kungl. Maj:t för innevarande budgetår fastställda staten upptagas till sammanlagt 58,600 kronor, böra begränsas till 46,600 kronor. Då till täckande av medelsbehovet står av ordinarie anslaget till institutet till förfogande 34,600 kronor, skulle extra anslag erfordras till belopp av 12,000 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts framställning avser sålunda anvisande för ifrågavarande ändamål av ett anslag av 12,000 kronor.

Motionären, som ingått på en detaljgranskning av de olika utgiftsposter, vilka äro avsedda att tillgodoses genom ifrågavarande anslag, framhåller, att det för innevarande budgetår till diverse behov vid institutet anvisade anslaget å 24,000 kronor vore ett minimibelopp, vilket enligt hans mening icke tålde någon nedsättning, försåvitt institutets verksamhet skulle kunna på ett någorlunda nöjaktigt sätt upprätthållas, och hemställer motionären i anslutning härtill om anslagets uppförande med sistnämnda belopp.

Utskottet är ense med motionären därom, att den av Kungl. Maj:t föreslagna nedsättningen av ifrågavarande anslag kan komma att medföra vissa svårigheter beträffande verksamheten vid institutet. Det är emellertid att märka, att beskrifningen ansetts nödvändig av sparsamhetsskäl. Utskottet vill därtill erinra, att av enahanda skäl liknande nedsättningar föreslagits jämväl i fråga om flertalet andra institutioner under nionde huvudtiteln, därvid utskottet särskilt tänker på lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, och ett bifall till ifrågavarande motion skulle därför givetvis påkalla motsvarande höjningar beträffande övriga här åsyftade institutioner. Med hänsyn härtill och då det i varje fall icke är för utskottet möjligt att ingå på ett närmare bedömande av de särskilda detaljposterna, har utskottet funnit sig icke böra föreslå någon avvikelse från Kungl. Maj:ts förslag.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts föresvarande framställning och med avslag å den i ämnet väckta motionen I: 24 till diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 12,000 kronor.

11:o) Under punkt 11 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 6,000 kronor.

Diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.

(extra anslag.)

[11.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 14—17.

I det ordinarie anslaget till lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp ingår en anslagspost »till institutets övriga utgifter» å 43,700 kronor, avsedd för utgifter till bränsle och lyse, byggnadsunderhåll, renhållning, kost åt frielever, förbrukningsartiklar m. m., dagsverken och körsör, foder åt hästar, biblioteket, exkursioner och diverse utgifter. Som denna anslagspost befunnits otillräcklig, har riksdagen under de senaste åren anvisat förstärkningsanslag. För budgetåret 1923—1924 anvisades sålunda för diverse behov vid nämnda institut ett extra anslag av 17,450 kronor.

Uti förevarande framställning är anslaget till diverse behov vid Ultuna upptaget till ett från 17,450 kronor till 6,000 kronor begränsat belopp.

Utskottet.

Under hänvisning till utskottets under nästföregående punkt beträffande motsvarande anslag vid Ultuna lantbruksinstitut gjorda uttalande, får utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställa,

att riksdagen må till diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 6,000 kronor.

12:o) Under punkt 12 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till uppehållande av verksamheten vid Fredrika-Bremerförbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa anvisa för budgetåret 1924—1925 dels till avlöningar m. m. ett extra anslag av 17,500 kronor, dels ock till ålders- tillägg åt lärarinnepersonalen ett extra förslagsanslag av 2,400 kronor.

Lanthushållningsseminariet å Rimforsa.

(extra anslag.)

[12.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 17 och 18.

Till Fredrika-Bremerförbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa har för budgetåret 1923—1924 anvisats dels till avlöningar m. m. ett extra anslag av 18,800 kronor, dels ock till ålderstillägg åt lärarinnepersonalen ett extra förslagsanslag av 2,100 kronor. Av nämnda 18,800 kronor motsvarade 17,500 kronor sammanlagda beloppet av stadgade minimilöner för visst antal lärarinnor och 1,300 kronor beräknades för övriga utgifter.

Departementschefen har med hänsyn till det statsfinansiella läget funnit sig icke kunna tillstyrka, att seminariet för instundande budgetår beredes anslag till uppehållande av dess verksamhet med högre belopp än som motsvarar minimigrundlönerna eller 17,500 kronor. Till ålderstillägg för budgetåret 1924—1925 har beräknats erforderligt ett till 300 kronor förhöjt belopp.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till uppehållande av verksamheten vid Fredrika-Bremerförbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa anvisa för budgetåret 1924—1925

dels till avlöningar ett extra anslag av 17,500 kronor,

dels ock till ålderstillägg åt lärarinnepersonalen ett extra förslagsanslag av 2,400 kronor.

*Understöd åt
lantmannas-
skolor.
(ordinarie
anslag.)
[13.]
Utskottet.*

13:o) Under punkt 13 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor, nu 370,000 kronor, med 20,000 kronor till 350,000 kronor.
(Statsrådsprotokollet sid. 18.)

Mot den av minskad medelsåtgång motiverade nedsättningen av anslaget har utskottet intet att erinra och hemställer därför,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor, nu 370,000 kronor, med 20,000 kronor till 350,000 kronor.

*Ökat under-
stöd åt lant-
mannaskolor.
(extra anslag.)
[14.]*

14:o) Under punkt 14 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av ökat understöd åt lantmannaskolor för läsåret 1923—1924 anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor, att utgå med högst 10 procent av skolan eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

aumäla.

*Ökat under-
stöd åt lant-
hushålls-
skolor.
(extra anslag.)
[15.]*

15:o) Under punkt 15 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av ökat understöd åt lanthushållsskolor för läsåret 1923—1924 anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 17,500 kronor, att utgå med högst 10 procent av skolan enligt eljest gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

16:o) Under punkt 16 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor, nu 40,000 kronor, med 20,000 kronor till 60,000 kronor.

*Ålderstillägg
åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor.*

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 22.

Av utredningen i ärendet framgår, att ålderstillägg till ifrågavarande lärarpersonal för 1923 uppgick till i runt tal 60,000 kronor. Då, såsom departementschefen framhållit, ifrågavarande förslagsanslag bör utmätas efter verkliga behovet, tillstyrker utskottet den föreslagna anslagsförhöjningen och hemställer alltså,

(ordinarie
anslag.)
[16.]
Utskottet.

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor, nu 40,000 kronor, med 20,000 kronor till 60,000 kronor.

17:o) Under punkt 17 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående dyrtidstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna för budgetåret 1924—1925 ett belopp av 150,000 kronor.

Dyrtidstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

(extra anslag.)
[17.]

anmäla.

18:o) Under punkt 18 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie anslaget till lantbruksskolan vid Ultuna, nu 5,650 kronor, med 1,200 kronor till 6,850 kronor.

Lantbruksskolan vid Ultuna.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 23—26 i statsrådsprotokollet.

(ordinarie
anslag.)
[18.]

Förevarande framställning, som grundar sig på ett av lantbruksstyrelsen avgivet förslag i ämnet avser höjning av det ordinarie anslaget till lantbruksskolan vid Ultuna från 5,650 kronor med 1,200 kronor till 6,850 kronor, i syfte att kunna bereda den vid Ultuna lantbruksskola anställda förste läraren samma begynnelselönen som motsvarande lärare vid de statsunderstödda lantbruksskolorna.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet anfört, att, då något skäl för en skillnad i lönehänseende mellan förste läraren vid statens lantbruksskola vid Ultuna och förste lärare vid statsunderstödd lantbruksskola icke syntes honom föreligga, han, i likhet med lantbruksstyrelsen och statskontoret, ansåge den kontanta grundlönen till förste läraren vid Ultuna lantbruksskola böra bestämmas till samma belopp som för motsvarande lärare vid statsunderstödd lantbruksskola eller 3,700 kronor.

Då vid tillkomsten av det för närvarande utgående anslaget till Ultuna lantbruksskola däri inräknats avlöning till förste läraren med 2,500 kronor samt Ultuna egendoms medel för övrigt icke torde lämna tillgång till ifrågavarande merutgift, syntes departementschefen det erforderliga beloppet böra beredas genom en höjning med 1,200 kronor av ordinarie anslaget till Ultuna lantbruksskola.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot den föreslagna avlöningsförhöjningen för förste läraren vid Ultuna lantbruksskola och den därav påkallade ökningen av ifrågavarande anslag, vill med avseende å frågan om dyrtidstillägg till denne befattningshavare framhålla, att sådant tillägg beträffande motsvarande lärare vid lantmannaskola utgår allenast å ett belopp motsvarande halva den kontanta minimilönen och beträffande förste lärare vid statsunderstödd lantbruksskola å ett belopp motsvarande halva beloppet av ålderstillägg och tredjedelen av den övriga minimiavlöningen, i vilket sistnämnda avseende dock förutsatts, att skolegendomens innehavare skulle vara i stånd att i ökad mån själv bidra till kostnaderna för dyrtidstillägg. I överensstämmelse med vad sålunda anförts torde dyrtidstillägg till förste läraren vid Ultuna lantbruksskola böra utgå allenast på ett belopp motsvarande halva den kontanta avlöningen. Under uttalande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må höja ordinarie anslaget till lantbruksskolan vid Ultuna, nu 5,650 kronor, med 1,200 kronor till 6,850 kronor.

Utbildningskurser för kontroll-assistenter.

[19.]

19:o) Under punkt 19 har departementschefen i överensstämmelse med vad lantbruksstyrelsen i ärendet uttalat ifrågasatt att det till utbildningskurser för kontrollassistenter för närvarande utgående grundanslaget å 900 kronor med hänsyn till penningvärdets höjning från och med den 1 juli 1924 nedsattes till 800 kronor.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot vad departementschefen sålunda ifrågasatt.

Detta ävensom att på grund av förefintlig reservation anslag för ändamålet för budgetåret 1924—1925 icke är erforderligt, har utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

Utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare.

[20.]

20:o) Enligt anmälan i punkt 20 har, på grund av beräknad reservation å tidigare anslag för ändamålet, någon medelsanvisning för budgetåret 1924—1925 till utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare icke ansetts erforderlig, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

21:o) På sätt framgår av den under punkt 21 lämnade redogörelsen för anslaget till utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna har departementschefen icke ifrågasatt något anslagsäskande för budgetåret 1924—1925 för ifrågavarande ändamål.

Utbildnings-
kurser för
kvinnliga
ladu-
gårdsskötare
i Norrland
och Dalarna.

[21.]

Motioner.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade motioner har hemställts,

1) i nr 12 i första kammaren av herr *Tjällgren*, att riksdagen för budgetåret 1924—1925 för anordnande av utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna anvisar ett anslag av 3,000 kronor, som ställes till Kungl. Maj:ts förfogande, att användas enligt kungl. kungörelsen den 29 juni 1921, samt

2) i nr 18 i andra kammaren av herr *Öberg*, att riksdagen för budgetåret 1924—1925 för utbildning av kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna anvisar ett anslag av 3,000 kronor, som ställes till Kungl. Maj:ts förfogande enligt kungl. kungörelsen den 29 juni 1921.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, hänvisas till motionerna.

Till anordnande av utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna har riksdagen anvisat å extra stat för vart och ett av åren 1918—1922 ett reservationsanslag av 7,000 kronor. För tiden där-
efter har på grund av förefintlig reservation å tidigare anslag nytt anslag för ändamålet icke behövt anvisas.

För ifrågavarande kurser har reglemente fastställts den 28 augusti 1917 (nr 590). Enligt detta utgår till sådan utbildningskurs — vilken skall vara förlagd till lantbruks-, lantmanna- eller lanthushållsskola eller annan dylik anstalt — av statsmedel understöd med dels ett grundanslag för varje kurs, dels därutöver visst belopp för varje elev. Till en början utgick grundanslaget med 300 kronor och elevbidraget med 40 kronor, men genom kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 374) angående ändrad lydelse av § 2 i nämnda reglemente höjdes grundanslaget till 400 kronor och elevbidraget till 50 kronor. Såsom villkor för åtnjutande av statsanslag till utbildningskurs gäller, att vid kursen utbildas minst 5 elever, dock att lantbruksstyrelsen äger, på grund av särskilda omständigheter, medgiva statsanslag även till kurs, vars elevantal understiger 5, därvid grundanslaget må kunna nedsättas i den mån lantbruksstyrelsen finner skäligt.

Kurser av ifrågavarande slag pläga anordnas till ett antal av 4 varje halvår, och har elevantalet per kurs uppgått till 5—7.

Departementschefen har med hänsyn till nödvändigheten att iakttaga strängaste sparsamhet ansett statens utgifter för ifrågavarande ändamål under instundande budgetår böra så inskränkas, att å anslaget förefintlig reservation å 4,000 kronor förslår för ändamålet, och har i sådant hänseende föreslagit, att beträffande statsunderstödens storlek sker en åter-

Utskottet.

gång till de i ovanberörda reglemente den 28 augusti 1917 (nr 590) angivna, före 1921 utgående beloppen av 300 kronor i grundanslag och 40 kronor i elevbidrag — en sänkning, som syntes honom påkallad jämväl av det numera höjda penningvärdet — ävensom att, därest så skulle visa sig erforderligt, det må ankomma på lantbruksstyrelsen att genom indragning av någon kurs under första halvåret 1925 ytterligare begränsa utgifterna.

Motionärerna uttala farhågor för att den av departementschefen sålunda ifrågasatta anordningen kan komma att till skada för ladugårdsskötselns utveckling minska det intresse för en bättre ladugårdsskötsel, som under senare tid visat sig på vissa orter, och hemställa de därför om anvisande av ett belopp av 3,000 kronor, varigenom med inräknande av den beräknade reservationen samma årsbehov som hittills skulle kunna tillgodoses. Härvid förutsätta motionärerna, att såväl grundbidraget som elevbidraget fortfarande skulle utgå med oförändrade belopp.

Utskottet behjärtar till fullo angelägenheten därav, att ifrågavarande kurser, vilka, såsom motionärerna uttalat, varit till stort gagn för höjande av den norrländska ladugårdsskötseln, fortfarande upprätthållas. Å andra sidan kräver givetvis, såsom departementschefen uttalat, det nuvarande ekonomiska läget iakttagande av sträng sparsamhet. Båda dessa synpunkter synas emellertid utskottet vinna beaktande genom att på sätt i statsrådsprotokollet ifrågasatts beträffande grundbidragets och elevbidragets storlek en återgång sker till de bestämmelser, som gällde före tillkomsten av ovanberörda kungörelse den 29 juni 1921, en åtgärd, som utskottet anser böra kunna med hänsyn till det numera stegrade penningvärdet vidtagas utan risk av ett minskat intresse för saken. Den besparing, som därigenom vinnes, torde nämligen sammanlagd med den beräknade reservationen möjliggöra ifrågavarande kursers upprätthållande i åtminstone det allra närmaste oförändrad omfattning, utan att nytt anslag behöver anvisas. Med denna uppfattning kan utskottet således icke biträda motionerna.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet alltså,

att förevarande motioner I:12 och II:18 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Utbildnings-
kurser i
beteskultur
och ängs-
skötsel.

[22.]

22:o) Enligt anmälan i punkt 22 har, på grund av beräknad reservation å tidigare anslag för ändamålet, någon medelsanvisning för budgetåret 1924—1925 till utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel icke ansetts erforderlig, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmäla.

Förstärkning
av anslaget till
hovbeslags-

23:o) Under punkt 23 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till förstärkande av anslaget till hovbeslagsskolan vid Alnarp anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 1,200 kronor.

För tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 är i riksstaten uppfört ett extra anslag av 2,250 kronor, varav 750 kronor avsetts för täckande av medelsbehovet för första halvåret 1923.

skolan vid
Alnarp.
(extra anslag.)
[23.]

Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser täckande av motsedd brist vid hovbeslagsskolan under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925. Då förstärkningsanslag till föreslaget belopp av utredningen i ärendet att döma icke torde kunna undvikas, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till förstärkande av anslaget till hovbeslagsskolan vid Alnarp anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 1,200 kronor.

24:o) Ordinarie reservationsanslaget till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter är i förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 upptaget med oförändrat belopp, 120,000 kronor.

Understöd åt
elever vid
lägre lant-
bruksunder-
visningsan-
stalter.

På sätt framgår av den under punkt 24 lämnade redogörelsen för anslaget till förstärkning av ordinarie anslaget till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter har departementschefen, med hänsyn bland annat till beräknad reservation å det ordinarie anslaget, ansett något extra anslag för ändamålet för budgetåret 1924—1925 icke erforderligt.

(ordinarie
anslag.)
[24.]

Motioner.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen nr 191 i första kammaren av herr Nilsson, Nils Anton m. fl., och nr 205 i andra kammaren av herr Jönsson i Fridhill m. fl., har hemställts, att riksdagen under nionde huvudtiteln måtte anslå ett belopp av 40,000 kronor att som förstärkningsanslag användas för stipendier till obemedlade och mindre bemedlade elever vid lägre undervisningsanstalter, att utgå efter samma grunder, som gälla för innevarande läsår.

Vidare har i en inom andra kammaren väckt, likaledes till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 82 av herrar Bengtsson i Norup och Eriks-son i Grängesberg hemställts att riksdagen måtte dels besluta att understöd till obemedlade och mindre bemedlade elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter skall utgå med samma belopp som av föregående års riksdag fastställts att gälla för innevarande läsår, samt dels, till förstärkning av det av Kungl. Maj:t föreslagna ordinarie reservationsanslaget, för ändamålet bevilja ett extra anslag för budgetåret 1924—1925 av 20,000 kronor.

Över dessa framställningar kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

25:o) Under punkt 25 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till högre utbildning i trädgårdsfacket utan angivet belopp.

Högre utbild-
ning i träd-
gårdsfacket.

(ordinarie
anslag.)

[25.]

(Statsrådsprotokollet sid. 33.)

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 83 i andra kammaren av herr *Magnusson* i Skövde, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till stipendier för studier utomlands i trädgårdsfacket bevilja ett anslag av 3,600 kronor, att utgå under riksstatens nionde huvudtitel.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Det under titel högre utbildning i trädgårdsfacket i riksstaten uppförda ordinarie reservationsanslaget å 4,800 kronor är avsett att användas till stipendier å växlande belopp, att på av Kungl. Maj:t föreskrivna villkor utdelas till personer, som önska förvärva högre utbildning i trädgårdsfacket.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet anfört, att, då den statsfinansiella situationen krävde iakttagande av sparsamhet i största utsträckning, han ansåge utdelande av stipendier av förevarande slag icke böra ifrågakomma under nästinstundande budgetår. Anslag för samma budgetår skulle således ej erfordras för ändamålet. Därest det emellertid för visst undantagsfall skulle visa sig särskilt angeläget att utdela något enstaka stipendium, torde Kungl. Maj:t kunna anvisa erforderligt belopp från nionde huvudtitelns anslag till extra utgifter.

Utskottet.

Utskottet finner motionärens syfte värt allt beaktande. Ifrågavarande stipendier hava nämligen enligt utskottets mening en betydelsefull uppgift att fylla, alldenstund dessa innebära den praktiskt taget enda möjlighet, som står mindre bemedlade till buds för erhållande av högre utbildning i trädgårdsfacket. Då därtill kommer, att fordran på sådan utbildning uppställs beträffande vissa lärarebefattningar, trädgårdskonsulentbefattningar m. fl., torde det vara så mycket mera angeläget att bibehålla den ifrågavarande möjligheten. Att emellertid såsom Kungl. Maj:t ifrågasatt på grund av det för närvarande ogynnsamma ekonomiska läget tillfälligtvis under budgetåret 1924—1925 indraga det för ändamålet avsedda ordinarie anslaget synes utskottet icke böra möta några allvarigare betänkligheter, då, såsom departementschefen ock framhållit i händelse det för visst undantagsfall skulle visa sig angeläget att under denna tid utdela något enstaka stipendium, Kungl. Maj:t torde kunna anvisa erforderligt belopp från nionde huvudtitelns anslag till extra utgifter.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å den i ämnet väckta motionen II: 83 i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie reservationsanslaget till högre utbildning i trädgårdsfacket utan angivet belopp.

26:o) Under punkt 26 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget till lantbruksakademiens trädgårdsskola, nu 12,000 kronor, med 4,000 kronor till 8,000 kronor.

Utredningen återfinnes å sid. 33—35 i statsrådsprotokollet.

*Lantbruks-
akademiens
trädgårds-
skola.*

(ordinarie
anslag.)

[26.]

Departementschefen har i betraktande av det nuvarande ekonomiska läget och då vissa i skolans statförslag ingående utgiftsposter utan större olägenhet syntes honom kunna nedbringas med 4,000 kronor funnit anslaget böra begränsas till 8,000 kronor.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran häremot hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må minska ordinarie anslaget till lantbruksakademiens trädgårdsskola, nu 12,000 kronor, med 4,000 kronor till 8,000 kronor.

27:o) Under punkt 27 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget till trädgårdsskolan vid Alnarp, nu 12,000 kronor, med 4,000 kronor till 8,000 kronor.

Utredningen återfinnes å sid. 35—37 i statsrådsprotokollet.

*Trädgårds-
skolan vid
Alnarp.*

(ordinarie
anslag.)

[27.]

Departementschefen har ansett skolans utgifter under det kommande budgetåret med iakttagande av erforderlig sparsamhet kunna ej oväsentligt nedbringas och funnit anslaget till trädgårdsskolan vid Alnarp böra, i likhet med vad som föreslagits i fråga om lantbruksakademiens trädgårdsskola, sänkas till 8,000 kronor.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot framställningen och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må minska ordinarie anslaget till trädgårdsskolan vid Alnarp, nu 12,000 kronor, med 4,000 kronor till 8,000 kronor.

28:o) Under punkt 28 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 11,500 kronor.

*Försöksverk-
samhet med
köksväxter vid
Alnarps träd-
gårdar.*

För budgetåret 1923—1924 beräknades utgifterna till 18,300 kronor, inkomst av försålda produkter till 1,500 kronor, vinst av Alnarps trädgårdar till 3,500 kronor samt anslagsbehovet för budgetåret alltså till 13,300 kronor, vilket belopp ock av riksdagen anvisades för ändamålet.

(extra anslag.)

[28.]

Utredningen återfinnes å sid. 37—41 i statsrådsprotokollet.

Utskottet anser i likhet med departementschefen, att ifrågavarande verksamhet, som är ägnad att gagna köksväxtodlingen i landets olika delar, fortfarande bör beredas understöd från statens sida. Vad angår stor-

Utskottet.

leken av erforderligt statsbidrag så har departementschefen med hänsyn till nödvändigheten att i görligaste mån begränsa statsutgifterna ansett utgifterna böra begränsas till 18,000 kronor samt räknat med att, utöver inkomst av försålda produkter å 2,500 kronor, bör för verksamheten kunna påräknas 4,000 kronor av vinst å Alnarps trädgårdar, vadan alltså anslagsanvisning skulle erfordras till belopp av 11,500 kronor.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot den gjorda beräkningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 11,500 kronor.

Trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige. 29:o) Ordinarie anslaget till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige har i förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln upptagits med oförändrat belopp 22,000 kronor.

(ordinarie anslag.) Ifrågavarande skolor åtnjuta för innevarande budgetår utöver ordinarie anslaget av 22,000 kronor, därav 12,000 kronor utgå till trädgårdsskolan vid Adelsnäs och 10,000 kronor till trädgårdsskolan i Härnösand, ett extra anslag av 8,000 kronor till den förra och 7,000 kronor till den senare skolan.

Utredningen återfinnes å sid. 41—46 i statsrådsprotokollet.

I fråga om anslagsbehovet för budgetåret 1924—1925 för ifrågavarande skolors upprätthållande anför departementschefen, att han av i ärendet förebragt utredning funne framgå, att verksamheten vid skolorna — vilken verksamhet syntes honom vara av väsentlig betydelse för landets trädgårdsodling och därför fortfarande borde åtnjuta statsmakternas understöd — icke kunde upprätthållas med enbart de medel, vartill ordinarie anslaget lämnade tillgång. Då det icke kunde påräknas, att skolornas innehavare skulle befinnas villiga att själva tillskjuta vad som bruste, syntes ofrånkomligt, att jämväl i fortsättningen lämnades ökat statsbidrag till belopp, som för en var skola syntes böra för läroåret 1924—1925 utgå med 4,000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till departementschefens uttalande i ärendet anser sig utskottet böra tillstyrka anvisande av de för budgetåret 1924—1925 ifrågasatta extra anslagen till skolorna.

Med förmålan att utskottet under nästföljande punkt gör hemställan beträffande de extra anslagen hemställer utskottet nu,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie anslaget till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige med oförändrat belopp 22,000 kronor.

30:o) Under återopande av vad under nästföregående punkt anförts hemställer utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 30 gjorda framställning

Ökat anslag till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige.

att riksdagen må

dels såsom ökat statsbidrag för upprätthållande under läroåret 1924—1925 av trädgårdsskolan i mellersta Sverige anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 4,000 kronor,

(extra anslag.)
[30.]

dels ock såsom ökat statsbidrag för upprätthållande under samma tid av trädgårdsskolan i norra Sverige anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 4,000 kronor eller sålunda för budgetåret 1924—1925 tillhopa 8,000 kronor.

31:o) Under punkt 31 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom statsbidrag för uppehållande av undervisningen vid Fredrika Bremerförbundets fruktodlings- och trädgårdsskola vid Apelryd anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

Trädgårdsskola för kvinnor.

(extra anslag.)
[31.]

Till undervisning i trädgårdsskötsel har riksdagen å extra stat för 1920 anvisat ett reservationsanslag av 32,300 kronor. Härav avsågos 8,000 kronor till trädgårdsundervisning för kvinnor, vilken skulle meddelas vid Fredrika Bremerförbundets fruktodlingsskola vid Apelryd invid Båstad. En förutsättning för att sistnämnda belopp skulle utgå var, att för skolverksamheten erforderliga byggnader uppfördes utan statens medverkan.

För tiden efter 1920 har något anslag för ifrågavarande ändamål icke anvisats, enär de för skolverksamheten erforderliga byggnaderna icke blivit uppförda och följaktligen det ursprungliga anslagsbeloppet allttjämt varit odisponerat.

Sedan för ändamålet erforderliga byggnader uppförts, har Kungl. Maj:t den 7 december 1923 för uppehållande av undervisningen vid skolan för undervisningsåret 1923—1924 under vissa villkor anvisat 10,000 kronor, varav 8,000 kronor till uppehållande av den tvååriga kursen under dess första läsår, omfattande tiden 1 november 1923—31 oktober 1924, att utgå från berörda av riksdagen på 1920 års stat beviljade reservationsanslag till undervisning i trädgårdsskötsel, samt 2,000 kronor till uppehållande av 1924 års sommarkurs, att utgå från det i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppförda reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar.

(Statsrådsprotokollet sid. 46—51.)

Förevarande framställning avser beredande av medel till uppehållande av dels tvåårskursens andra läsår, omfattande tiden 1 november 1924—31 oktober 1925, dels ock 1925 års sommarkurs.

Utskottet.

Utskottet biträder förslaget och hemställer alltså,

att riksdagen må såsom statsbidrag för uppehållande av undervisningen vid Fredrika Bremerförbundets fruktodlings- och trädgårdsskola vid Apelryd anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

Trädgårdskurs i Norrland.
[32.]

32:o) På sätt framgår av den under punkt 32 lämnade redogörelsen för anslaget till kurser i trädgårdsskötsel har departementschefen icke ansett sig böra ifrågasätta uppförande av nytt anslag för detta ändamål för budgetåret 1924—1925.

Motion.

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 192 av herr *Rosén*, har hemställts, att riksdagen måtte för anordnande av dels utbildningskurser för trädskötare, dels trädgårdskurs i Norrland för budgetåret 1924—1925 anvisa ett reservationsanslag av 24,300 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Till kurser i trädgårdsskötsel, nämligen dels utbildningskurser för trädskötare och dels trädgårdskurs i Norrland, hava från och med 1920 funnits anvisade medel, ingående i det under föregående punkt omförmälda reservationsanslaget till undervisning i trädgårdsskötsel. Årliga kostnaden har beräknats för trädskötarkurserna till 21,600 kronor och för trädgårdskursen i Norrland till 2,700 kronor. På grund av förefintlig reservation anvisades icke något nytt anslag för första halvåret 1923, och av samma skäl behövde för budgetåret 1923—1924 för ändamålet anvisas allenast 9,460 kronor, vilket belopp uppförts såsom särskilt reservationsanslag.

I fråga om fortsatt anordnande av kurser av ifrågavarande slag anför departementschefen till statsrådsprotokollet följande:

»Utan att vilja förringa betydelsen av ifrågavarande kurser i trädgårdsskötsel anser jag emellertid, med hänsyn till nödvändigheten att i största möjliga utsträckning iakttaga sparsamhet med statens medel, att — efter fullföljande av 1924 års kurser i den omfattning, vartill å anslaget förefintlig behållning lämnar tillgång — med anordnandet av dylika kurser bör tillsvidare anstå, varvid jag dock utgår från, att kurserna böra återupptagas, när gynnsammare ekonomiska förhållanden inträtt.»

Utskottet.

På sätt ovan nämnts har vid uppförande första gången av anslag för ifrågavarande ändamål årliga kostnaden av Kungl. Maj:t beräknats för trädskötarkurserna till 21,600 och för trädgårdskursen i Norrland till 2,700 kronor eller tillhopa det belopp, som nu ifrågasättes i den föreliggande motionen.

Departementschefen har av sparsamhetsskäl ansett, att med anordnande av kurser av ifrågavarande båda slag bör tillsvidare anstå.

Enligt utskottets uppfattning vore det givetvis önskvärt om båda ifrågasatta slag av kurser, vilka utskottet anser vara av stor betydelse för trädgårdsskötselns främjande, kunde såsom i motionen avses få såsom hittills årligen anordnas. Emellertid behjärtar utskottet på samma gång de av departementschefen framhållna ekonomiska svårigheterna och vill därför icke ifrågasätta uppförande för budgetåret 1924—1925 av hela det av motionären begärda anslagsbeloppet. Utskottet håller ock före, att ett tillfälligt inställande av trädskötarkurserna knappast torde komma att medföra några mera avsevärda olägenheter. Ett uppehåll i anordnandet av den årliga trädgårdskursen i Norrland, vilken närmast avser köksväxtodling, torde däremot med hänsyn särskilt till det nyväckta intresse, som trädgårdsodlingen där för närvarande är föremål för, kunna befaras bli till allvarlig skada. Utskottet anser sig därför böra föreslå att för upprätthållande jämväl under budgetåret 1924—1925 av en trädgårdskurs i Norrland anvisas ett anslag motsvarande det för en sådan kurs hittills beräknade beloppet eller 2,700 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av den i ämnet väckta motionen I:192 för anordnande av en trädgårdskurs i Norrland anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 2,700 kronor.

Stuteriväsendet.

33:o) Ordinarie förslagsanslaget till stuteriöverstyrelsen har av Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 upptagits med oförändrat belopp 34,400 kronor.

Stuteriöverstyrelsen.

(ordinarie anslag.)

[33.]

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie förslagsanslaget till stuteriöverstyrelsen med oförändrat belopp 34,400 kronor.

34:o) Under punkt 34 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande ändrade ordinarie avlöningsstater för Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Avlöningar vid hingstdepåer och stuteri.

(ordinarie anslag.)

[34.]

Ordinarie avlöningsstater.

Flyinge hingstdepå och stuteri.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 24,400
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 700
Summa <i>förslagsanslag</i>	kronor 25,100.

Strömsholms hingstdepå.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 17,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 500
Arvode till en veterinär	» 2,000

Summa *förslagsanslag* kronor 20,200;

dels, med ändring av vad därutinnan nu gäller, besluta följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 juli 1924 lända till efterrättelse beträffande de tjänstemän vid stuteristaten, å vilka avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, äger tillämpning:

I stället för vad i 6 § i avlöningsreglementet sägs om semester skall beträffande depåchef gälla, att sådan tjänsteman må, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång och utan kostnad för statsverket, kunna medgivas tjänstfrihet med bibehållen oavkortad avlöning under högst 45 dagar inom ett och samma kalenderår.

I stället för vad i 21 § i avlöningsreglementet sägs om semester skall beträffande beridare och bokhållare vid stuteristaten samt veterinären vid Flyinge hingstdepå och stuteri gälla, att sådan tjänsteman må, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång samt för vikariatsersättning anvisade medel därtill förslå, kunna medgivas tjänstfrihet med bibehållen oavkortad avlöning i den omfattning, som i nyssberörda paragraf i avlöningsreglementet anges beträffande semester;

dels ock i riksstaten för budgetåret 1924—1925 under rubriken hingstdepåer och stuteri uppföra ordinarie förslagsanslaget till avlöningar med oförändrat belopp, 45,400 kronor.

Utredningen återfinnes å sid. 54—61 i statsrådsprotokollet.

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 215 av herr *Jönsson* i Revinge, vari hemställts, att å staten för Flyinge stuteri och hingstdepå göres den förändringen, att bokhållaren vid Flyinge hingstdepå och stuteri uppföres i löneklass B 10 och att bokhållaren vid Strömsholms hingstdepå uppföres i löneklass B 9.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd härför, hänvisas till motionen.

Med bifall till en av Kungl. Maj:t i ämnet gjord framställning har 1923 års riksdag bland annat

dels beslutat, att avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1923 äga tillämpning å tjänstemän vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå,

dels bestämt antalet ordinarie befattningshavare vid hingstdepåerna och stuteriet på följande sätt:

Vid Flyinge hingstdepå och stuteri.

	Avlöningsgrad.
1 depåchef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 beridare	B 10
1 veterinär	B 10
1 bokhållare	B 9

Vid Strömsholms hingstdepå.

	Avlöningsgrad.
1 depåchef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 beridare	B 9
1 bokhållare	B 8;

dels beslutat bland annat att, i stället för vad i 6 § och 21 § i avlöningsreglementet sägs om semester skall beträffande depåchef, beridare och bokhållare vid stuteristaten samt veterinären vid Flyinge hingstdepå och stuteri gälla, att sådan tjänsteman må, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång och utan kostnad för statsverket, kunna medgivas tjänstfrihet med bibehållen oavkortad avlöning, depåchef under högst 45 dagar och annan tjänsteman under högst 35 dagar inom ett och samma kalenderår;

dels ock i riksstaten under rubrik hingstdepåer och stuteri uppfört ej mindre ett ordinarie förslagsanslag till avlöningar å 45,400 kronor än även till uppehållande av hingstdepåernas och stuteriets verksamhet ett ordinarie reservationsanslag av 185,000 kronor.

Från det förstnämnda anslaget bestridas avlöningar till befattningshavare vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå enligt följande stater:

Ordinarie avlöningsstater.*Flyinge hingstdepå och stuteri.*

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag » kronor 24,400.

Strömsholms hingstdepå.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	»	17,700
Arvode till en veterinär	»	2,000

Summa förslagsanslag kronor 19,700.

Övergångsavlöningsstat för Strömsholms hingstdepå.

	Kontant avlönning	Kofoder och beten	Furuved
	Kronor	St.	Kbm.
Läkaren. arvode	700	—	—
Skolläraren	600	2	28,27

Anm.: Läkaren, som därjämte åtnjuter fri bostad med trädgård och fritt bränsle, skall vara pliktig att mot åtnjutande av de arroden, som nu äro eller i vederbörlig ordning varda fastställda, bestrida jämväl läkarvården vid ridskolan och vid remontdepån å Utnäs löt.

Skolläraren åtnjuter därjämte fri bostad, planteringsland och 2 parlass gödsel för varje 8.815 ar därav.

I överensstämmelse med vad riksdagen sålunda beslutat hava bestämmelser i ämnet meddelats i kungörelse den 1 juni 1923 (nr 166).

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning innebär så till vida en ändring i de nu gällande ordinarie avlöningsstaterna för Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå, att däri ifrågasättes uppförande av särskilda belopp å respektive 700 och 500 kronor till vikariatsersättningar. Någon höjning av avlöningsanslaget av denna anledning skulle emellertid med hänsyn till för upplåtna tjänstebostäder inflytande ersättning ej behöva ifrågakomma. Nämda anslagsmedel äro enligt utredningen i ärendet avsedda för avlönande av vikarier för beridare och bokhållare samt den vid Flyinge anställda veterinären under tid, då dessa befattningshavare kunna komma att åtnjuta tjänstfrihet eller eljest vara tjänstlediga på grund av sjukdom. Därjämte föreslås härav påkallad ändring av de i kungörelsen den 1 juni 1923 (nr 166) intagna bestämmelser rörande tjänstfrihet för vissa befattningshavare vid stuteristaten.

Av riksdagens här ovan återgivna beslut, vilket fattats i full överensstämmelse med Kungl. Maj:ts på löneregleringskommitténs förslag grundade framställning, framgår, att tjänstfrihet för ifrågavarande befattningshavare ansetts böra ifrågakomma endast under förutsättning, bland annat, att därav icke föranleddes någon kostnad för statsverket. Uppförande av någon anslagspost till vikariatsersättning ansågs därför icke heller erforderlig. I utredningen i ärendet har enligt utskottets mening icke framkommit några omständigheter, vilka synts utskottet böra föranleda riksdagen att nu frångå sin förlidet år intagna ståndpunkt beträffande förutsättningarna för åtnjutande av tjänstfrihet. Utskottet kan därför icke tillstyrka uppförande av medel för avlönande av vikarie under sådan ledighet. Att däremot vissa skäl kunna åberopas för upptagande av något mindre belopp för vikariatsersättning under ordinarie befattningshavares sjukdom, vill utskottet icke förneka. Då emellertid av statsrådsprotokollet ej framgår, hur stor del av de av Kungl. Maj:t ifrågasatta vikariatsanslagen, som beräknats för sistnämnda ändamål, har utskottet ansett sig böra avstå från att framställa något förslag i sådant avseende.

Vad angår den i ämnet väckta motionen, vilken avser en uppflyttning av bokhallarna vid Flyinge och Strömsholm till respektive B 10 och B 9, vill utskottet erinra, att denna fråga förlidet är var föremål för riksdagens prövning i anledning av en inom andra kammaren väckt motion nr 159 med enahanda hemställan. I utlåtande (nr 26) över motionen, vilken väckts i anslutning till ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag rörande bland annat lönereglering för vissa befattningshavare vid stuteristaten, enligt vilket nu ifrågavarande båda befattningshavare placerats i B 9 respektive B 8, yttrade utskottet, att vissa skäl visserligen syntes utskottet tala för en ändring i Kungl. Maj:ts förslag på sätt i motionen ifrågasatts beträffande den vid Strömsholms hingstdepå anställde bokhallaren. Å andra sidan fann utskottet en sådan åtgärd icke kunna undgå att inverka på vissa andra vid hingstdepåerna anställda befattningshavares löneställning, och då utskottet icke ägde möjlighet att överblicka konsekvenserna i sådant avseende, kunde utskottet icke förorda någon avvikelse från Kungl. Maj:ts förslag. Utskottets avstyrkande utlåtande över motionen blev av riksdagens båda kamrar godkänt.

I den nu väckta motionen har enligt utskottets mening icke anförts några skäl av beskaffenhet att böra föranleda riksdagen frånga sin förlidet är intagna ståndpunkt i ämnet. Utskottet får alltså avstyrka motionen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med avslag ej mindre å Kungl. Maj:ts förevarande framställning i vad rör höjning av ordinarie avlöningsstaterna för Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå ävensom i vad den avser ändring av gällande bestämmelser rörande tjänstfrihet för vissa befattningshavare vid stuteristaten än även å den i ämnet väckta motionen II:215 i riksdagen för budgetåret 1924—1925 under rubriken hingstdepåer och stuteri uppföra ordinarie förslagsanslaget till avlöningar med oförändrat belopp 45,400 kronor.

35:o) Ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av hingstdepåernas och stuteriets verksamhet har i förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 uppförts med oförändrat belopp 185,000 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 62—67.)

*Upphållande
av hingst-
depåernas och
stuteriets
verksamhet.*

(ordinarie
anslag.)

[35.]

Motion.

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 293 av herrar *Pettersson* i Köping och *Jönsson* i Revinge har hemställts 1:o) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att avlöningsstaten för betjäningen vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt vid Strömsholms hingstdepå måtte fastställas i huvudsaklig överensstämmelse med de förslag, som innefattas i den av kungl. stuteriöverstyrelsen den 30 augusti 1923 gjorda framställningen i ämnet; 2:o) att

staten i punkt 35 nionde huvudtiteln (avlöning till betjäningen) höjes med 2,644 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av hingstdepåernas och stuteriets verksamhet är i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört med 185,000 kronor, vartill kommer en reservation av 30,000 kronor, vadan alltså tillhopa 215,000 kronor under nämnda budgetår äro för ändamålet tillgängliga. Av angivna belopp äro 115,000 kronor beräknade för Flyinge hingstdepå och stuteri, 70,000 kronor för Strömsholms hingstdepå samt 30,000 kronor för hingst- och fölinköp.

Avlöningsstater för betjäningen vid Flyinge och Strömsholms hingstdepåer fastställas av Kungl. Maj:t. Nu gällande avlöningsstater äro fastställda den 3 februari 1911 att gälla från och med den 24 oktober 1910, varefter den 15 december 1916 vidtagits viss ändring i den för betjäningen vid förstnämnda hingstdepå fastställda avlöningsstaten. För betjäningen är därjämte gällande en av Kungl. Maj:t den 19 maj 1893 fastställd beklädnadsstat, till vilken den 22 februari 1918 gjorts visst tillägg.

I statsverkspropositionen till 1923 års riksdag (se IX H. T., sid. 83) framhölls av dåvarande departementschefen, att rörande betjäningens avlöningsförhållanden närmare utredning borde infordras från stuteriöverstyrelsen om möjligheten till besparingar.

Kungl. Maj:t har sedermera den 1 juni 1923 anbefallt stuteriöverstyrelsen att till jordbruksdepartementet avgiva förslag till avlöningsstater för betjäningen vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå, därvid skulle tagas i övervägande, huruvida ändring borde ske i gällande bestämmelser om beklädnadsstat och slitningsersättning för stallbetjäningen vid hingstdepåerna samt huruvida, med hänsyn till de på respektive orter gällande avlöningsförhållanden, jämkning av gällande löneförmåner kunde i besparingssyfte äga rum.

Sedan härefter stuteriöverstyrelsen i skrivelse den 30 augusti 1923 inkommit med förslag till avlöningsstater för ifrågavarande betjäning samt statskontoret och allmänna civilförvaltningens lönenämnd häröver avgivit särskilda yttranden, har Kungl. Maj:t den 26 oktober 1923, jämte det Kungl. Maj:t anbefallt lönenämnden att i ärendet inkomma med förnyat yttrande, förordnat, att vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt vid Strömsholms hingstdepå finge tillsvidare anställas stallpersonal till högst visst angivet antal.

På sätt av statsrådsprotokollet framgår, har stuteriöverstyrelsen efter därom erhållen befallning den 30 augusti 1923 avgivit förslag till avlöningsstater för betjäningen vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt Strömsholms hingstdepå, varöver statskontoret och allmänna civilförvaltningens lönenämnd avgivit infordrade utlåtanden. Enligt styrelsens förslag, vari bestämmelserna om rätt till bostad, bränsle och beklädnad upptagits utan förändring av nu gällande stadganden, skulle den kontanta avlöningen — stövelersättning däri ej inbegripen — utgå med följande belopp.

A. Arvode.

Befattningshavare	Nu utgående					Föreslaget arvode	
	lön	städja	arvode	tillfällig löneförbättring	Summa	års-belopp	månatligt belopp
Fodermarsk	1,100 —	—	—	275 —	1,375 —	1,380 —	115 —
Kusk	950 —	5 —	100 —	262 50	1 317 50	1,320 —	110 —
Stallbetjänt av							
1:a löneklassen	850 —	5 —	—	212 50	1,067 50	1,080 —	90 —
2:a »	800 —	5 —	—	200 —	1,005 —	1,020 —	85 —
3:e »	750 —	5 —	—	187 50	942 50	960 —	80 —
Nattvakt	800 —	5 —	—	200 —	1,005 —	1,020 —	85 —
Statpiga	550 —	5 —	200 —	137 50	892 50	900 —	75 —

B. Ålderstillägg.

Befattningshavare	Nu utgående				Föreslaget ålderstillägg	
	ålders-tillägg	tillfällig löneförbättring	summa	års-belopp	månatligt belopp	
Fodermarsk						
efter 5 års tjänstgöring	100 —	25 —	125 —	120 —	10 —	—
» 10 »	100 —	25 —	125 —	120 —	10 —	—
Kusk						
efter 5 års tjänstgöring	75 —	18 75	93 75	96 —	8 —	—
» 10 »	75 —	18 75	93 75	96 —	8 —	—
Statpiga						
efter 5 års tjänstgöring	50 —	12 50	62 50	60 —	5 —	—
» 10 »	50 —	12 50	62 50	60 —	5 —	—

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 29 februari 1924 skall till ifrågasättande personal för budgetåret 1923—1924 utgå tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg beräknas enligt de för icke reglerade verk i allmänhet gällande grunder.

Motionärerna hava föreslagit, att riksdagen måtte dels göra framställning hos Kungl. Maj:t om fastställande av nya avlöningsstater för betjäningen vid Flyinge och Strömsholm i huvudsaklig överensstämmelse

Utskottet.

med stuteriöverstyrelsens ovanberörda förslag, dels ock i anslutning härtill företaga en viss höjning i det i statsrådsprotokollet till betjäningens avlöning avsedda beloppet.

För egen del är utskottet i likhet med motionärerna övertygat om behovet av att fastställa nya avlöningsstater för ifrågavarande personal särskilt i betraktande att de nuvarande avlöningsstaterna varit gällande alltsedan den 24 oktober 1910. Utan att såsom motionärerna ifrågasatt taga ställning till det av stuteriöverstyrelsen framlagda förslaget vill utskottet tillika uttala, att avlöningarna enligt utskottets mening därvid synas böra så avpassas, att å befattningarna i fråga kunna förvärvas och bibehållas dugliga och pålitliga personer.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må med avslag å den i ämnet väckta motionen II:293 i vad rör anslaget till uppehållande av hingstdepåernas och stuteriets verksamhet för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av hingstdepåernas och stuteriets verksamhet med oförändrat belopp, 185,000 kronor;

2) att motionen II:293 i övrigt icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

*Prisbelö-
ningar av
hästar.*

(ordinarie
anslag)

[36.]

36:o) Under punkt 36 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie reservationsanslaget till understödjande av prisbelöningar av hästar och därav härflytande kostnader, nu 100,000 kronor, med 30,000 kronor till 70,000 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Åtgärder för
inhemska
häststammar
samt stam-
boksföring rö-
rande hästar.*

[37.]

37:o) Riksdagen har redan på jordbruksutskottets i utlåtande nr 6, punkt 2, därom gjorda hemställan avslagit motionsvis framställt förslag om uppförande av särskilda anslag för åtgärder för inhemska häststammar samt stamboksföring rörande hästar, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Boskapsskötsel m. m.

38:o) Ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln har av Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln upptagits med oförändrat belopp, 205,000 kronor.

*Befrämjande
i allmänhet
av nötboskapsaveln*
(ordinarie
anslag.)
[38.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

39:o) Under punkt 39 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt kontrollföreningsverksamhet anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

*Understöd åt
kontroll-
föreningsverk-
samhet.*

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

(extra anslag.)
[39.]

erinra.

40:o) Enligt anmälan i punkt 40 kan medelsbehovet för budgetåret 1924—1925 till avelscentra för nötboskap täckas av reservation å tidigare för ändamålet anvisade anslag samt av avkastningen utav fonden för svenska hornboskaps- och fåravelns förädling, varför något nytt anslag icke ansetts erforderligt. Detta har utskottet härigenom velat för riksdagen

*Avelscentra
för nötboskap.*
[40.]

omförmäla.

41:o) Under punkt 41 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till befrämjande under 1924 av nötboskapsaveln inom Norrbottens län anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 8,000 kronor.

*Befrämjande
av nötboskaps-
aveln inom
Norrbottens
län.*

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

(extra anslag.)
[41.]

erinra.

42:o) Under punkt 42 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 120,000 kronor.

*Förekom-
mande och
hämmande av
tuberkelsjuk-
domar hos
nötkreaturen.*

Utredningen återfinnes å sid. 79—82 i statsrådsprotokollet.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 187 av greve *Wachtmeister*, vari hemställts, att riksdagen måtte, i stället för av

(extra anslag.)
[42.]
Motion.

Kungl. Maj:t äskade 120,000 kronor, till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 135,000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Riksdagen har för varje år från och med 1898 anvisat anslag å extra stat till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen. Anslagens belopp hava växlat alltefter behovet för året. På 1922 års stat har riksdagen för ifrågavarande ändamål uppfört ett anslag av 162,000 kronor. För tiden 1 januari—30 juni 1923 har beviljats ett anslag av 47,000 kronor, med beräkning dels av en reservation till 1923 av 43,180 kronor, dels ock av större medelsåtgång under förra än senare hälften av året. För budgetåret 1923—1924 har anslaget — vilket förut haft natur av reservationsanslag — uppförts såsom extra förslagsanslag med 150,000 kronor.

Anslaget disponeras till huvudsakligaste del jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 12 februari 1915 (nr 26) angående ersättning till veterinär, som på rekvisition av ladugårdsinnehavare verkställt undersökning med tuberkulin av ladugårdsbesättning, med däri gjorda ändringar och tillägg dels genom kungörelser den 14 december 1917 (nr 886) och den 8 mars 1918 (nr 155), dels ock genom kungörelse den 8 december 1922 (nr 571). Om villkoren för erhållande av dylik undersökning på statens bekostnad stadgas i särskild kungörelse den 25 februari 1919 (nr 133) med däri genom kungörelse den 8 december 1922 (nr 570) gjorda ändringar. De genom berörda kungörelser den 8 december 1922 vidtagna författningsändringarna, vilka betingats av nödvändigheten att minska statsutgifterna för ifrågavarande ändamål, innebära en begränsning av rätten att erhålla av staten bekostad kontrollundersökning för utrönande av huruvida djurbesättning, som befunnits reaktionsfri, fortfarande har denna egenskap. Medan sålunda förut en djurägare kunnat årligen komma i åtnjutande av dylik kostnadsfri kontrollundersökning, får numera djurägare, vars besättning vid två på varandra följande av staten bekostade kontrollundersökningar befunnits reaktionsfri, själv svara för följande kontrollundersökningar. Jämväl rätten att på bekostnad av statsmedel erhålla s. k. partiell undersökning har något begränsats.

Från ifrågavarande anslag plägar vidare Kungl. Maj:t för varje år anvisa erforderliga belopp till bestridande av lantbruksstyrelsens kostnader för handläggning av hithörande ärenden, nämligen arvoden åt särskild föredragande jämte biträden samt ersättning för löpande utgifter, till inköp av tuberkulin, som kostnadsfritt tillhandahålles jämväl djurägare som på egen bekostnad låter utföra tuberkulinundersökningar, till arvode och reseersättning åt en av lantbruksstyrelsen förordnad statskonsulent vid bekämpande av tuberkulosen hos nötkreaturen (instruktion den 29 december 1920, nr 897), till ersättning för nedslaktning av djur i och för utredning av orsaken till uppträdande av tuberkulos inom någon ladugårdsbesättning samt till understöd vid bemödanden

till förekommande och hämmande av tuberkulos inom mindre ladugårdsbesättningar jämlikt kungörelse den 20 december 1912 (nr 376). Härjämte har Kungl. Maj:t de senaste åren av ifrågavarande anslag beviljat särskilt understöd för bekämpande av nötkreaturstuberkulosen i Malmöhus län medelst Ostertagska metoden. Dessutom har av det för innevarande budgetår beviljade anslaget ställts till lantbruksstyrelsens förfogande ett belopp av högst 4,000 kronor att användas till försöksåtgärder för bekämpande av smittfarlig tuberkulos bland nötkreaturen inom vissa socknar av Jämtlands län.

Lantbruksstyrelsen har, utan att ingå på någon närmare beräkning av det för budgetåret 1924—1925 erforderliga anslaget, icke funnit tillräckligt att upptaga detsamma till lägre belopp än det för innevarande budgetår anvisade, eller 150,000 kronor.

Utskottet.

Departementschefen åter har ansett medelsåtgången under budgetåret 1924—1925 med oförändrade författningsbestämmelser böra anslås till 135,000 à 140,000 kronor. Därjämte har departementschefen för minskande av utgifterna — vilket av sparsamhetsskäl syntes nödvändigt — funnit annan lämplig utväg icke vara möjlig än att de i ovannämnda kungörelse den 14 december 1917 (nr 886) bestämda arvodesbelopp för veterinär, som på rekvisition av ladugårdsinnehavare verkställt undersökning med tubekulin av ladugårdsbesättning, nedsättas till förut gällande, i kungörelsen den 12 februari 1915 (nr 26) fastställda lägre beloppen. En dylik taxesänkning komme att medföra en besparing av omkring 15,000 kronor. I anslutning härtill har anslaget av Kungl. Maj:t upptagits till 120,000 kronor.

Motionären har, under framhållande att tuberkulosens bekämpande i ladugårdarna i väsentlig grad vore beroende av veterinärernas intresse för detsamma och att vid sådant förhållande den ifrågasatta sänkningen av veterinärernas taxa för tuberkulinundersökningar uppenbarligen skulle komma att verka i hög grad hämmande på nötkreaturstuberkulosens bekämpande, hemställt om en höjning i det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet med 15,000 kronor till 135,000 kronor.

Utskottet är fullt ense med motionären rörande betydelsen ur såväl den enskilde djurägarens som det allmännas synpunkt av ett fortsatt framgångsrikt arbete för nötkreaturstuberkulosens bekämpande. Även om den ifrågasatta taxesänkningen synes utskottet mindre tilltalande i betraktande av att, såsom motionären uttalat, tuberkulosens bekämpande i ladugårdarna i viss mån är beroende av veterinärernas intresse för detsamma, anser utskottet dock av den ifrågasatta taxesänkningen knappast vara att befara några allvarigare rubbningar i tuberkulosbekämpandet. I varje fall torde de av motionären uttalade farhågorna i sådant avseende vara betydligt överdrivna. Det är att märka, att den föreslagna sänkningen endast innebär en återgång till de bestämmelser, som gällde

före utfärdande av kungörelsen i ämnet den 14 december 1917. Vid angivet förhållande och då en minskning av anslaget av sparsamhetsskäl synts departementschefen nödvändig, har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka någon höjning i det av Kungl. Maj:t för ändamålet äskade anslaget.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande framställning och med avslag å den i ämnet väckta motionen I:187 till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 120,000 kronor.

*Kontroll å
uppvärmning
av till kre-
tursföda av-
sedd mjölk
m. m.*

(extra anslag.)

[43.]

43:o) Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 43 föreslagit och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 82 och 83) i ämnet innehåller hemställer utskottet,

att riksdagen må för bestridande av statsverkets kostnader för kontroll å efterlevnaden av förordnande jämlikt lagen den 17 juni 1921 (nr 348) angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m. anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 15,000 kronor.

*Befrämjande i
allmänhet av
svinaveln.*

(extra anslag.)

[44.]

44:o) Under punkt 44 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till åtgärder för höjande av landets svinavel anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 23,000 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Avkastnings-
bedömning
rörande
avelssvin.*

[45.]

45:o) Enligt anmälan i punkt 45 har, på grund av beräknad reservation å tidigare anslag för ändamålet, någon medelsanvisning för budgetåret 1924—1925 till avkastningsbedömning rörande avelssvin icke ansetts erforderlig, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmäla.

*Fåravelns be-
främjande.*

[46.]

46:o) På sätt utskottet redan i sitt utlåtande nr 6, punkt 7, omförmält är någon medelsanvisning för budgetåret 1924—1925 till fåravelns befrämjande icke erforderlig, varom utskottet härigenom velat

erinra.

47:o) Under punkt 47 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fjäderfä-
 avelns befrämjande anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservations-
 anslag av 12,000 kronor.

*Fjäderfä-
 avelns be-
 främjande.*

(extra anslag.

[47.]

Anslaget till fjäderfäavelns befrämjande uppgår för budgetåret 1923—
 1924 till 19,000 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 87 och 88.)

Ifrågavarande framställning, enligt vilken det erforderliga anslaget be-
 räknats 7,000 kronor lägre än för innevarande budgetår, föranleder icke
 någon utskottets erinran. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må till fjäderfäavelns befrämjande an-
 visa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservations-
 anslag av 12,000 kronor.

48:o) Under punkt 48 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bi-
 skötselns befrämjande anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reserva-
 tionsanslag av 6,000 kronor.

*Biskötselns
 befrämjande.*

(extra anslag.)

[48.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom
 utskottet härigenom velat

erinra.

Veterinärväsendet.

49:o) Under punkt 49 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels
 godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet framlagda för-
 slaget till stat för veterinärhögskolan, att tillämpas från och med den 1
 juli 1924, ävensom förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla
 för åtnjutande av de i avlöningsstaten för högskolan för ordinarie befatt-
 ningar upptagna avlöningar, skola vara gällande även i fråga om av-
 löningarna å den nya staten; dels medgiva, att från och med den 1 juli
 1924 det belopp, varmed högskolans inkomster utöver statsanslaget över-
 skjuta det belopp av 25,000 kronor, som vid anslagets bestämmande avsetts
 för bestridande av högskolans utgifter enligt fastställd stat, må, efter
 Kungl. Maj:ts beprövande, användas för högskolans behov, dock icke för
 beredande av förhöjd ersättning åt sådan befattningshavare, för vilken
 avlöning finnes med visst belopp uppförd å högskolans stat; dels ock, vid
 bifall härtill, minska ordinarie anslaget till veterinärhögskolan, nu 212,300
 kronor, med 8,900 kronor till 203,400 kronor.

*Veterinär-
 högskolan.*

(ordinarie
 anslag.)

[49.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 89—101 i statsrådsprotokollet.

Den av 1918 års lagtima riksdag godkända staten för veterinärhögsko-
 lan med däri åren 1919—1922 vidtagna ändringar slutar på ett belopp av

239,800 kronor, varav på avlöningsstaten belöper 150,450 kronor och på omkostnadsstaten 89,350 kronor.

På grund av avdrag med 7,500 kronor för fria bostäder och en beräknad årlig nettoinkomst av 20,000 kronor från högskolans stallar och smedja m. m. har ordinarie anslaget till veterinärhögskolan upptagits 27,500 kronor lägre än statens slutsumma eller till 212,300 kronor.

För diverse behov vid veterinärhögskolan har därjämte för budgetåret 1923—1924 anvisats ett extra reservationsanslag av 30,300 kronor.

Beträffande avlöningsstaten innebär det föreliggande förslaget nedsättning i posterna till undervisning i ridkonst och körning samt till drängar och extra betjäning med sammanlagt 3,450 kronor. I fråga om omkostnadsstaten föreslås en minskning i posterna till biblioteket och till exkursioner med tillhopa 1,050 kronor. Till undervisningen i bakteriologi och till avdelningen för födoämneshygien och helminthologi finnas för närvarande i omkostnadsstaten uppförda anslagsposter om 900 kronor respektive 1,000 kronor. I samband med förslag att undervisningsskyldigheten i bakteriologi överflyttas från den ene av de vid veterinärbakteriologiska anstalten tjänstgörande laboratorerna till professorn i födoämneshygien vid veterinärhögskolan föreslås, att dessa båda poster med ett till 2,500 kronor förhöjt belopp i omkostnadsstaten sammanföras till en gemensam post. Tillika innebär Kungl. Maj:ts förslag, att benämningen å ifrågavarande professur ändras till födoämneshygien, helminthologi och bakteriologi samt att förevarande anslag å omkostnadsstaten uppföras under beteckning: avdelningen för födoämneshygien, helminthologi och bakteriologi.

Rörande fyllnadsanslaget till diverse behov vid högskolan har departementschefen under förevarande punkt i betraktande jämväl av en beräknad behållning å tidigare för ändamålet beviljade anslag av 18,700 kronor beräknat det för budgetåret 1924—1925 erforderliga nya anslaget till 22,200 kronor.

Med hänsyn till de föreslagna ändringarna i veterinärhögskolans stat har departementschefen ansett lämpligt att nu fastställa ny stat för högskolan. Förslaget härtill är, med en mindre redaktionell ändring, av följande lydelse.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-till-lagg	Ar-vode	Summa	
Arvode till högskolans rektor	—	—	—	1,000	1,000	
1 professor i anatomi och histologi.....	5,000	2,500	—	—	7,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 » i fysiologi och kemi	5,000	2,500	—	—	7,500	
1 » i patologisk anatomi	5,000	2,500	—	—	7,500	
1 » i medicin, tillika föreståndare för medicinska kliniken och kliniken för smärre husdjur	5,000	2,500	—	—	7,500	
1 » i kirurgi, tillika föreståndare för kirurgiska kliniken	5,000	2,500	—	—	7,500	
1 » i husdjurslära	5,000	2,500	—	—	7,500	
1 » i läran om nötkreaturens sjukdomar (bujatrik) och obstetrik, tillika föreståndare för ambulatoriska kliniken	5,000	2,500	—	—	7,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor o. efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 » i födoämneshygien, helminthologi och bakteriologi	5,000	2,500	—	—	7,500	
1 lärare i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar, tillika föreståndare för hovbeslagssmedjan och hovslagarskolan	3,600	2,000	—	—	5,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av varje avlöningsförhöjning 100 kronor anses tillhöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.
1 prosektor vid anatomiska och histologiska avdelningen	—	—	—	4,000	4,000	
1 laborator i kemi	—	—	—	4,000	4,000	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 klinisk laborator med tjänstgöringsskyldighet vid medicinska kliniken och kliniken för smärre husdjur	—	—	—	4,000	4,000	
1 klinisk laborator vid kirurgiska kliniken	—	—	—	4,000	4,000	
1 » » vid ambulatoriska kliniken	—	—	—	4,000	4,000	
1 assistent vid patologisk-anatomiska och bakteriologiska avdelningarna	—	—	—	3,000	3,000	
1 assistent vid kirurgiska kliniken	—	—	—	3,000	3,000	
1 » vid medicinska »	—	—	—	3,000	3,000	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 » vid hovbeslagssmedjan	—	—	—	3,000	3,000	
1 kvinnligt skrivbiträde	1,300	500	200	—	2,000	
1 vaktmästare och preparator	1,300	750	150	—	2,200	
1 verkmästare vid hovbeslagssmedjan	1,300	750	150	—	2,200	
1 vaktmästare vid ekonomiska avdelningen	1,100	650	150	—	1,900	
1 fodermarsk vid kirurgiska avdelningen	1,100	650	150	—	1,900	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 » vid medicinska avdelningen	1,100	650	150	—	1,900	
1 sjukvårdare vid kirurgiska avdelningen	1,100	650	150	—	1,900	
1 » vid medicinska avdelningen	1,100	650	150	—	1,900	
1 ladugårdsförman	1,100	650	150	—	1,900	
1 maskinist	1,100	650	150	—	1,900	

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-till-lägg	Ar-vode	Summa	
1 vaktmästare vid kemiska avdelningen	1,100	650	150	—	1,900	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 » vid patologisk-anatomiska avdelningen	1,100	650	150	—	1,900	
1 automobilförare	1,100	650	150	—	1,900	
1 port- och telefonvakt. jämte fri bostad med bränsle	900	550	150	—	1,600	
För undervisning i ridkonst och körning	—	—	—	—	550	
För uppehållande av den del av rektors undervisningsskyldighet, från vilken han med hänsyn till rektorsgöromålen befrias	—	—	—	—	1,000	
För uppehållande av sysslomannagöromål	—	—	—	—	3,000	
» » » bibliotekariegöromål	—	—	—	—	500	
» » » sekreterargöromål	—	—	—	—	2,000	
Till biträde vid port- och telefonvaktsgöromålen	—	—	—	—	200	
Drängar och extra betjäning	—	—	—	—	10,000	
Stipendier åt studerande	—	—	—	—	4,000	
Vikariatsersättning	—	—	—	—	150	
Säger	—	—	—	—	147,000	

Omkostnadsstat.

Anslag för de särskilda avdelningarna m. m.:

Biblioteket	2,500	
Anatomiska och histologiska avdelningen	4,200	
Till inköp av djur för dissektioner och operationsövningar	3,750	
Fysiologisk-kemiska avdelningen	3,000	
Patologisk-anatomiska avdelningen	2,500	
Kirurgiska avdelningen	1,500	
Medicinska avdelningen och kliniken för smärre husdjur	2,000	
Avdelningen för husdjursskötsel	1,500	
Avdelningen för nötkreaturssjukdomar (bujatrik), obstetrik och ambulatorisk klinik	3,000	
Avdelningen för hovbeslag och hovsjukdomer	1,500	
Avdelningen för födoämneshygien, helminthologi och bakteriologi	2,500	
Anspannslära	250	
Exkursioner	700	28,900
Allmänt anslag för bränsle, belysning, renhållning m. m.	60,000	88,900

Summa kronor 235,900

Ann. 1. Den av professorerna, som tillika är rektor vid högskolan, skall vara skyldig att bebo den för rektor avsedda bostadslägenheten därstädes och skall för densamma ävensom för dess uppvärmning vidkännas avdrag å professorslönen med 1,500 kronor årligen.

2. Prof-ssorn i läran om nötkreaturens sjukdomar (bujatrik) m. m., läraren i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar samt den av professorerna eller laboratorerna i medicin eller i kirurgi, be-
träffande vilken sådant varder av högskolans styrelse bestämt, skola var för sig vara skyldiga att bebo den av de för lärare vid högskolan avsedda familjebostäderna, som av styrelsen anvisas. För bostaden ävensom för dess uppvärmning skall avdrag göras, för professor och läraren i hovbeslag m. m. å lönen samt för laborator å arvodet, med belopp motsvarande det beräknade årliga hyresvärdet och utgörande för sexrumslägenhet 1,200 kronor, för femrumslägenhet 900 kronor och för fyrrumslägenhet 600 kronor.

3. Vaktmästare, verkmästare, fodermarsk, sjukvårdare, ladugårdsförman, maskinist och automobilföraren skola var för sig efter styrelsens bestämmande vara skyldiga att begagna bostad vid högskolan; skolan, därest dylik befattningshavare åtnjuter bostad med bränsle, eventuellt med bränsle och lyse, av lönen avstås för bostad med bränsle 300 kronor samt för lyse 25 kronor för år. I de fall, då dylik befattningshavare åtnjuter enbart bostad eller bostad med värme men icke i övrigt erforderligt bränsle, ävensom då bostadsförmån är av sådan beskaffenhet, att den icke kan anses hava ovan sagda värde, skall det ankomna på Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma det lägre löneavdrag, som för dylik förmån skall äga rum. (Kung. ¹/₁₁ 1918 [nr 836]; ändr. 584/1920.)

I jämförelse med gällande stat, som slutar på 239,800 kronor, uppvisar det framlagda statförslaget en nedsättning med 3,900 kronor till 235,900 kronor.

Vid beräkning av det ordinarie anslaget till högskolan har emellertid sistnämnda belopp minskats med dels avdraget för fria bostäder, 7,500 kronor, dels ock den för bestridande av utgifter enligt staten beräknade del av högskolans inkomster. Denna, för närvarande beräknad till 20,000 kronor, har synts departementschefen efter vidtagande av erforderliga besparingsåtgärder kunna för budgetåret 1924—1925 ökas med 5,000 kronor till 25,000 kronor. I enlighet härmed har från statens slutsumma 235,900 kronor avdragits (7,500 + 25,000 =) 32,500 kronor, och det ordinarie anslaget upptagits till 203,400 kronor. Då nuvarande ordinarie anslag uppgår till 212,300 kronor, har en minskning av anslaget ansetts kunna ske med 8,900 kronor.

Utskottet har icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning liksom ej heller mot den av departementschefen under förevarande punkt gjorda beräkningen av extra anslaget till diverse behov vid veterinärhögskolan. Dock anser utskottet att även efter det föreslagna förenandet av undervisningen i bakteriologi med professuren i födoämneshygien laborator vid statens veterinärbakteriologiska anstalt bör vara skyldig att vid anfordran bestrida jämväl undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan. Utskottet skall under punkt 52 här nedan föreslå härav påkallad ändring i gällande avlöningsbestämmelser för ordinarie befattningshavare vid veterinärbakteriologiska anstalten.

Utskottet.

Med förmälan att utskottet under nästföljande punkt kommer att göra framställning rörande det tillstyrkta extra anslaget hemställer utskottet nu,

att riksdagen må

dels godkänna här ovan intagna förslag till stat för veterinärhögskolan, att tillämpas från och med den 1 juli 1924, ävensom förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för högskolan för ordinarie befattningar upptagna avlöningar, skola vara gällande även i fråga om avlöningarna å den nya staten;

dels medgiva, att från och med den 1 juli 1924 det belopp, varmed högskolans inkomster utöver statsanslag överskjuta det belopp av 25,000 kronor, som vid anslagets bestämmande avsetts för bestridande av högskolans utgifter enligt fastställd stat, må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, användas för högskolans behov, dock icke för beredande av förhöjd ersättning åt sådan befattningshavare, för vilken avlöning finnes med visst belopp uppförd å högskolans stat;

dels ock, vid bifall härtill, minska ordinarie anslaget till veterinärhögskolan, nu 212,300 kronor med 8,900 kronor till 203,400 kronor.

*Diverse behov
vid veterinär-
högskolan.
(extra anslag.)*

50:o) Under åberopande av vad under föregående punkt anförts hemställer utskottet i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 50 gjorda framställning,

[50.]

att riksdagen må till diverse behov vid veterinärhögskolan anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 22,200 kronor.

*Personliga
arvodesförhöj-
ningar för
vissa befatt-
ningshavare
vid veterinär-
högskolan.
(extra anslag.)*

51:o) Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 51 föreslagit hemställer utskottet,

[51.]

att riksdagen må liksom för budgetåret 1923—1924 för beredande av personligt ålderstillägg å 1,600 kronor för år till en var av laboratorerna vid veterinärhögskolan Nils Olof Engfeldt och Gerhard Carl Ebbe Forssell, därest vederbörande befattningshavare fortfarande med gott vitsord tjänstgör i denna egenskap, anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 3,200 kronor.

52:o) Under punkt 52 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels godkänna sådan ändring i gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten för statens veterinärbakteriologiska anstalt för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, att föreskriften om skyldighet för laborator vid anstalten att tills vidare och intill dess annorledes må varda i vederbörlig ordning bestämt bestrida jämväl undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan må ur samma villkor och bestämmelser utgå, dels ock i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie anslaget till avlöningar m. m. vid statens veterinärbakteriologiska anstalt med oförändrat belopp 48,500 kronor.

*Avlöningar
m. m. vid
statens
veterinär-
bakterio-
logiska
anstalt.*

*(ordinarie
anslag.)*

[52.]

Under återopande av vad utskottet under punkt 49 anfört hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må i så måtto bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning att riksdagen må

dels godkänna sådan ändring i gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten för statens veterinärbakteriologiska anstalt för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, att laborator vid anstalten skall tills vidare och intill dess annorledes må varda i vederbörlig ordning bestämt vid anfordran bestrida jämväl undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan,

dels ock i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie anslaget till avlöningar m. m. vid statens veterinärbakteriologiska anstalt med oförändrat belopp 48,500 kronor.

53:o) Då på grund av förefintlig reservation någon medelsanvisning till uppehållande under budgetåret 1924—1925 av verksamheten vid statens veterinärbakteriologiska anstalt enligt statsrådsprotokollet icke erfordras, hemställer utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 53 gjorda framställning,

*Uppehållande
av verksam-
heten vid sta-
tens veterinär-
bakteriolo-
giska anstalt.*

*(ordinarie
anslag.)*

[53.]

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av verksamheten vid statens veterinärbakteriologiska anstalt utan angivet belopp.

Bakteriologisk
köttkontroll.
[54.]

54:o) Enligt vad departementschefen under punkt 54 anfört har anslag för budgetåret 1924—1925 till bestridande av en del av kostnaderna för utövande vid statens veterinärbakteriologiska anstalt av bakteriologisk köttkontroll icke ansetts erforderligt, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmäla.

Länsveteri-
närer och
veterinär-
stipendiater.

(ordinarie an-
slag.)
[55.]

55:o) Under punkt 55 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater nu 138,500 kronor, med 500 kronor till 138,000 kronor.

Ordinarie anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater uppgår enligt riksstaten för budgetåret 1923—1924 till 138,500 kronor.

Anslaget är beräknat på följande sätt:

Avlöning till länsveterinärer enligt gällande stat	kronor 132,000
6 stipendier för civila veterinärer à 1,000 kronor	» 6,000
Bidrag till avlöning åt en inom Ölands norra Mot statio- nerad veterinär	» 500
<hr/>	
summa kronor 138,500.	

I samband med fastställande av statsbidrag till uppehållande av distriktsveterinärbefattningarna inom Kalmar läns södra landstingsområde från och med ingången av 1924 under de i kungörelsen den 8 juni 1923 (nr 180) angående statsbidrag till distriktsveterinärers avlöande stadgade villkor och i enlighet med där meddelade bestämmelser har Kungl. Maj:t genom beslut den 14 december 1923 förklarat, att ovanberörda bidrag av 500 kronor till avlöning åt en inom Ölands norra Mot stationerad veterinär finge utgå för avlöande av distriktsveterinärbefattningen i Ölands norra Mot, så länge samma befattning uppehölls av sin nuvarande innehavare, dock ej längre än till och med utgången av 1923.

Med hänsyn till Kungl. Maj:ts omförmälda beslut har avlöningsbidraget till ifrågavarande distriktsveterinär ansetts nu böra avföras från riksstaten.

I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater, nu 138,500 kronor, med 500 kronor till 138,000 kronor.

56:o) Under punkt 56 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels med- *Dyrtidstillägg*
giva, att därest de distriktsveterinärer, till vilkas avlöning lämnats stats- *åt distrikts-*
bidrag, för tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 beredas dyrtidstillägg å dem *veterinärer*
från vederbörande landsting tillkommande avlöning, dyrtidstillägg av *(extra anslag.)*
statsmedel må för samma tid till dem utgå med motsvarande andel av *[56.]*
statsbidraget, ålderstillägg däri inberäknat, dock med högst en tredjedel
av statsavlöningen; dels ock till bestridande av kostnaderna för dessa dyr-
tidstillägg anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av
65,000 kronor.

För budgetåret 1923—1924 har för ifrågavarande ändamål anvisats ett
extra förslagsanslag av 70,000 kronor.

I förevarande framställning ifrågasättes sådan ändring i fråga om grun- *Utskottet.*
derna för dyrtidstillägget, att maximum för detsamma nedsättes från två
femtedelar till en tredjedel av statsbidraget, vilket medger en begränsning
av utgifterna för ändamålet till 65,000 kronor.

I anslutning till riksdagens tidigare i år fattade beslut beträffande det
under femte huvudtiteln ingående motsvarande anslaget till dyrtidstillägg
åt vissa extra provinsialläkare tillstyrker utskottet bifall till framställ-
ningen och hemställer därför,

att riksdagen må

dels medgiva, att därest de distriktsveterinärer, till
vilkas avlöning lämnats statsbidrag, för tiden 1 juli
1924—30 juni 1925 beredas dyrtidstillägg å dem från
vederbörande landsting tillkommande avlöning, dyrtids-
tillägg av statsmedel må för samma tid till dem utgå
med motsvarande andel av statsbidraget, ålderstillägg
däri inberäknat, dock med högst en tredjedel av stats-
avlöningen;

dels ock till bestridande av kostnaderna för dessa
dyrtidstillägg anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra
förslagsanslag av 65,000 kronor.

57:o) Under punkt 57 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till
karantänsanstalten i Haparanda för husdjur anvisa för budgetåret 1924—
1925 ett extra anslag av 1,100 kronor.

Karantäns-
anstalten i
Haparanda
för husdjur.

I riksstaten för innevarande budgetår är anslaget uppfört såsom extra *(extra anslag.)*
anslag med 1,300 kronor. *[57.]*

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot den gjorda fram- *Utskottet.*
ställningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till karantänsanstalten i Haparanda för husdjur anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 1,100 kronor.

Lanthushållning i allmänhet.

Allmänt anslag till hushållningssällskapen. 58:o) I förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln upptagit allmänt anslag till hushållningssällskapen med oförändrat belopp, 2,100,000 kronor.

(ordinarie anslag.) Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Tillfälligt anslag till hushållningssällskapen. 59:o) Under punkt 58 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom tillfälligt anslag till hushållningssällskapen för kalenderåret 1924, att utgå enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkta grunder, anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 433,000 kronor.

[58.] Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Sekreterare hos hushållningssällskapen. 60:o) Mot de av departementschefen i statsrådsprotokollet under punkt 59 angivna grunder för statsbidrag till avlönande av sekreterare hos hushållningssällskapen har utskottet intet att erinra.

[59.] Detta, ävensom att något anslag för ändamålet för budgetåret 1924—1925 icke ifrågasättes, har utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmäla.

Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar. 61:o) Under punkt 60 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar, nu 100,000 kronor, med 20,000 kronor till 80,000 kronor.

(ordinarie anslag.) Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

[60.]

anmäla.

62:o) Under punkt 61 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till åtgärder under kalenderåret 1924 för höjande av det mindre jordbruket anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 250,000 kronor. *Höjande av det mindre jordbruket.* (extra anslag.) [61.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

63:o) Under punkt 62 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till åtgärder för främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m. anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 22,600 kronor. *Ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m.* (extra anslag.) [62.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

64:o) Under punkt 63 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till avlönande under 1924 av högst 56 jordbrukskonsulenter anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 265,000 kronor. *Jordbrukskonsulenter.* (extra anslag.) [63.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

65:o) Under punkt 64 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till avlönande under 1924 av vandringsrättare anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 70,000 kronor. *Vandringsrättare.* (extra anslag.) [64.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

66:o) För anordnande under 1924 av utbildningskurser för vandringsrättare har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor. *Utbildningskurser för vandringsrättare.*

Departementschefen har beträffande anordnandet under 1924 av kurser av ifrågavarande slag såsom sin åsikt framhållit att i betraktande av det statsfinansiella läget därmed bör anstå, tills gynnsammare ekonomiska förhållanden inträtt. Skulle det emellertid visa sig, att under samma år oundgängligen erfordras anordnande av någon enstaka kurs, torde Kungl. Maj:t kunna för ändamålet anvisa erforderligt belopp från behållningen å

[65.]

förevarande anslag eller från anslaget till befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar.

Enligt departementschefens sålunda gjorda uttalande, vilket icke föranleder något utskottets särskilda yttrande, erfordras icke någon anslagsanvisning för instundande budgetår, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

Täckdiknings-
förmän.
[66.]

67:o) Utskottet har redan i sitt utlåtande nr 6, punkt 15, omförmålt, att något nytt anslag för budgetåret 1924—1925 icke erfordras såsom bidrag till anställande av täckdikningsförmän, varom utskottet härigenom velat erinra.

Utbildnings-
kurser för
förrättnings-
män vid
täckdiknings-
företag
ävensom för
äckdiknings-
förmän.
[67.]

68:o) Enligt anmälan i punkt 67 har på grund av beräknad reservation å tidigare anslag för ändamålet någon medelsanvisning för utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän icke ansetts erforderlig, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

Statens lager-
hus och
fryshus.
(extra anslag.)
[68.]

69:o) Under punkt 68 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till täckande av utgifterna för statens lagerhus och fryshus anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 93,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av statens lagerhus och fryshus.

Utskottet.

Med understrykande av angelägenheten att ifrågavarande verksamhet genom lagerhusens uthyrning, försäljning eller på annat sätt så ordnas, att statsverkets årliga utgifter därför må kunna i möjligaste mån nedbringas hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till täckande av utgifterna för statens lagerhus och fryshus anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 93,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av statens lagerhus och fryshus.

Maskin- och
redskapsprov-
ningsanstal-
terna vid
Ultuna och
Alnarp.
(extra anslag.)
[69.]

70:o) Under punkt 69 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till maskin- och redskapsprovningsanstalterna vid Ultuna och Alnarp anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 36,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 138—141 i statsrådsprotokollet.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen nr 111 i första kammaren av herr *Heyman m. fl.* och nr 218 i andra kammaren av herr *Poppius*, vari hemställts, att riksdagen ville till

maskin- och redskapsprovningar vid Ultuna och Alnarp anvisa det av Kungl. Maj:t begärda anslaget 36,000 kronor, dock att samma anslag måtte få användas i huvudsaklig överensstämmelse med i motionerna lämnade fördelningsgrunder.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Till maskin- och redskapsprovningsanstalterna vid Ultuna och Alnarp har riksdagen från och med 1908 årligen anvisat medel. För ändamålet beviljades sålunda för 1922 50,900 kronor, för första halvåret 1923 25,000 kronor samt för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 46,000 kronor.

För provningsanstalterna gäller av lantbruksstyrelsen den 27 december 1920 utfärdat förnyat reglemente.

Den av Kungl. Maj:t den 1 juni 1923 fastställda staten för anstalterna för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 slutar å ett belopp av 57,800 kronor och upptager såsom inkomster, utöver statsanslag å 46,000 kronor, provningsavgifter och inkomster genom försäljning av meddelanden till belopp av 11,800 kronor.

Staten för provningsanstalterna för budgetåret 1924—1925, sådan densamma av departementschefen beräknats, slutar å ett belopp av 44,000 kronor. I inkomster — utöver statsbidrag — har beräknats 8,000 kronor. Det erforderliga statsbidraget skulle sålunda uppgå till 36,000 kronor. Den begränsning av 10,000 kronor i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget, som sålunda i besparingssyfte ifrågasättes, förutsätter sådan ändring mot hittills av medelsdispositionen för ändamålet, att verksamheten vid avdelningen för provning av lantbruksmaskiner vid Alnarp för budgetåret 1924—1925 inställas och tillfälliga, nödvändiga provningar i stället verkställas å egendom i södra Sverige. Mot den sålunda föreslagna anordningen, vilken bland annat innebär indragning under nämnda tid av en överassistentbefattning och montörsbefattningen vid lantbruksavdelningen, rikta sig motionärerna under framhållande att, då det huvudsakliga arbetet utfördes av den fast anställda personalen, provningsanstalternas arbetskapacitet härigenom komme att i högsta grad rubbas till skada icke blott för jordbruket utan även för den del av industrien, som omfattar tillverkning av lantbruks- och mejerimaskiner och som i de officiella provningarna haft ett gott stöd, då det gällt att hävda den svenska industriens produkter i konkurrensen på den utländska marknaden. Stor skada komme jämväl enligt motionärernas mening att under flera år drabba provningsanstalternas verksamhet, därest en av de nuvarande för nämnda verksamhet under flerårig tjänstutövning särskilt utbildade överassistenterna skulle avskedas, helst som några med motsvarande utbildning kvalificerade personer med säkerhet icke stode att erhålla, då de statsfinansiella förhållandena åter medgäve verksamhetens utökning till den normala omfattningen. Genom något annorlunda användning av det av Kungl. Maj:t

äskade beloppet, skulle, framhålla motionärerna vidare, berörda olägenheter kunna i väsentlig mån förekommas och provningsanstalternas verksamhet bedrivas efter samma grunder som hittills om ock i minskad omfattning. Blev provningsarbetet lokaliserat uteslutande till provningsanstaltarna, kunde därigenom väsentliga besparingar göras i resekostnaderna. Med bibehållande av den kvalificerade fast anställda personalen torde därjämte medverkan från provningsnämndernas medlemmar kunna inskränkas, liksom även någon inskränkning göras i den tillfälliga agronomiska och tekniska arbetskraften. Slutligen borde inköpen av instrument och inventarier kunna för en kortare tid begränsas.

Utskottet.

Utan att vilja taga ställning till frågan om dispositionen av de medel, som må bli va av riksdagen för ändamålet anvisade, vill utskottet emellertid framhålla, att vad av motionärerna anförts synes utskottet vara av beskaffenhet att böra giva Kungl. Maj:ts anledning att till förnyat överbägende upptaga frågan om medelsanvändningen samt att, om ock någon mindre merkostnad såsom för dyrtidstillägg till överassistent kommer att med annan disposition av medlen än den i statsrådsprotokollet förutsatta orsakas, detta icke bör utgöra hinder för en förändrad disposition.

Under uttalande härav får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot storleken av det äskade beloppet, hemställa,

a) att riksdagen må till maskin- och redskapsprovningssanstaltarna vid Ultuna och Alnarp anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 36,000 kronor;

b) att de i ämnet väckta motionerna I:111 och II:218, i den mån de ej kunna anses besvarade genom vad utskottet här ovan anför, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

*Kemiska
stationer.*

(extra anslag.)

[70.]

71:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 70 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår såsom bidrag till underhåll av åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, förbundit sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än även avlöning till dessa och laboratorietjänaren ävensom de årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp av böcker och inventarier för stationens

behov -- anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 48,000 kronor, att utgå med 6,000 kronor till varje station.

72:o) Under punkt 71 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till underhåll under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll under samma tid med sammanlagt minst 12,000 kronor — anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 20,000 kronor. *Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län.*
(extra anslag.)
[71.]

Såsom bidrag till underhåll av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 28,000 kronor. Såsom villkor för åtnjutande av ifrågavarande statsbidrag har uppställts fordran på bidrag från respektive landsting och hushållningssällskap eller eljest till så stort belopp, att statsbidraget förhåller sig till ortsbidraget som 5 till 3. För budgetåret 1923—1924 är detta senare bidrag bestämt till minst 16,800 kronor.

Utrédningen återfinnes å sid. 144—145 i statsrådsprotokollet.

Statsbidragsbehovet för budgetåret 1924—1925 har av departementschefen beräknats till 20,000 kronor under förutsättning om överflyttande till Norrbottens läns hushållningssällskap av den hos anstalten för närvarande anställda jordbrukskonsulenten. *Utskottet.*

Under erinran att riksdagen redan biträtt framställningen om konsulentens överflyttande och då departementschefens anslagsberäkning icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till underhåll under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll under samma tid med sammanlagt minst 12,000 kronor — anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 20,000 kronor.

73:o) Under punkt 72 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt svenska mosskulturföreningen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 84,600 kronor. *Svenska mosskulturföreningen.*
(extra anslag.)

Utrédningen återfinnes å sid. 145—148 i statsrådsprotokollet.

Till understöd åt svenska mosskulturföreningen har för budgetåret 1923—1924 beviljats ett extra anslag av 91,600 kronor. [72.]

Statsbidragets belopp plägar bestämmas så, att, sedan posterna i förededd inkomst- och utgiftsstat granskats, bristen däri fylles av statsmedel.

Beträffande budgetåret 1924—1925 hava föreningens inkomster av departementschefen beräknats till 34,300 kronor och utgifterna till 118,915 kronor, vadan det erforderliga anslaget upptagits till skillnaden mellan dessa belopp eller 84,615 kronor, avrundat till 84,600 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till understöd åt svenska mosskulturföreningen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 84,600 kronor.

*Försöksgård
å myrjord i
Jämtlands
län.* 74:o) Under punkt 73 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till driftkostnader vid svenska mosskulturföreningens försöksgård å myrjord vid Gisselås i Jämtlands län anvisa för budgetåret 1924—1925 (extra anslag.) ett extra anslag av 3,000 kronor.

[73.] Utredningen återfinnes å sid. 148—150 i statsrådsprotokollet.

Till anläggningskostnader och inventarier för en av svenska mosskulturföreningen anordnad försöksgård å myrjord i Jämtland anvisade riksdagen å extra stat för 1920 såsom förslagsanslag, högst, 22,600 kronor, varjämte till täckande av driftkostnaderna vid denna försöksgård för vardera av åren 1920 och 1921 anvisades likaledes såsom förslagsanslag, högst, 9,000 kronor.

Förstnämnda anslag beviljades under förutsättning att föreningen genom arrende förskaffade sig förfoganderätten över lämplig försöksgård. Föreningen, som emellertid ur flera synpunkter ansåg det fördelaktigare att för försöken äga tillgång till egen gård, anhöll 1920 om anslag till inköp av jord, uppförande av byggnader samt försöksgårdens anläggning i övrigt. Med anledning härav anvisade 1921 års riksdag — under förmälan att ovannämnda belopp av 22,600 kronor såsom varande förslagsanslag, högst, återfallit till kassafonden — såsom låneunderstöd åt föreningen för bestridande av anläggningskostnaderna för ifrågavarande försöksgård, som skulle förläggas till Gisselås, 80,000 kronor, varav 60,000 kronor skulle utgå under 1921 och återstoden under 1922. I enlighet med de närmare villkor, som Kungl. Maj:t den 9 december 1921 meddelat för låneunderstödet, får detsamma räntefritt åtnjutas så länge föreningen innehar och efter angivna bestämmelser brukar försöksgården.

Av 1922 års riksdag anvisades såsom bidrag till driftkostnader vid nämnda försöksgård såsom förslagsanslag, högst, å tilläggsstat för 1922 7,300 kronor och å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 5,000 kronor.

Slutligen anvisade 1923 års riksdag såsom låneunderstöd åt föreningen för inköp av kreatursbesättning och uppförande av erforderliga byggnader

vid försöksgården 40,000 kronor. Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 20 juni 1923 angående villkoren för detta låneunderstöds åtnjutande skall å lånebeloppet erläggas samma ränta som å egnahemslån och är för lånet bestämt en amorteringstid av högst 20 år.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att den avkastning, som högst kan beräknas från försöksgården under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925, icke är tillräcklig att täcka för gårdens drift under samma tid erforderliga kostnader. Vid sådant förhållande och då departementschefen vore övertygad om betydelsen av försöksgårdens upprätthållande, har han tillstyrkt att bidrag av statsmedel för ändamålet beredes föreningen till ett belopp av 3,000 kronor.

Det är enligt utskottets uppfattning önskvärt att den vid Gisselås påbörjade betydelsefulla försöksverksamheten kan på ett tillfredsställande sätt fullföljas. Utskottet håller emellertid icke för otroligt att svårigheter i detta avseende kunna uppstå på grund av det, som det vill förefalla utskottet, nu väl knappt beräknade driftkostnadsanslaget. Med hänsyn till det nuvarande statsfinansiella läget, som kräver iakttagande av största sparsamhet, har utskottet dock icke ansett sig böra ifrågasätta någon höjning i det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom bidrag till driftkostnader vid svenska mosskulturföreningens försöksgård å myrjord vid Gisselås i Jämtlands län anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 3,000 kronor.

75:o) Under punkt 74 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till driftkostnader för den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 5,000 kronor.

*Försöksgård
å myrjord i
Norrbottens
län.*

(extra anslag,)

Utredningen återfinnes å sid. 151 och 152 i statsrådsprotokollet.

[74.]

För den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 12,000 kronor, varav 5,000 kronor avsetts för utvidgning av gården och återstoden, 7,000 kronor, till driftkostnader.

Under hänvisning till sin under nästföregående punkt uttalade uppfattning rörande anslaget till försöksgården vid Gisselås i Jämtlands län, vilket i minst lika mån torde gälla nu ifrågavarande anslag, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till driftkostnader för den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 5,000 kronor.

Central frökontrollanstalt samt understöd åt lokala frökontrollanstalter.
(extra anslag.)

76:o) Under punkt 75 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, beräkna för budgetåret 1924—1925 dels för inrättande och uppehållande av en central frökontrollanstalt ett belopp av 104,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten, dels ock till understöd åt lokala frökontrollanstalter ett belopp av 10,000 kronor.

[75.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Befordrande av inhemska fröodling.
(extra anslag.)

77:o) Under punkt 76 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag för 1924 till åtgärder för befordrande av den inhemska odlingen av frö av vallväxter, foderrotfrukter och köksväxter anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

[76.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Sveriges utsädesförening.
(extra anslag.)

78:o) Under punkt 77 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1924—1925 anvisa såsom särskilda extra anslag dels till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer 65,800 kronor, dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar län, Västergötland, Värmland, Västernorrland och Jämtland samt i Luleå 84,200 kronor, eller sålunda tillhopa 150,000 kronor.

[77.]

Motion.

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 114, av herr *Jönsson m. fl.* har hemställts, att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen men med ändring i viss mån av däri beräknade belopp måtte besluta, att för budgetåret 1924—1925 anvisa såsom särskilda extra anslag dels till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med filialerna 80,000 kronor, dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar

län, Västergötland, Värmland, Västmanland, Jämtland och Övre Norrland 94,000 kronor eller sålunda tillhoppa 174,000 kronor.

Över dessa framställningar kommer utskottet att frandeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

79:o) Under punkt 78 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt Sveriges pomologiska förening för dess verksamhet under kalenderåret 1924 anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 8,000 kronor.

*Sveriges
pomologiska
förening.
(extra anslag.)*

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

[78.]

erinra.

80:o) På sätt utskottet redan i sitt utlåtande nr 6, punkt 18, omförmält är anslag för befrämjande av linodling för budgetåret 1924—1925 icke erforderligt, varom utskottet härigenom velat

*Befrämjande
av linodling.*

[79.]

erinra.

81:o) Under punkt 80 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg av kalk och kalkstensmjöl för jordbrukets behov till orter inom Dalarna och Norrland anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 250,000 kronor.

*Lindring av
fraktkost-
naderna
för kalk.*

(extra anslag.)

Följande inom riksdagen väckta motioner i ämnet hava hänvisats till jordbruksutskottet, nämligen:

[80.]

1) nr 50 i första kammaren av herr *Svensson, Isak*, likalydande med nr 78 i andra kammaren av herr *Osberg*, vari hemställt, att riksdagen måtte till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg av kalk och kalkstensmjöl för jordbrukets behov, till orter inom hela landet enligt förutvarande bestämmelser, anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 800,000 kronor;

Motioner.

2) nr 107 i första kammaren av herr *Elisson m. fl.*, likalydande med nr 292 i andra kammaren av herr *Petersson* i Broaryd *m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen måtte till lindring av fraktkostnader vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och mörgel för jordbrukets behov anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 650,000 kronor;

3) nr 108 i första kammaren av herr *Andersson, Elof, m. fl.*, likalydande med nr 207 i andra kammaren av herrar *Olsson* i Blådinge och *Jönsson* i Fridhill, vari hemställt, att riksdagen måtte besluta att till fraktlindring vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och mörgel för jordbrukets behov, utan annan begränsning med hänsyn till belägen-

heten av den ort, till vilken transporten äger rum, än den hittills gällande för budgetåret 1924—1925, bevilja ett extra förslagsanslag av 650,000 kronor att utgå efter enahanda grunder som för budgetåret 1923—1924;

4) nr 200 i andra kammaren av herr *Lindman m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen, med godkännande i huvudsak av de grunder, som hittills varit gällande för åtnjutande av statsbidrag för kalktransporter, ville besluta att till lindring av fraktkostnader vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och mägerl för jordbrukets behov anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 650,000 kronor.

5) nr 109 i första kammaren av herr *Pers*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan, att det måtte uppdragas åt kungl. lantbruksstyrelsen att vidare utreda på vad sätt de tillgångar av kalk, som finnas i landets olika delar, må kunna på bästa sätt nyttiggöras för jordbruket och att Kungl. Maj:t må för riksdagen framlägga förslag härom, samt att för utredningen erforderliga medel må tagas av anslaget till kalkfrakter.

Över dessa framställningar kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Ogräsens be-
kämpande.
(extra anslag.)

82:o) Under punkt 81 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för bekämpande av ogräs anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

[81.]

Utredningen återfinnes å sid 175—177 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen, med beräkning av en reservation å tidigare års anslag av 4,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 6,000 kronor.

Utskottet.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot den gjorda framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må för bekämpande av ogräs anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

Berberis-
buskens ut-
rotande.
[82.]

83:o) På sätt utskottet redan i sitt utlåtande nr 6, punkt 19, öförmålt erfordras för budgetåret 1924—1925 icke något nytt anslag till berberisbuskens utrotande; varom utskottet härigenom velat

erinra.

84:o) Under punkt 83 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för bekämpande av rönnbärsmalen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor.

*Rönnbärsmalens
bekämpande.*

(extra anslag.)

[83.]

Till försök för bekämpande av rönnbärsmalen, att utföras av entomologiska avdelningen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, har riksdagen för innevarande budgetår — till vilket beräknades en reservation å anslaget av 8,000 kronor — anvisat 4,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att ifrågavarande försök nu framskridit så långt, att desamma torde kunna avslutas inom den från början beräknade tiden av fyra år eller till den 1 juli 1925. Enligt lämnad uppgift kunna utgifterna för ändamålet under budgetåret 1924—1925 begränsas till 10,000 kronor, och då vidare å tidigare anslag kunde till den 1 juli 1924 beräknas en reservation å minst 5,000 kronor, behövde högre anslag än 5,000 kronor icke anvisas av riksdagen.

I enlighet härmed hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må för bekämpande av rönnbärsmalen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor.

85:o) Under punkt 84 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1924—1925 såsom extra reservationsanslag anvisa dels såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för allmänt svenskt lantbruksmöte 7,500 kronor, dels ock till prisbelöningar vid sådant möte 17,500 kronor eller tillhoppa 25,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att härav utanordna vad som till täckande av eventuell brist i staten för tjuguandra allmänna svenska lantbruksmötet i Göteborg 1923 kan efter närmare prövning befinnas böra tillskjutas av statsmedel.

*Lantbruks-
möte.*

(extra anslag.)

[84.]

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 112 av herr *Ingeström m. fl.* har hemställts, att vad Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition 9:de huvudtiteln H 23 (89) hemställt om anslag av 25,000 kronor till allmänt svenskt lantbruksmöte måtte av riksdagen bifallas, dock utan rätt för Kungl. Maj:t att till annat ändamål utanordna detta anslag; samt att för täckande av uppkommande brist vid 22:dra allmänna lantbruksmötet i Göteborg 1923 riksdagen måtte anvisa ett förslagsanslag å högst 60,000 kronor.

Motion.

Över dessa framställningar kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Lantbruks-
konsulenter i
London och
Riga.

(extra anslag.)

[85.]

86:o) Under punkt 85 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till uppehållande av en mejeri- och lantbrukskonsulentbefattning i London samt en konsulentbefattning i Riga för tillvaratagande av svenska lantbrukets och därmed sammanhängande intressen i Estland, Lettland, Litauen och Polen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 33,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 182—196 i statsrådsprotokollet.

Motioner.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade motioner nämligen:

1) nr 189 i första kammaren av herr *Nilsson, Nils Anton*, likalydande med nr 208 i andra kammaren av herr *Poppius m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte bevilja ett anslag av 100,000 kronor att efter Kungl. Maj:ts bestämmande användas för bestridande av kostnader för utställande av svenska avelsdjur, utsäde och frö ävensom för täckande av vissa frakt-kostnader i samband med sådant utställande i Estland, Litauen och Polen,

2) nr 28 i andra kammaren av herr *Sjölander m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte bevilja ett anslag av 115,000 kronor att efter Kungl. Maj:ts bestämmande användas för bestridande av kostnaderna för utställande av svenska avelsdjur, utsäde och frö samt lantbruksmaskiner och -redskap vid under innevarande år anordnade utställningar i Estland, Lettland, Litauen och Polen, samt

3) nr 297 i andra kammaren av herr *Lindgren m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen ville för budgetåret 1924—1925 till Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett belopp av 80,000 kronor, varav hälften må användas till uppförande av en svensk utställningsbyggnad i Riga för svenska exportdjur, jordbruksprodukter samt övriga inhemska exportartiklar, och återstoden till täckande av de med utställningens anordnande och administrerande för- enade kostnader.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, hänvisas till motionerna.

Till uppehållande av en mejeri- och lantbrukskonsulentbefattning i London samt en konsulentbefattning i Berlin för tillvaratagande av svenska lantbrukets och fiskerinäringens intressen har riksdagen för innevarande budgetår anvisat ett extra anslag av 33,000 kronor, av vilket belopp avsetts till arvode åt vardera konsulenten 9,000 kronor samt till expenser och resekostnader för konsulenten i London 10,000 kronor och för konsulenten i Berlin 5,000 kronor.

Rörande ifrågavarande konsulenter verksamhet har departementschefen erinrat bland annat, att konsulenternas åligganden huvudsakligen äro inriktade på befordrande av avsättningen i England respektive Tyskland av det svenska jordbrukets och, vad särskilt Tyskland beträffar, fiskets produkter. Vid sidan härav, och i den mån sådant kan ske utan åsidosättande av huvuduppgiften, utöva konsulenterna även informations-

verksamhet genom meddelande att myndigheter och enskilda av upplysningar och råd i hithörande frågor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att lantbruksstyrelsen i skrivelse den 29 augusti 1923 — med förmälan att för uppehållande av lantbrukskonsulentbefattningarna i London och Berlin under budgetåret 1924—1925 erfordrades samma belopp som senast anvisats — hemställt om utverkande hos riksdagen av ett anslag för ändamålet av 33,000 kronor. Tillika har lantbruksstyrelsen föreslagit, att för anställande av en lantbrukskonsulent i de baltiska länderna måtte för nämnda budgetår beräknas ett anslagsbelopp av 15,000 kronor. Den av lantbruksstyrelsen berörda frågan om utvidgande av statens understödjande verksamhet på förevarande område har upptagits till behandling i åtskilliga till Kungl. Maj:t under senare hälften av nästlidet år inkomna framställningar, avseende i huvudsak beredande av anslag dels för upprättande av en lantbrukskonsulentbefattning i Lettland, Littaunen, Estland och Polen, dels ock för beredande av nödiga medel för ett svenskt deltagande med lantbruksprodukter och lantbruksmaskiner uti de utställningar, som under 1924 kunde komma att anordnas i samma länder.

Med anledning av dessa framställningar hava lantbruksstyrelsen och kommerskollegium avgivit infordrade utlåtanden. Därvid har lantbruksstyrelsen framställt förslag om anvisande för budgetåret 1924—1925 av ett belopp av 50,000 kronor till statsbidrag för utställande i Estland, Lettland, Littaunen och Polen av svenska lantbruksprodukter och lantbruksmaskiner.

Sedan härefter lantbruksstyrelsen anbefallts avgiva förnyat yttrande, därvid skulle tagas under övervägande, huruvida inrättandet av den föreslagna konsulentbefattningen i Estland med flera länder kunde anses angelägnare än uppehållandet av någon av nu befintliga konsulentbefattningar i London och Berlin, har lantbruksstyrelsen i utlåtande den 21 november 1923 anført att, därest avgörande betydelse ansåges böra tillmätas den för närvarande aktuella och för det svenska jordbruket betydelsefulla frågan om upparbetande i Baltikum och Polen av en exportmarknad för avsättning av svenska avelsdjur och utsädesvaror, den ifrågasatta nya konsulentbefattningen vore angelägnare att uppehålla än motsvarande befattningar i Tyskland och England. Med hänsyn till övriga på frågans bedömande inverkan omständigheter, bland annat sådana av politisk art, kunde lantbruksstyrelsen emellertid icke göra något bestämt uttalande i detta hänseende, utan funne samtliga ifrågavarande befattningar väl motiverade.

Kommerskollegium har i sitt utlåtande hemställt, dels att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen — eventuellt i samband med förslag om indragande av lantbrukskonsulentbefattningen i Berlin — att till inrättande av en befattning i Riga såsom sakkunnig rådgivare i jordbrukstekniska och jordbrukskommersiella frågor, berörande Estland, Lettland, Littaunen

och Polen, för budgetåret 1924—1925 bevilja ett anslag av 15,000 kronor, dels ock att ifrågavarande framställningar i övrigt ej måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»För egen del uppskattar jag till fullo betydelsen för landets jordbruk, särskilt under rådande svåra förhållanden, av utvidgade möjligheter till avsättning av dess produkter i främmande länder. De i sådant syfte väckta förslagen om anställande av en lantbrukskonsulent i de baltiska länderna och Polen samt möjliggörande i propagandaändamål av ett svenskt deltagande i där anordnade lantbruksmöten och andra liknande utställningar synas mig fördenskull förtjänta av synnerlig uppmärksamhet. Det lär icke kunna förnekas, att inom nämnda i avseende å Sveriges avsättningsmöjligheter jämförelsevis välbefärgade länder kan upparbetas en omfattande marknad för svenska jordbruksprodukter av skilda slag ävensom i Sverige tillverkade lantbruksmaskiner, varigenom nuvarande tryckta konjunkturer för dylika alster skulle åtminstone i någon mån kunna förbättras.

Ehuru jag sålunda livligt behjärtar de framställda önskemålen, finner jag mig dock icke kunna tillstyrka, att staten för realiserande av desamma träder emellan i den omfattning, som i förevarande framställningar ifrågasättes.

Vad först angår det äskade anslaget till bestridande av kostnader för omförmälda möten och utställningar synes mig frågan härom, såsom ock kommerskollegium anmärkt, alltför outredd för att ett bestämt ställningstagande till densamma nu skulle kunna ske, varförutom även statsfinansiella hänsyn för närvarande lägga hinder i vägen för bifall till framställningarna i denna del. Ordnandet av berörda angelägenhet torde därför som hittills böra överlämnas åt den enskilda företagsamheten.

Beträffande förslaget om anställande av en lantbrukskonsulent i nu ifrågavarande länder anser jag mig av sparsamhetsskäl ej kunna förorda ett utökande av antalet redan inrättade sådana befattningar. Däremot har jag, på sätt framgår av ovan lämnade redogörelse för ärendets behandling, funnit det böra tagas under överbäggande, huruvida icke någon av dessa sistnämnda befattningar skulle kunna utbytas mot den föreslagna nya befattningen.

Härvid lär lantbrukskonsulentbefattningen i London — vilken alltjämt är av stor betydelse för avsättningen i England av svenska lantmannaprodukter, enkannerligen smör — kunna lämnas ur räkningen. Vad åter motsvarande befattning i Berlin vidkommer äro förhållandena väsentligt olika. Vid den tid, då denna befattning inrättades, voro förbindelserna med Tyskland livliga och var jämväl en svensk export dit av lantmannaprodukter i uppgång. Därvarande lantbrukskonsulents verksamhet har ock sedermera, så länge Tyskland var en avnämare av våra produkter i större skala, varit av ej ringa betydelse för det svenska jordbruket. I och med den efter världskriget alltmer fortskridande ekonomiska upplösningen

i Tyskland har emellertid betydelsen av sagda del av konsulentens verksamhet blivit mindre, och torde jämväl den av konsulenten bedrivna informationsverksamheten under nu rådande förhållanden icke vara av tillnärmelsevis samma vikt som före kristidens inträdande. Någon ändring härutinnan lär ej vara att förvänta åtminstone inom den närmaste framtiden.

I betraktande härav och då å andra sidan Sveriges handelsförbindelser med Estland, Lettland, Litaauen och Polen, ehuru ännu av jämförelsevis ringa omfattning, synas stadda i tillväxt, särskilt vad angår vissa jordbruksprodukter, tvekar jag ej att tillstyrka, att lantbrukskonsulentbefattningen i Berlin från och med ingången av nästa budgetår tillsvidare utbytes mot en dylik befattning med nämnda länder såsom verksamhetsområde.

Till den föreslagna nye lantbrukskonsulenten — som torde böra vara bosatt i Riga och för vilken lantbruksstyrelsen, med beaktande av de beträffande konsulentens verksamhet framförda önskemål, skall äga fastställa instruktion — synes i enlighet med myndigheternas hemställan böra utgå arvode med 9,000 kronor samt medel till expensutgifter och resekostnader med 6,000 kronor.

I detta sammanhang vill jag ej underlata framhålla, att det, särskilt i betraktande av de med den nya befattningen förbundna speciella förhållandena, icke torde kunna ifrågakomma att till densamma överflytta den nuvarande innehavaren av befattningen i Berlin, som under 1923 uppnått 60 års ålder. Vid sådant förhållande lär det vara med billighet överensstämmande, att denne konsulent, som från och med 1912 uppehållit befattningen i fråga, tillerkännes någon pension, och har jag för avsikt att i samband med andra pensionsfrågor föreslå framställning till riksdagen i sådant syfte.»

Beträffande de till lantbrukskonsulenten i London anslagna medel har departementschefen för nästkommande budgetår icke ifrågasatt annan förändring, än att det för närvarande till 10,000 kronor uppgående beloppet till expenser och resekostnader bör minskas till 9,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning innebär, att den nuvarande konsulentbefattningen i Berlin skulle tillsvidare indragas och härför hittills utgående medel i stället användas för anställande av en konsulentbefattning i Riga för tillvaratagande av det svenska lantbrukets och därmed sammanhängande intressen i Estland, Lettland, Litaauen och Polen. För sistnämnda ändamål ävensom för upprätthållande av den nuvarande mejeri- och lantbrukskonsulentbefattningen i London äskas av Kungl. Maj:t sålunda tillhopa 33,000 kronor.

Utskottet.

De i ämnet väckta motionerna avse samtliga anvisande för budgetåret 1924—1925 jämväl av anslag till olika belopp för möjliggörande i propagandasäyfte redan innevarande år av ett svenskt deltagande uti de baltiska länderna och Polen anordnade lantbruksmöten och andra liknande utställningar.

För egen del anser utskottet det vara en angelägenhet av synnerlig

vikt, att sådana åtgärder snarast möjligt vidtagas, vilka kunna vara ägnade att på ett verksamt sätt främja avsättningen i de baltiska staterna och Polen av särskilt svenska lantbrukets produkter och svenska lantbruksmaskiner. Behovet härav gör sig nu med särskild styrka gällande i betraktande av det betryckta läge, i vilket jordbruksnäringen för närvarande befinner sig. Att ifrågavarande spörsmål är föremål för ett livligt omfattat intresse framgår icke blott av de i ämnet väckta motionerna utan jämväl av det stora antal framställningar i ämnet, som enligt statsrådsprotokollet inkommit till Kungl. Maj:t från Sveriges allmänna lantbruks-sällskap, hushållningssällskap och föreningar. Det av Kungl. Maj:t framställda förslaget om inrättande av en konsulentbefattning i Riga synes utskottet ock vara ett led i de föranstaltningar, som böra träffas i ovannämnda syfte. I betraktande härav, vill utskottet tillstyrka, att på sätt Kungl. Maj:t föreslagit det för sistnämnda ändamål hittills beräknade beloppet i stället avses för den ifrågasatta konsulentbefattningen i Riga. Härvid förbiser emellertid utskottet icke, att i händelse av en gynnsam utveckling av förhållandena i Tyskland en konsulentbefattning därstädes snart nog kan visa sig åter erforderlig. Med hänsyn till vikten att uti ifrågavarande länder jämväl främja avsättningen av det svenska fiskets produkter anser utskottet, att konsumenten i Riga även bör hava till uppgift att med uppmärksamhet följa förhållandena å detta område. Möjliggörande såsom i motionerna avses av svenskt deltagande uti de utställningar av lantbruksprodukter och lantbruksmaskiner, som uti ifrågavarande länder årligen anordnas torde ock enligt utskottets mening i förevarande avseende vara av stor betydelse. Motionärernas förslag att redan innevarande år söka realisera denna plan synes dock utskottet stöta på vissa svårigheter. Det är sålunda att märka, att den föreslagne nya konsumenten i Riga, vilken i herr Sjölanders m. fl:s motion avsetts att i egenskap av utställningskommissarie handhava anordnandet och ledningen av de svenska utställningarna, enligt Kungl. Maj:ts förslag kan tillträda sin befattning först från och med det nya budgetårets ingång eller den 1 juli 1924 och att vid sådant förhållande tiden icke torde medgiva konsumenten att erhålla den information och orientering beträffande hithörande förhållanden inom respektive länder, vilken måste anses såsom en oefftergivlig förutsättning för att han skall kunna fylla sin icke minst i nu ifrågavarande hänseende maktpåliggande och krävande uppgift. Härtill kommer att såsom kommerskollegium och departementschefen i ärendet anført förevarande fråga ännu befinner sig i ett alltför outrett skick för att möjliggöra ett bestämt ställningstagande. Utskottet anser sig därför för närvarande icke böra framställa något förslag i nu ifrågavarande avseende, men förväntar utskottet, att Kungl. Maj:t skall efter verkställd erforderlig ytterligare utredning och därest denna giver därtill anledning förelägga nästkommande års riksdag förslag i ämnet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må till uppehållande av en mejeri- och lantbrukskonsulentbefattning i London samt en konsulentbefattning i Riga för tillvaratagande av det svenska lantbrukets och fiskets samt därmed sammanhängande intressen i Estland, Lettland, Litauen och Polen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 33,000 kronor,

2) att de i ämnet väckta motionerna I: 189 samt II: 28, 208 och 297 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

87:o) Under punkt 86 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till statsbidrag till fortgående smörprovningar m. m. anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 24,000 kronor.

*Smörprov-
ningar m. m.
(extra anslag.)
[86.]*

Utredningen återfinnes å sid. 197—199 i statsrådsprotokollet.

Förevarande framställning avser beredande för tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 av enahanda belopp, som av Kungl. Maj:t av reservationer å tidigare för ändamålet anvisade anslag anvisats för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 eller 24,000 kronor, varav 20,000 kronor till smörprovningar och 4,000 kronor till vattenhaltsundersökningar.

I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till statsbidrag till fortgående smörprovningar m. m. anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 24,000 kronor.

88:o) Under punkt 87 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt föreningar för jordbrukskredit anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 30,000 kronor.

*Unders!öd åt
föreningar
för jordbruks-
kredit.*

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

*(extra anslag.)
[87.]*

erinra.

89:o) På sätt framgår av den av departementschefen under punkt 88 i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen beträffande anslag till jordbruksräkning ifrågasattes icke något anslag för detta ändamål för budgetåret 1924—1925, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

*Jordbruks-
räkning.
[88.]*

omförmäla.

Landsbygdens
elektrifiering.

(extra anslag.)

[89.]

90:o) Under punkt 89 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för främjande under 1924 av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 50,000 kronor.

Motioner.

I detta ämne hava inom riksdagen väckts följande till jordbruksutskottet hänvisade motioner nämligen

1) nr 125 i första kammaren av herr *Ingeström*, likalydande med nr 286 i andra kammaren av herr *Igel*, vari hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t göra hemställan om vidtagande av skyndsamma åtgärder i syfte att i möjligaste mån nedbringa de avgifter, som för närvarande utgå för elektrisk energi vid landsbygdens elektrifiering, och att riksdagen för bekostande av den utredning, som härför må anses erforderlig, måtte höja anslaget under punkt 89 i nionde huvudtiteln från 50,000 kronor till 52,000 kronor, samt

2) nr 126 i första kammaren av herr *Schedin*, likalydande med nr 201 i andra kammaren av herr *Sundling*, vari hemställts, att riksdagen ville för främjandet under 1924 av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 65,000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, hänvisas till motionerna.

Med anledning av väckta motioner anvisade 1918 års lagtima riksdag för vartdera av åren 1918 och 1919 ett anslag av 100,000 kronor för att, i vad på länsstyrelserna lämpligen kunde ankomma, främja en planmässig organisation av landsbygdens elektrifiering. På framställning av Kungl. Maj:t har motsvarande belopp anvisats även för åren 1920—1922. Anslagen hava mellan länsstyrelserna fördelats av Kungl. Maj:t efter förslag av elektrifieringskommittén.

Då med fördelning av anslag för 1923 ansågs kunna anstå till efter den 1 juli samma år, behövde något anslag icke äskas av 1922 års riksdag.

För innevarande budgetår är anslaget i riksstaten uppfört såsom extra anslag med 65,000 kronor.

Utskottet.

Beträffande först de av herrar Ingeström och Igel väckta motionerna rikta sig dessa närmast mot de för närvarande utgående enligt motionärernas mening alltför höga energiavgifterna för de till statens kraftverk anslutna elektriska distributionsföreningarna, vilka sammanslutningar för närvarande hade att kämpa med stora ekonomiska svårigheter. Under framhållande tillika, att jordbrukare-konsumenterna, vilka i sin tur hårt drabbades av nämnda avgifter, som en följd därav nödgades inskränka användningen av elektrisk kraft, föreslå motionärerna vidtagande av skyndsamma åtgärder i syfte att nedbringa nämnda avgifter, varjämte för be-

kostande av den utredning, som härför kunde anses erforderlig, ifrågasättes en förhöjning av ifrågavarande anslag till 52,000 kronor.

Under erinran att inom jordbruksdepartementet för närvarande pågår en undersökning rörande distributionsföretagens ekonomiska ställning i anslutning till den s. k. elektrifieringskommitténs utredningar och avseende såväl de till statens kraftverk anslutna som andra distributionsföretag har chefen för kommunikationsdepartementet i årets statsverksproposition, under utgifter för kapitalökning, rörande taxorna vid statens vattenfallsverk yttrat att han i likhet med vattenfallsstyrelsen anser att dess under dyrtiden tillkomna energikonsumenter, särskilt på landsbygden, även i vad angår kraftavgifterna, böra beredas all den lättnad som med skälig hänsyn till vissa i yttrandet berörda omständigheter är möjlig. Vidare har samme departementschef, under erinran om tillkomsten av en ny taxa, som avsages tillämpad från och med 1923 ars början, varigenom den genomsnittliga energiavgiften i mån av växande förbrukning reducerades, framhållit att anmärkningar riktats emot att anspråket på energiförbrukningens storlek för åtnjutande av lägre energiavgift ställts så högt, att syftet med rabatttaxan i ett mycket stort antal fall icke skulle uppnås. Detta vore ett förhållande, som syntes departementschefen böra närmare prövas i samband med inom vattenfallsstyrelsen pågående undersökningar om taxans verkningar. Vid frågans slutliga bedömande förtjänade också enligt hans mening beaktas resultatet av den förenämnda inom jordbruksdepartementet pågående undersökningen och därav möjligen föranledda åtgärder.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 22 februari 1924 bemyndigat statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet att tillkalla högst fem sakkunniga för verkställande av utredning rörande de taxor å elektrisk kraft, som vattenfallsstyrelsen tillämpar vid sin landsbygdsdistribution. Av det offentliggjorda statsrådsprotokollet i förevarande ärende framgår, bland annat, att föredragande departementschefen erinrat om de vid innevarande års riksdag framlagda motionerna rörande sänkning av vattenfallsstyrelsens landsbygdstaxor samt att viss utredning om dessas storlek i förhållande till enskilda distributionsföretags redan företagits. På grund emellertid av de anmärkningar, som inom riksdagen och annorledes framställts mot vattenfallsstyrelsens taxor, ansåge departementschefen en opartisk utredning böra äga rum. Ifrågavarande utredning skulle omfatta en jämförelse mellan vattenfallsverkets taxor och dem, som uppbures av enskilda liknande distributionsföretag. Därjämte borde upplysning jämväl kunna vinnas, huruvida de konsumenter, vilka finge sin kraft genom vattenfallsstyrelsens landsbygdsdistribution, vore sämre ställda än enskilda företags abonnenter av samma kategori. De sakkunniga borde även yttra sig angående den betydelse, avgifterna till statens vattenfallsverk hade för abonnenterna i förhållande till det kraftpris, som av dem i sin helhet måste erläggas. Vid avgivandet av det yttrande, vartill utredningen kunde föranleda, borde de sakkunniga även taga i övervägande, huruvida

fördelar skulle för statens vattenfallsverk och dess abonnenter vinnas genom att formen för vattenfallsstyrelsens ifrågavarande taxor i något avseende omlades.

Genom beslut samma dag har därefter statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet uppdragit åt tillkallade sakkunniga att verkställa denna utredning och avgiva yttrande i ämnet.

De i nu förevarande båda motioner berörda förhållandena såväl i vad rör vattenfallsstyrelsens ifrågavarande taxor som de särskilda distributionsföretagens ekonomi äro sålunda redan föremål för utredning. Vid sådant förhållande synes utskottet riksdagen sakna anledning att göra någon särskild framställning i ämnet till Kungl. Maj:t.

Beträffande härefter de av herrar Schedin och Sundling väckta motionerna avse dessa en höjning av det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet till landsbygdens elektrifiering med 15,000 kronor till 65,000 kronor, varvid särskilt framhållits, att stödandet av de elektriska distributionsföreningarnas organisation nu vore så mycket mera angeläget som dessa föreningar för närvarande mångenstädes befunne sig i stora ekonomiska svårigheter.

Departementschefen har som skäl för att för budgetåret 1924—1925 begränsa ifrågavarande anslag till 50,000 kronor hänvisat till den minskade omfattningen av verksamheten å ifrågavarande område.

I anslutning till vad departementschefen anfört och i betraktande jämväl av det statsfinansiella läget kan utskottet icke tillstyrka anvisande av högre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionerna I:126 och II:201 samt å motionerna I:125 och II:286 i vad rör höjning av ifrågavarande anslag för främjande under 1924 av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 50,000 kronor.

2) att motionerna I:125 och II:286 i övrigt icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Grundförbättringar, kolonisation och egna- hemsbildning m. m.

Norrländska
avdiknings-
anslaget.

[90.]

91:o) Under punkt 90 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva att till understödjande av myrutdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord, Kungl. Maj:t må under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 anvisa statsbidrag å tillhopa 1,200,000

kronor att utgå från det senast för 1922 å extra stat under benämning »norrländska avdikningsanslaget» anvisade reservationsanslaget.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 203—206 i statsrådsprotokollet.

Det för budgetåret 1924—1925 erforderliga behovet av medel från norrländska avdikningsanslaget har beräknats till 1,200,000 kronor. I enlighet med de synpunkter, som tillämpades vid anslagsfrågans behandling 1921, 1922 och 1923, äskas emellertid icke något anslag för ändamålet för budgetåret 1924—1925, utan begäres allenast riksdagens medgivande till att under sagda tid statsbidrag till belopp av 1,200,000 kronor måtte få av Kungl. Maj:t anvisas av hittills för ändamålet anslagna medel.

Utskottet tillstyrker förslaget och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva att till understödjande av myrutdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord, Kungl. Maj:t må under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 anvisa statsbidrag å tillhoppa 1,200,000 kronor att utgå från det senast för 1922 å extra stat under benämning »norrländska avdikningsanslaget» anvisade reservationsanslaget.

92:o) Under punkt 91 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels till understödjande av myrutdikningar och vattenavtappningar inom andra delar av riket än Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord, anvisa för budgetåret 1924—1925 under benämning »allmänna avdikningsanslaget» ett extra reservationsanslag av 1,400,000 kronor, dels ock medgiva, att Kungl. Maj:t må under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 från allmänna avdikningsanslaget anvisa statsbidrag å tillhoppa 1,000,000 kronor med iakttagande att härav högst 125,000 kronor må utgå till avdikning av sådan mark, vars torrläggning avser endast minskning av frostländighet för närliggande bygd.

*Allmänna avdikningsanslaget.
(extra anslag.)
[91.]*

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 206—210 i statsrådsprotokollet.

Såsom framgår av det vid 1923 års statsverksproposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden den 8 januari 1923, punkt 112, ifrågasatte dåvarande departementschefen, huruvida ej, med hänsyn till å ena sidan det stora antalet bidragssökande och å andra sidan nödvändigheten av sparsamhet med statens medel, ett mindre bidrag än det största tillåtna borde såsom regel beviljas. I skrivelse nr 9 A den 25 maj 1923 meddelade riksdagen, att riksdagen icke haft något att erinra mot vad departementschefen i nu angivna avseende ifrågasatt.

Med anledning av vad sålunda förekommit har lantbruksstyrelsen i skrivelse den 15 september 1923 rörande statsbidrag till vissa företag från ifrågavarande anslag uppdragit vissa i statsrådsprotokollet närmare angivna riktlinjer i berörda avseende. Dessa hava synts departementschefen beaktansvärda. Dock har departementschefen ansett några allmänna regler ej behöva fastställas, utan borde varje företag, till vilket statsbidrag söktes, i enlighet med vad lantbruksstyrelsen anfört underkastas en noggrann prövning rörande storleken av det statsbidrag, som borde beviljas.

Vad angår storleken av årsanvisningen av bidrag från allmänna avdikningsanslaget under instundande budgetår, har departementschefen med hänsyn till den förordade begränsningen av statsbidragen ansett en årsanvisning av 1,000,000 kronor böra vara tillfyllest.

Nytt anslag för budgetåret 1924—1925 har departementschefen ansett erforderligt till ett belopp av 1,400,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit något att erinra mot den av departementschefen förordade begränsningen av statsbidragen. Icke heller har utskottet funnit något att invända vare sig mot det föreslagna högsta årsanvisningsbeloppet eller det för budgetåret 1924—1925 beräknade anslaget.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

dels till understödjande av myrutdikningar och vattenavtappningar inom andra delar av riket än Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord, anvisa för budgetåret 1924—1925 under benämning »allmänna avdikningsanslaget» ett extra reservationsanslag av 1,400,000 kronor,

dels ock medgiva, att Kungl. Maj:t må under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 från allmänna avdikningsanslaget anvisa statsbidrag å tillhopa 1,000,000 kronor med iakttagande att härav högst 125,000 kronor må utgå till avdikning av sådan mark, vars torrläggning avser endast minskning av frostländighet för närliggande bygd.

*Odlingshjälp
åt innehavare
av odlings-
lägenheter
m. fl.*

(ordinarie
anslag.)

[92.]

93:o Under punkt 92 har Kungl. Maj:t förslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till odlingshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., nu 300,000 kronor, med 100,000 kronor till 200,000 kronor.

Da enligt uppgift i statsrådsprotokollet utbetalningarna från anslaget under budgetåret 1924—1925 kunna beräknas till i runt tal 200,000 kronor, hemställer utskottet, i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning,

Utskottet.

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till odlingshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl. nu 300,000 kronor, med 100,000 kronor till 200,000 kronor.

94:o) Under punkt 93 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels för fullföljande av försökskolonisationen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 750,000 kronor, dels ock medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga statens kolonisationsnämnd ej mindre att i enlighet med vad departementsschefen i statsrådsprotokollet föreslagit avgiva förbindelse till landsting eller hushållningssällskap, som till kolonist å kronoparker i Norrland och Dalarna förmedlar lån från norrländska nyodlingsfonden, än även att utbetala vad enligt sådan förbindelse må tillkomma låneförmedlaren från de medel, som anvisats till kolonisation å sagda kronoparker.

Kolonisation
å vissa krono-
parker.

(extra anslag.)

[93.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 211—222 statsrådsprotokollet.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 214 av herr *Dahlén*, vari hemställts, att riksdagen ville medgiva, att upplåtelse av högst 14 kolonat på Dundrets kronopark i Gällivara socken må ske i överensstämmelse med av riksdagen 1920 fastställda grunder.

Motion.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Alltsedan 1918 har riksdagen beviljat medel till försökskolonisation å kronoparker i Norrland och Dalarna. För tiden till och med första halvåret 1923 hava sålunda anvisats anslag till sammanlagt belopp av 3,740,500 kronor, vilka anslag haft natur av förslagsanslag. Det för budgetåret 1923—1924 anvisade anslaget, som uppförts såsom extra reservationsanslag, uppgår till 1,110,000 kronor.

Kolonisationsverksamhetens utförande har stått under ledning av en särskild organisation, statens kolonisationsnämnd, för vilken Kungl. Maj:t utfärdat instruktion i brev den 11 juli 1918.

Medelsbehovet för fullföljande av försökskolonisationen under budgetåret 1924—1925 uppgår enligt departementsschefens beräkning till 800,000 kronor, varav till arbeten samt byggnads- och odlingshjälp 690,000 kronor, till kolonisationsarbetets ledning 100,000 samt till inköp av traktor med erforderliga åkerbruksredskap och tillbehör och för bispringande i särskilda fall av nödställda kolonister 10,000 kronor.

Då emellertid av det för budgetåret 1923—1924 anvisade reservationsanslaget av 1,110,000 kronor en besparing beräknades komma att uppstå å omkring 50,000 kronor, kunde det för budgetåret 1924—1925 för full-

följande av kolonisationsförsöken erforderliga anslaget begränsas till 750,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas vidare, att av statens egnahemsinspektör framförts ett av kolonisationsnämnden och statskontoret biträtt förslag, att staten skulle för underlättande för kolonister att komma i åtnjutande av lån från norrländska nyodlingsfonden genom kolonisationsnämnden ikläda sig borgen för lån ur fonden.

Departementschefen har funnit förslaget innebära ett behjärtansvärt uppslag och anför för egen del härom:

»Uppenbart torde vara, att kolonisterna — som i allmänhet på grund av svag ekonomisk ställning äro nödsakade att använda sin mesta tid till lönearbete utom hemmet — mötts av stora svårigheter för odlingsarbetets bedrivande. Och då det givetvis är av särskild betydelse, icke endast för vederbörande kolonist utan även för kolonisationsverksamheten såsom sådan, att de upplåtna kolonaten genom odlings- och kulturarbeten åtminstone småningom utvecklas till smärre jordbruksföretag, synes det vara välbetänkt, att åt odlingsarbetet beredes erforderligt stöd. Genom den föreslagna anordningen skulle ernås icke endast, att möjlighet åstadkommes för kolonisterna att komma i åtnjutande av de fördelaktiga lånen ur norrländska nyodlingsfonden, utan därjämte att odlingsverksamheten å kolonaten närmare anknötes till den sakkunskap på jordbruksområdet, som inom respektive län har ledningen av odlingsarbetet om hand.

Då jag emellertid finner den föreslagna anordningen med borgen av ett statens organ gentemot förmedlare av statens lån ur formell synpunkt mindre lämplig, vill jag i stället tillstyrka bemyndigande för statens kolonisationsnämnd att, då kolonist beträffande av honom sökt lån från norrländska nyodlingsfonden till nämnden avlämnar skriftligt medgivande av innehåll, som i huvudsak överensstämmer med vad nämnden i yttrande den 24 november 1923 föreslagit såsom villkor för tecknande av borgen, nämnden må, efter prövning av föreliggande omständigheter, till låneförmedlande landsting eller hushållningssällskap avgiva förbindelse att av statsmedel ersätta låneförmedlaren å lånet uppkommande förlust till såväl kapital som ränta. När dylik ersättning ifrågakommer, bör den utgå av för kolonisationen anvisade medel».

Berörda av kolonisationsnämnden föreslagna villkor innefattar, att därest kolonist försummar att erlagga föreskriven ränta och amortering å lånet, ej mindre kolonatupplåtelsen är förverkad än även ogulden ränta och amortering å nyodlingslån skall avdragas vid utgivande av den ersättning, som jämlikt gällande kolonatkontrakt tillkommer avträdande kolonist för av honom å kolonatet utförda förbättringar.

Utskottet.

Vad angår framställningen i den del den avser medel för fullföljande av redan beslutade kolonisationsupplåtelser föranleder densamma icke någon utskottets erinran.

Den föreslagna anordningen för statens medverkan till underlättande

för kolonister att komma i åtnjutande av lån från norrländska nyodlingsfonden synes jämväl utskottet framkomlig och vill utskottet därför tillstyrka densamma.

Vad härefter angår den i ämnet väckta motionen, avser densamma upplåtelse i överensstämmelse med av riksdagen hittills godkända grunder av 14 nya kolonat å Dundrets kronopark i Gällivare socken.

Av det ovanberörda för budgetåret 1923—1924 anvisade reservationsanslaget avsågs ett belopp av 30,000 kronor till utläggande av nya kolonat. Sagda belopp har ställts till kolonisationsnämndens förfogande för ändamålet, därvid Kungl. Maj:t jämväl förordnat, att kolonat skulle utläggas å bland andra kronoparker i Norrbottens och Västerbottens län Dundrets kronopark i förstnämnda län.

Av berörda statsrådsprotokoll inhämtas vidare, att statens kolonisationsnämnd i skrivelse den 7 november 1923 föreslagit upplåtelse av de områden å ovanberörda kronoparker, som under sommaren 1923 av lantmätare uppdelats i kolonatlotter. Av dessa har å Dundrets kronopark utlagts de i motionen avsedda 14 kolonaten, därav 9 av mindre och 5 av större typ.

Departementschefen har visserligen icke förnekat, att upplåtande av de av kolonisationsnämnden ifrågasatta lotterna och påbörjande därstädes av erforderliga kolonisationsarbeten kunde anses önskligt ur de av nämnden till stöd härför framhållna synpunkter. Vissa av departementschefen hysta betänkligheter mot kolonisationsverksamhetens slutliga ordnande enligt vid kolonisationsförsöken tillämpade grunder talade emellertid enligt hans mening mot den hittillsvarande försöksverksamhetens utvidgning. Av betydelse syntes honom jämväl vara att avvakta resultatet av igångsatt ytterligare utredning av kolonisationsfrågan.

Utskottet underskattar ingalunda de av departementschefen framhållna skälen mot en utvidgning på sätt kolonisationsnämndens berörda förslag innebär av den pågående försökskolonisationen. Utskottet skulle heller icke ansett sig böra tillstyrka några nya upplåtelser ens i den av motionären ifrågasatta begränsade omfattningen, därest icke alldeles särskilda förhållanden syntes utskottet inbjuda härtill. Det är nämligen här fråga om på ett avstånd av allenast 12 kilometer från Gällivare belägna kolonat, vilka med fördel skulle kunna upplåtas särskilt till sådana arbetare vid Malmbergets gruvfält, som på grund av nuvarande depression icke kunna beredas full sysselsättning därstädes. Med hänsyn till det beaktansvärda sociala syfte, som genom dessa upplåtelser skulle kunna vinnas. och då, enligt vad av kolonisationsnämndens i berörda statsrådsprotokoll återgivna uttalande framgår, ifrågavarande plan skulle låta sig genomföras inom ramen av för kolonisationen redan beviljade medel, därest blott verksamheten å en del andra håll bedreves i långsammare tempo, har utskottet ansett sig böra biträda motionärens förslag, men vill framhålla, att utskottet därigenom ingalunda tagit ställning beträffande de av kolonisationsnämnden ifrågasatta nya kolonatupplåtelseerna i övrigt.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts för-
varande framställning och i anledning av den i ämnet
väckta motionen II: 214

dels för fullföljande av försökskolonisationen anvisa
för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag
av 750,000 kronor,

dels medgiva, att, i den mån sådant kan ske inom
ramen av till dylik kolonisation redan beviljade medel,
upplåtelse må ske av ovanberörda 14 kolonat å Dundrets
kronopark,

dels ock medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga
statens kolonisationsnämnd ej mindre att i enlighet med
vad departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagit
avgiva förbindelse till landsting eller hushållnings-
sällskap, som till kolonist å kronoparker i Norrland
och Dalarna förmedlar lån från norrländska nyodlings-
fonden, än även att utbetala vad enligt sådan förbin-
delse må tillkomma läneförmedlaren från de medel,
som anvisats till kolonisation å sagda kronoparker.

*Kolonat å
Abmobergets
kronopark i
stället för
kronony-
byggen.
[94.]*

95:o Enligt anmälan i punkt 94 har, på grund av beräknad reservation
å tidigare anslag för ändamålet, någon medelsanvisning för budgetåret
1924—1925 till kolonat å Abmoberget i stället för krononybyggen icke
ansetts erforderlig, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

*Kolonisations-
verksamheten
å Alträskes
kolonisations-
område.*

(extra anslag.)

[95.]

96:o Under punkt 95 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till
gäldande av vissa av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisations-
område i Norrbottens län föranledda utgifter anvisa för budgetåret 1924—
1925 ett extra förslagsanslag av 5,300 kronor.

Utredningen återfinnes å sid. 223—226 i statsrådsprotokollet.

Av det i förevarande framställning begärda anslaget äro 4,300 kronor
avsedda till täckande av kronan enligt statsrådsprotokollet för ifråga-
varande område åvilande krono- och kommunalutskylder och 1,000 kronor
såsom bidrag till förvaltningskostnaderna, till bestridande av vilka belopp
den s. k. nybyggeskassan enligt utredningen i ärendet icke lämnar tillgång.

Utskottet.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot den gjorda fram-
ställningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till gäldande av vissa av kolonisa-
tionsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde i
Norrbottnens län föranledda utgifter anvisa för budget-
året 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 5,300 kronor.

97:o) Under punkt 96 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för utlämnande av premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag av 800,000 kronor, därav för 1924 må användas högst 150,000 kronor.

Premielån till egnahemslåntagare.
(extra anslag.)
[96.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

98:o) Under punkt 97 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels för utlämnande av statsbidrag till hushållningssällskap för jordförmedlingsverksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag av 98,000 kronor, dels ock medgiva, att å reservationsanslaget till jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen vid utgången av budgetåret 1923—1924 förefintlig behållning må överföras till förenämnda extra reservationsanslag, att användas enligt härför gällande bestämmelser.

Statsbidrag till hushållningssällskap för jordförmedlingsverksamhet.
(extra anslag.)
[97.]

Utredningen återfinnes å sid. 228—230 i statsrådsprotokollet.

För utlämnande under 1923 och 1924 av statsbidrag till hushållningssällskap för jordförmedlingsverksamhet har 1923 års riksdag, med bifall till vad av Kungl. Maj:t i proposition den 10 mars 1923, nr 144, i ämnet föreslagits, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 200,000 kronor, därav för 1923 finge användas högst 75,000 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

dels för utlämnande av statsbidrag till hushållningssällskap för jordförmedlingsverksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag av 98,000 kronor,

dels ock medgiva, att å reservationsanslaget till jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen vid utgången av budgetåret 1923—1924 förefintlig behållning må överföras till förenämnda extra reservationsanslag, att användas enligt härför gällande bestämmelser.

Fiskeriväsendet.

99:o) I förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln upptagit ordinarie förslagsanslaget till statens lokala fiskeriadministration med oförändrat belopp, 73,500 kronor.

Statens lokala fiskeriadministration.
(ordinarie anslag.)

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Fiskets be-
främjande i
de särskilda
orterna.*

(ordinarie
anslag.)
[98.]

100:o) Under punkt 98 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie reservationsanslaget till fiskets befrämjande i de särskilda orterna, nu 99,000 kronor, med 20,500 kronor till 78,500 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Befrämjande
i allmänhet
av fiskeri-
näringen.*

(ordinarie
anslag.)
[99.]

101:o) Under punkt 99 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, nu 46,400 kronor, med 16,400 kronor till 30,000 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Undervis-
ningskurser i
navigation för
bohuslänska
fiskare.*

(extra anslag.)
[100.]

102:o) Under punkt 100 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till anordnande av undervisningskurser och hållande av föredrag i navigation m. m. för bohuslänska fiskare, under förutsättning att av Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap eller landsting eller eljest för ändamålet tillskjutas minst 2,000 kronor, anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 1,550 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Södra
Sveriges
fiskeriföre-
ning.*

(extra anslag.)
[101.]

103:o) Under punkt 101 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening anvisa för budgetåret 1924—1925 såsom extra anslag dels såsom bidrag till föreningens upplysningsverksamhet 9,000 kronor, dels ock såsom bidrag till föreningens fiskeribiologiska undersöknings-, försöks- och fiskodlingsverksamhet 18,000 kronor, eller tillhopa 27,000 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Hydrografisk-
biologiska
kommissionen,
vissa havs-
hydrografiska
mätningar*

104:o) Under punkt 102 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1924—1925 anvisa dels till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna av de Sverige omgivande haven ett extra reservationsanslag av 29,000 kronor, dels ock till omkostnader för vissa av kommissionen från nautisk-meteoro-

logiska byrån övertagna havshydrografiska mätningar m. m. ett extra reservationsanslag av 7,000 kronor. *samt andel i kostnad för internationell centralanstalt.*

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat *(extra anslag.)*

[102.]

erinra.

105:o) Under punkt 103 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ombyggnad samt underhålls- och driftkostnad för fartyget Skagerak anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 107,000 kronor. *Fartyget Skagerak.* *(extra anslag.)*

[103.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

106:o) Under punkt 104 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 12,100 kronor. *Fartyget Eystrasalt.* *(extra anslag.)*

[104.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

107:o) Under punkt 105 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för stationerande under vintermånaderna 1924—1925 av ett armerat ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande av ordning och skydd vid fiskets bedrivande anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 22,000 kronor. *Ett armerat ångfartygs stationerande vid rikets kuster.* *(extra anslag.)*

[105.]

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Skogsväsendet.

108:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 106 framställda förslag och under hänvisning till den å sid. 249—257 i statsrådsprotokollet förebragta utredningen i ärendet hemställer utskottet, *Skogshögskolan.* *(ordinarie anslag.)*

[106.]

att riksdagen må

dels godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet framlagt förslag till stat för skogshögskolan, att tillämpas från och med den 1 juli 1924, ävensom

förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för högskolan för ordinarie befattningar upptagna avlöningar, skola vara gällande även i fråga om avlöningarna å den nya staten;

dels ock vid bifall härtill minska ordinarie anslaget till skogshögskolan, nu 210,700 kronor, med 44,700 kronor till 166,000 kronor.

*Personligt
ålderstillägg
åt extra
läraren
vid skogs-
högskolan
G. Grönberg.*

(extra anslag.)

[107.]

109:o) Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 107 föreslagit hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till personligt ålderstillägg åt extra läraren, docenten filosofie doktorn G. Grönberg, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgör såsom sådan lärare, anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 500 kronor.

*Statens skogs-
försöksan-
stalt.*

(ordinarie an-
slag.)

[108.]

110:o) Under punkt 108 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna sådana ändringar i staten för statens skogsförsöksanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1924, att däri uppföres ännu en skogsmästare med arvode och övriga löneförmåner lika med de nu i staten uppförda skogsmästarna samt att anslaget till särskilda expenser för skogsavdelningen höjes från 21,500 kronor med 3,300 kronor till 24,800 kronor, i följd varav statens slutsumma kommer att höjas från 112,700 kronor med 6,500 kronor till 119,200 kronor; *dels ock* vid bifall härtill höja ordinarie anslaget till statens skogsförsöksanstalt, nu 112,375 kronor, med 6,500 kronor till 118,875 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 258—271 i statsrådsprotokollet.

Jämlikt beslut vid 1922 års riksdag slutar den av riksdagen godkända staten för statens skogsförsöksanstalt å ett belopp av 112,700 kronor. Till följd av bostadsavdrag för en vaktmästare är ordinarie anslaget bestämt till ett 325 kronor lägre belopp eller 112,375 kronor.

Under en följd av år har riksdagen till uppehållande av verksamheten vid statens skogsförsöksanstalt jämväl anvisat vissa extra anslag. Sålunda hava anvisats särskilda reservationsanslag dels för diverse behov vid anstalten för första halvåret 1923 med 34,000 kronor och för budgetåret 1923—1924 med 47,000 kronor, *dels ock* till utförande av, under skogsförsöksanstaltens ledning stående, specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas föryngring (den s. k. norrlandsavdelningen) för första halvåret 1923 med 6,800 kronor samt för budgetåret 1923—1924 med 13,000 kronor.

Under förevarande punkt har departementschefen tillstyrkt anvisande för budgetåret 1924—1925 av ett extra anslag av 25,000 kronor för inrättande av Tönnersjöhedens försökspark under erinran, att riksdagen tidigare dels till grundläggnings- och en del andra förberedande arbeten för en bostadslägenhet därstädes anvisat 5,000 kronor, varjämte riksdagen finge anses hava medgivit, att besparing å byggnadsanslaget för försöksparken Svartberget—Kulbäcksliden finge användas för bostadsbygget å Tönnersjöheden, dels ock till påbörjande av uppmätning av sistnämnda försökspark anslagit 1,500 kronor.

I anslutning härtill innefattar Kungl. Maj:ts förevarande framställning en höjning av ordinarie anslaget till statens skogsförsöksanstalt med sammanlagt 6,500 kronor, varav 3,200 kronor till ytterligare ett arvode till skogsmästare avsett för dylik befattningshavare å Tönnersjöhedens försökspark och dels 3,300 kronor till expenser för denna försökspark.

Det extra anslaget till diverse behov i vad det ej har avseende å Tönnersjöhedens försökspark har departementschefen ansett kunna begränsas till 25,000 kronor. Sammanlagt skulle sålunda det extra anslaget till diverse behov uppgå till 50,000 kronor.

Anslaget till utförande av specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas föröyngning har departementschefen för budgetåret 1924—1925 beräknat till 11,600 kronor.

Utskottet tillstyrker såväl det för inrättande av Tönnersjöhedens försökspark beräknade extra anslaget å 25,000 kronor liksom ock att ordinarie anslaget till skogsförsöksanstalten i samband härmed höjes på sätt föreslagits. Härvid vill emellertid utskottet framhålla angelägenheten, att med hänsyn till den norrländska skogshanteringens stora ekonomiska betydelse en försökspark jämväl i övre inre Norrland kommer till stånd, så snart förhållandena sådant medgiva. Utskottet har icke heller något att erinra mot att det extra anslaget till diverse behov vid anstalten, ovanberörda 25,000 kronor inberäknade, bestämmes till 50,000 kronor och anslaget till ovanberörda specialundersökningar till 11,600 kronor.

Utskottet.

Under erinran att utskottet under nästföljande punkter gör hemställan om uppförande av de sålunda tillstyrkta extra anslagsmedlen hemställer utskottet nu,

att riksdagen må

dels godkänna sådana ändringar i staten för statens skogsförsöksanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1924, att däri uppföres ännu en skogsmästare med arvode och övriga löneförmåner lika med de nu i staten uppförda skogsmästarna samt att anslaget till särskilda expenser för skogsavdelningen höjes från 21,500 kronor med 3,300 kronor till 24,800 kronor,

i följd varav statens slutsumma kommer att höjas från 112,700 kronor med 6,500 kronor till 119,200 kronor;

dels ock vid bifall härtill höja ordinarie anslaget till statens skogsförsöksanstalt, nu 112,375 kronor, med 6,500 kronor till 118,875 kronor.

Diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt. 111:o) Under åberopande av vad under nästföregående punkt anförts hemställer utskottet i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 109 gjorda framställning,

(extra anslag.)

[109.]

att riksdagen må till diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring. 112:o) Under åberopande av vad under punkt 110 anförts hemställer utskottet i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 110 gjorda framställning,

(extra anslag.)

[110.]

att riksdagen må för specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring, i huvudsaklig överensstämmelse med den 1916 för riksdagen framlagda plan, anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 11,600 kronor.

Ersättning till domänfonden för utgifter för statens skogsskolor. 113:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 111 gjorda framställning och under hänvisning till den å sid. 272—278 i statsrådsprotokollet förebragta utredningen i ärendet får utskottet hemställa,

(ordinarie och extra anslag.)

[111.]

att riksdagen må ej mindre minska det under anslagstiteln ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor upptagna ordinarie reservationsanslaget till övriga utgifter, nu 96,300 kronor, med 23,700 kronor till 72,600 kronor, än även till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skolor anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 18,000 kronor.

Ersättning till domänfonden för utgifter för fortsättningskolan vid Kloten. 114:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 112 föreslagit och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 279) i ämnet innehåller hemställer utskottet,

(extra anslag.)

[112.]

att riksdagen må anvisa för budgetåret 1924—1925 ej mindre till ersättning till statens domäners fond

för utgifter för kalenderåret 1924 för fortsättnings-skolan vid Kloten

dels till avlöningar m. m. ett extra förslagsanslag av 18,800 kronor,

dels ock till övriga utgifter ett extra reservationsanslag av 8,100 kronor,

än även till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skola ett extra förslagsanslag av 2,900 kronor.

115:o) Under punkt 113 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie reservationsanslaget till skogshushållning i allmänhet, nu 26,000 kronor, med 6,000 kronor till 20,000 kronor.

Skogshushållning i allmänhet.

(ordinarie anslag.)

[113.]

I betraktande av det ekonomiska läget och med hänsyn jämväl till den reservation, som torde kunna beräknas till nästinstundande budgetår, har departementschefen ansett anslaget för samma budgetår böra begränsas till 20,000 kronor.

I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till skogshushållning i allmänhet, nu 26,000 kronor, med 6,000 kronor till 20,000 kronor.

116:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 114 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 281) i ämnet innehåller hemställer utskottet,

Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar.

(extra anslag.)

[114.]

att riksdagen må till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 80,000 kronor.

117:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 115 föreslagit och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 282) i ämnet innehåller hemställer utskottet,

Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland.

(extra anslag.)

[115.]

att riksdagen må till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

*Ersättning
till domän-
fonden för
tillsyn å
enskildas
skyddsskogar.
(ordinarie och
extra anslag.)*

118:o) Under punkt 116 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels höja ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, nu 112,000 kronor med 38,000 kronor till 150,000 kronor, dels ock till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 27,000 kronor.

[116.] Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 283 och 284 i statsrådsprotokollet.

Höjningen i förevarande ordinarie anslag är enligt utredningen i ärendet påkallad därav att utgifterna för den extra personalen å skyddsskogarna uppgått till väsentligt högre belopp än som antagits vid anslagsberäkningen föregående år. I anslutning härtill har erforderlig höjning föreslagits i det extra anslaget.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

dels höja ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, nu 112,000 kronor, med 38,000 kronor till 150,000 kronor;

dels ock till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 27,000 kronor.

*Skogsvård å
enskildas
skogar i
Västerbottens
och Norrbottens
län
samt Särna
och Idre
socknar.*

119:o) Under punkt 117 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående skogsvårdslagens tillämpning i Västerbottens och Norrbottens läns kustland, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, för främjande av skogsvård å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens län samt Särna och Idre socknar beräkna för budgetåret 1924—1925 ett belopp av 98,000 kronor.

[117.] Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

*Skogsvårdens
befrämjande.
(extra anslag.)*

[118.]

120:o) Under punkt 118 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till skogsvårdens befrämjande för att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov för kalenderåret 1924 fördelas mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 150,000 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, var om utskottet härigenom velat

erinra.

121:o) Enligt anmälan i punkt 119 har, på grund av beräknad reservation å tidigare anslag för ändamålet, någon medelsanvisning för budgetåret 1924—1925 till utgifter för naturskyddsändamål icke ansetts erforderlig, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

Utgifter för
naturskydds-
ändamål.
[119.]

omförmåla.

Lantmäteriväsendet.

122:o) Ordinarie förslagsanslaget till lantmäteristyrelsen har av Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 upptagits med oförändrat belopp 181,700 kronor.

Lantmäteri-
styrelsen.
(ordinarie
anslag.)
[120.]

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie förslagsanslaget till lantmäteristyrelsen med oförändrat belopp 181,700 kronor.

Utskottet.

123:o) Ordinarie förslagsanslaget till upprätthållande av statens reproduktionsanstalts verksamhet har av Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 upptagits med oförändrat belopp 200,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av reproduktionsanstalten.

Upprätt-
hållande av
statens repro-
duktionsan-
stalts verk-
samhet.

Under förevarande punkt har departementschefen tillika för nyanskaffning vid reproduktionsanstalten under budgetåret 1924—1925 liksom för innevarande budgetår beräknat ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor. (Statsrådsprotokollet sid. 288—291.)

(ordinarie
anslag.)
[121.]

För upprätthållande av statens reproduktionsanstalts verksamhet finnes i riksstaten från och med 1921 uppfört ett ordinarie förslagsanslag att i första hand utgå av inkomster från reproduktionsanstalten. För budgetåret 1923—1924 är anslaget uppfört med 200,000 kronor.

Till nyanskaffningar och förlagskapital vid anstalten hava därjämte anvisats särskilda anslag å extra stat för 1921 och 1922, å tilläggsstat för 1922 samt för budgetåret 1923—1924. Anslaget för budgetåret 1923—1924 uppgår till 20,000 kronor.

Enligt i statsrådsprotokollet lämnade uppgifter beträffande det ekonomiska resultatet av anstaltens verksamhet har anstalten efter gjorda avskrivningar under åren 1921, 1922 och första halvåret 1923 gått med en förlust, vilken för de respektive åren belöpt sig till 21,770 kronor 62 öre, 13,616 kronor 46 öre och 4,382 kronor 12 öre. Vid sådant förhållande synes utskottet anledning föreligga för Kungl. Maj:t att med särskild uppmärksamhet följa anstaltens verksamhet. Utskottet vill härvid ock.

Utskottet.

erinra om ett av jordbruksutskottet och sedan av riksdagen förslidet år i anledning av ett då från reproduktionsanstalten väckt förslag om en väsentlig utvidgning av dess verksamhet gjort uttalande, att det vore med klok förtänksamhet mera förenligt att icke vidtaga några åtgärder i utvidgningssyfte, vilket uttalande utskottet nu vill ytterligare understryka. Departementschefen har heller icke nu ifrågasatt någon utvidgning av reproduktionsanstaltens verksamhet utan ansett såväl det ordinarie anslaget för upprätthållande av anstalten som extra anslaget till nyanskaffning böra upptagas med samma belopp som för innevarande budgetår.

Utskottet har intet att erinra mot att ifrågavarande båda anslag upptagas på föreslaget sätt.

Med förmälan att utskottet under nästföljande punkt gör hemställan ifråga om det tillstyrkta extra anslaget, hemställer utskottet nu,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ordinarie förslagsanslaget till upprätthållande av statens reproduktionsanstalts verksamhet med oförändrat belopp 200,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av reproduktionsanstalten.

Nyanskaffning vid statens reproduktionsanstalt.

124:o Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 122 föreslagit och under hänvisning till vad utskottet under nästföregående punkt anfört hemställer utskottet,

(extra anslag.)

[122.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till nyanskaffning vid statens reproduktionsanstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

Personligt lönetillägg till föreståndaren för statens reproduktionsanstalt, byråchefen P. A. Eriksson.

125:o I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 123 gjorda framställning hemställer utskottet,

(extra anslag.)

[123.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till personligt lönetillägg till föreståndaren för statens reproduktionsanstalt, byråchefen Peter Alfred Eriksson anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 1,940 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten.

Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens reproduktionsanstalt.

126:o Under punkt 124 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens reproduktionsanstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 4,060 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten.

(extra anslag.)

[124.]

Över denna framställning kommer utskottet att framläggas under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen anmäla.

127:o) Under punkt 125 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till lantmäteriundervisningens ordnande och bedrivande anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 42,000 kronor.

*Lantmäteri-
undervis-
ningen.*

(extra anslag.)

(Statsrådsprotokollet sid. 292 och 293.)

[125.]

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört såsom extra reservationsanslag med 46,000 kronor.

Medelsbehovet för ifrågavarande ändamål under budgetåret 1924—1925 har beräknats till 46,000 kronor. Med hänsyn till beräknad reservation till belopp av omkring 4,000 kronor har emellertid anslagsanvisningen ansetts kunna begränsas till det i framställningen äskade beloppet av 42,000 kronor.

Utskottet hemställer i enlighet härmed,

Utskottet.

att riksdagen må till lantmäteriundervisningens ordnande och bedrivande anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 42,000 kronor.

128:o) Under punkt 126 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja det under anslagstiteln lantmäterikontoren i länen uppförda ordinarie reservationsanslaget till renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen, nu 2,000 kronor, med 2,000 kronor till 4,000 kronor.

*Renovation av
kartor för
lantmäteri-
kontoren i
länen.*

Det under anslagstiteln lantmäterikontoren i länen uppförda ordinarie reservationsanslaget till renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen var för ett vart av åren 1921 och 1922 uppfört med ett såsom normalt ansett belopp av 4,000 kronor. Uti riksstaten för budgetåret 1923—1924 har anslaget i fråga med hänsyn till påräknelig reservation uppförts med 2,000 kronor.

(ordinarie
anslag.)

[126.]

Anslagsökningen har motiverats med att, då någon reservation till nästkommande budgetår icke vore att förvänta, anvisning erfordras till hela det belopp, som för ändamålet ursprungligen beräknats såsom det normala.

Då utskottet icke har någon erinran att göra mot framställningen, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må höja det under anslagstiteln lantmäterikontoren i länen uppförda ordinarie reservationsanslaget till renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen, nu 2,000 kronor, med 2,000 kronor till 4,000 kronor.

Extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen. 129:o) Under punkt 127 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

(extra anslag.) Jämte de anslag, som finnas upptagna i den av 1920 års riksdag godkända staten för lantmäterikontoren i länen, har riksdagen för varje budgetperiod därefter anvisat särskilt reservationsanslag till extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen. Anslaget har uppförts med för 1921 59,000 kronor, för 1922 78,000 kronor, för första halvåret 1923 17,000 kronor och för budgetåret 1923—1924 65,000 kronor. Att beloppen sålunda växlat har berott på förefintligheten av reservationer, vilka lett sitt ursprung från en vid ingången av 1921 å förut för ändamålet anvisade medel uppkommen besparing av något mer än 31,000 kronor.

Medelsbehovet för budgetåret 1924—1925 har av departementschefen beräknats till 83,000 kronor. Härav kan emellertid enligt vad av statsrådsprotokollet framgår ett belopp av 8,000 kronor täckas medelst förefintlig reservation.

Utskottet. I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må till extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

Inbindning av handlingar i lantmäterikontoren i länen. 130:o) Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 128 föreslagit hemställer utskottet,

(extra anslag.) att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till inbindning av handlingar i lantmäterikontoren i länen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 2,500 kronor.

Anskaffande för lantmäterikontoret i Karlstad av kopior av vissa kartor m. m. 131:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 129 gjorda framställning hemställer utskottet,

(extra anslag.) att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för anskaffande för lantmäterikontoret i Karlstad av kopior av vissa kartor med tillhörande handlingar anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 7,000 kronor.

Avlöning till lantmäteripersonal, som sysselsättes 132:o) Under punkt 130 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet framlagt förslag till stat för den lantmäteripersonal, som sysselsättes med utförande av lant-

mäteriförrättningar, att tillämpas från och med den 1 juli 1924, ävensom förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för ifrågavarande personal för ordinarie befattningar upptagna avlöningar, skola vara gällande även ifråga om avlöningarna på den nya staten; dels ock vid bifall härtill minska ordinarie anslaget till avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med utförande av lantmäteriförrättningar, nu 749,500 kronor, med 3,000 kronor till 746,500 kronor.

*med utförande
av lantmäteri-
förrättningar.*

*(ordinarie
anslag.)*

[130.]

Den föreslagna ändringen i staten för ifrågavarande lantmäteripersonal är uteslutande föranledd av utav Kungl. Maj:t beslutad indragning av ett lantmäteridistrikt i Gotlands län.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

dels godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet framlagda förslaget till stat för den lantmäteripersonal, som sysselsättes med utförande av lantmäteriförrättningar, att tillämpas från och med den 1 juli 1924, ävensom förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för ifrågavarande personal för ordinarie befattningar upptagna avlöningar, skola vara gällande även ifråga om avlöningarna på den nya staten;

dels ock vid bifall härtill minska ordinarie anslaget till avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med utförande av lantmäteriförrättningar, nu 749,500 kronor, med 3,000 kronor, till 746,500 kronor.

133:o) Under punkt 131 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till ersättning för publik renovation, nu 30,000 kronor, med 10,000 kronor, till 40,000 kronor.

*Ersättning för
publik reno-
vation.*

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptaget till 30,000 kronor.

*(ordinarie
anslag.)*

[131.]

Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår beräknas utgifterna från anslaget komma att för instundande budgetår uppgå till det belopp av 40,000 kronor, varmed anslaget nu föreslagits att uppföras.

Framställningen biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till ersättning för publik renovation, nu 30,000 kronor, med 10,000 kronor, till 40,000 kronor.

Tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare.

(extra anslag.)

[132.]

134:o) Under punkt 132 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna för budgetåret 1924—1925 ett belopp av 300,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Understöd av jorddelningsväsendet.

(ordinarie och extra anslag.)

[133.]

135:o) Under punkt 133 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels höja ordinarie förslagsanslaget till bidrag till jordavsöndringar och ägostyckningar, nu 17,000 kronor, med 23,000 kronor, till 40,000 kronor, dels, med upptagande av ordinarie förslagsanslaget till bidrag till skiften och hemmansklyvningar under förändrad titel, bidrag till skiften, hemmansklyvningar och rågångsförrättningar, minska samma anslag, nu 100,000 kronor, med 50,000 kronor, till 50,000 kronor, dels ock till bestridande av kostnader för de i lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område omförmälda lantmåteriförrättningar samt övriga med områdes inlösen enligt nämnda lag förenade utgifter ävensom till beredande av erforderligt biträde åt nyttjanderättshavare i ärenden angående sådan inlösen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 9,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 301 och 302 i statsrådsprotokollet.

Utskottet.

Den förändrade anslagsbeteckningen å anslaget till skiften och hemmansklyvningar är föranledd därav, att statsbidrag från anslaget numera utgår jämväl till rågångsförrättningar.

Då utskottet icke funnit skäl till erinran mot departementschefens anslagsberäkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

dels höja ordinarie förslagsanslaget till bidrag till jordavsöndringar och ägostyckningar, nu 17,000 kronor, med 23,000 kronor, till 40,000 kronor;

dels, med upptagande av ordinarie förslagsanslaget till bidrag till skiften och hemmansklyvningar under förändrad titel, bidrag till skiften, hemmansklyvningar och rågångsförrättningar, minska samma anslag, nu 100,000 kronor, med 50,000 kronor, till 50,000 kronor;

dels ock till bestridande av kostnader för de i lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område omförmälda lantmåteriförrättningar samt övriga med områdes inlösen enligt nämnda lag förenade utgifter ävensom till be-

redande av erforderligt biträde åt nyttjanderättshavare i ärenden angående sådan inlösen anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 9,000 kronor;

136:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 134 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 303) i ämnet innehåller hemställer utskottet, Avvittringar.
(ordinarie
anslag.)
[134.]

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till avvittringar, nu 20,000 kronor, med 18,000 kronor, till 2,000 kronor.

137:o) Under punkt 135 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor. Tilläggsavvittring i
Västerbottens
läns lappmark.
(extra anslag.)
[135.]

Utredningen återfinnes å sid. 304 och 305 i statsrådsprotokollet.

För tiden 1 januari 1923—30 juni 1924 har enligt riksdagens medgivande stått till förfogande för ifrågavarande ändamål ett av 1912 års riksdag anvisat anslag å 52,000 kronor.

Medelsbehovet för budgetåret 1924—1925 har beräknats till 80,000 kronor. På grund av en beräknad reservation å 5,000 kronor har det erforderliga anslaget kunnat begränsas till föreslaget belopp.

Då utskottet icke har något att erinra mot anslagsberäkningen hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må för tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor.

138:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 136 gjorda framställning och under hänvisning till den å sid. 305—307 i statsrådsprotokollet förebragta utredningen i ärendet hemställer utskottet, Ströängars
indragande
till kronan.
(extra anslag.)
[136.]

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 300,000 kronor.

Rikets allmänna kartverk.

Avlöningsstat och övergångsstat för rikets allmänna kartverk. 139:o) Under punkt 137 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande ändrade avlöningsstat för rikets allmänna kartverk, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

(ordinarie
anslag.)
[137.]

Avlöningsstat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	312,530
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	5,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	30,000
Arvode åt chefen för rikets allmänna kartverk, då denne vid generalstaben innehar lägre beställning än överste	»	2,520
Arvoden åt manliga ritare eller gravörer, som förordnas att biträda vid ritar- och gravörlarbetenas övervakande och ledning ävensom vid instruktion av yngre ritare och gravörer	»	450
Arvoden åt de statsgeodeter och statskartografer, vilka förordnas att biträda med ledning och tillsyn av fältarbeten	»	1,500
Arvoden åt militära avdelningsbefälhavare vid topografiska fältmätningar	»	2,000

summa *förslagsanslag* kronor 354,000.

dels ock vid bifall härtill minska det under anslagstiteln rikets allmänna kartverk upptagna ordinarie förslagsanslaget under rubriken »avlöningsstat», nu 360,000 kronor, med 6,000 kronor till 354,000 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 308.)

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 238, av herr *Sjöblom*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att 5 kvinnliga ritare vid rikets allmänna kartverk, som upptagits i lönegraden C 3 under benämning kvinnliga ritbiträden, måtte uppflyttas i lönegraden C 5 under benämning kvinnliga ritare och till följd därav företaga nödig ökning av Kungl. Maj:ts förslag till stat för rikets allmänna kartverk.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till ny avlöningsstat för kartverket från och med den 1 juli 1924 företer i förhållande till nu gällande stat skillnad allenast däri, att posten avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ävensom i anslutning därtill statens slutsumma minskats med 6,000 kronor, vilken nedsättning föreslagits i likhet med vad som i motsvarande avseende ifrågasatts beträffande åtskilliga andra verk.

Vad angår den i ämnet väckta motionen vill utskottet erinra, att i anledning av Kungl. Maj:ts till fjolårets riksdag avlåtna proposition, nr 116, angående anslag till rikets allmänna kartverk — vari bland annat föreslogs placering av de i motionen angivna kvinnliga ritbiträdena i lönegraden C 3 — inom första kammaren väcktes en motion, nr 193, med enahanda hemställan som i nu ifrågavarande, samt att jordbruksutskottet i sitt utlåtande (nr 36) i ämnet då anförde:

»Enligt utskottets mening torde visserligen vissa skäl kunna anses tala för att ifrågavarande fem kvinnliga ritare hänföras till högre lönegrad än den i propositionen föreslagna. Emellertid har den relation i lönehänseende mellan de olika kategorierna kvinnliga ritare vid kartverket, som ligger till grund jämväl för den i propositionen föreslagna placeringen i lönegrad, fastställts så sent som vid 1920 års riksdag, därvid såsom skäl för denna anordning anfördes, att de tre till C 5 nu hänförda kvinnliga ritarna vore avsedda för det mera kvalificerade reproduktionsarbetet. Med hänsyn härtill och då innevarande riksdag på statsutskottets hemställan uppfört motsvarande befattningshavare vid sjökarteverket i lönegraden C 3 har utskottet ej ansett sig böra förorda någon avvikelse från Kungl. Maj:ts förevarande förslag i denna del.»

Utskottet har icke funnit anledning att nu frångå sin sålunda förklidat år uttalade uppfattning och kan därför icke biträda motionen. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å den i ämnet väckta motionen II: 238

dels godkänna följande ändrade avlöningsstat för rikets allmänna kartverk, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Avlöningsstat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän	
<i>förslagsanslag</i>	kronor 312,530
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ..	» 5,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 30,000
Arvode åt chefen för rikets allmänna kartverk, då denne vid generalstaben innehar lägre beställning än överste	» 2,520
Arvoden åt manliga ritare eller gravörer, som förordnas att biträda vid ritar- och gravörlarbetenas öfvervakande och ledning ävensom vid instruktion av yngre ritare och gravörer ..	» 450
Arvoden åt de statsgeodeter och statskartografer, vilka förordnas att bi-	

träda med ledning och tillsyn av fältarbeten.....	kronor	1,500
Arvoden åt militära avdelningsbefäl- havare vid topografiska fältmätning- gar	»	2,000

summa förslagsanslag kronor 354,000;

dels ock vid bifall härtill minska det under anslagstiteln rikets allmänna kartverk upptagna ordinarie förslagsanslaget under rubriken »avlöningsstat», nu 360,000 kronor, med 6,000 kronor till 354,000 kronor.

Kartarbeten
m. m. vid
rikets all-
männa kart-
verk.

(ordinarie
anslag.)
[138.]

140:o) I förslaget till riksstat för budgetåret 1924—1925 har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln under anslagstiteln rikets allmänna kartverk upptagit ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m. med oförändrat belopp 223,700 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 308—313 i statsrådsprotokollet.

Ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m. vid rikets allmänna kartverk är uppfört med 223,700 kronor. För budgetåret 1923—1924 har tillika anvisats ett extra reservationsanslag för diverse behov vid kartverket å 30,000 kronor, varjämte beräknats, att för samma budgetår skulle stå till kartverkets disposition ytterligare dels kartförsäljningsmedel till ett belopp av 40,000 kronor, dels ock en besparing å reservationsanslagen till kartverket för första halvåret 1923 å 2,500 kronor. Tillhoppa skulle således för kartarbeten m. m. för budgetåret 1923—1924 finnas tillgängliga (223,700 + 30,000 + 40,000 + 2,500 =) 296,200 kronor.

Anslagsbehovet för budgetåret 1924—1925 har enligt i statsrådsprotokollet framlagda beräkningar för kartarbetena upptagits till 278,000 kronor. Av detta belopp beräknas att täckas genom

ordinarie anslag	kronor	223,700
kartförsäljningmedel	»	39,000
reservation	»	5,500

summa kronor 268,200.

Utöver nämnda summa skulle alltså erfordras ett belopp av 9,800 kronor att utgå av extra anslag.

Utskottet.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot departementschefens beräkning av vare sig utgifterna eller inkomsterna, får utskottet, med förmälan att utskottet under nästföljande punkt gör hemställan om anvisande av det erforderliga extra anslaget av 9,800 kronor nu hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 under anslagstiteln rikets allmänna kartverk uppföra ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m. med oförändrat belopp 223,700 kronor.

141:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 139 gjorda framställning och under återopande av vad under nästföregående punkt anförts hemställer utskottet,

*Diverse behov
vid rikets
allmänna
kartverk.*

att riksdagen må för diverse behov vid rikets allmänna kartverk anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 9,800 kronor.

(extra anslag.)
[139.]

142:o) Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 140 föreslagit hemställer utskottet,

*Utgivande av
ekonomisk
karta över
Hallands län.*

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår av det utav 1920 års riksdag beviljade anslaget å 56,000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för utgivande av ekonomisk karta över Hallands län anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 8,000 kronor.

(extra anslag.)
140.]

Geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar.

143:o) Under punkt 141 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande ändrade stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

*Sveriges
geologiska
undersökning.*

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 117,600
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 23,460
Expenser	» 10,000
Nattlig bevakning	» 440

(ordinarie
anslag.)
[141.]

Förslagsanslag kronor 154,500

dels ock vid bifall härtill minska ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu 157,540 kronor med 3,040 kronor till 154,500 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 314 och 315 i statsrådsprotokollet.

Ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning är i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptaget till 157,540 kronor.

Staten för undersökningen har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 117,600
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 36,500
Nattlig bevakning	» 440

Förslagsanslag kronor 157,540.

I posten avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare ingår anslag till expenser till belopp av 10,000 kronor.

Den föreslagna ändringen av staten och i anslutning därtill minskning av anslaget till undersökningen med 3,040 kronor har departementschefen liksom beträffande vissa andra verk ansett nödvändig med hänsyn till det statsfinansiella läget.

Det i posten avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare ingående beloppet till expenser, 10,000 kronor, har departementschefen ansett lämpligen böra utbrytas samt med särskilt belopp uppföras i staten. Anslagsposten till icke-ordinarie befattningshavare skulle sålunda komma att sluta på $(36,500 - 13,040) = 23,460$ kronor.

Utskottet. Framställningen tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må
dels godkänna följande ändrade stat för Sveriges
geologiska undersökning, att tillämpas från och med
den 1 juli 1924:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förlagsanslag	kronor 117,600
Vikariatsersättningar, förlagsanslag ...	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befatt- ningshavare m. m.	» 23,460
Expenser	» 10,000
Nattlig bevakning	» 440

Förlagsanslag kronor 154,500:

dels ock vid bifall härtill minska ordinarie förlags-
anslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu
157,540 kronor med 3,040 kronor till 154,500 kronor.

Fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning. 144:o) Under punkt 142 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m. anvisa för budget-
året 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 99,800 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 316 och 317 i statsrådsprotokollet.

[142.] Till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m. har för budget-
året 1923—1924 anvisats ett extra reservationsanslag av 119,900 kronor
enligt följande beräkning:

Rese- och traktamentsersättning	förlagsvis kronor 60,000
Inköp och underhåll av materiell	» » 4,000
Tryckning av kartor, beskrivningar och upp- satser	» » 40,000
Arvoden till extra tjänstemän för kartarbetena	» » 15,900
summa kronor 119,900.	

Departementschefen har av statsfinansiella hänsyn funnit medelsåtgången för ifrågavarande ändamål enligt i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar böra begränsas till 103,800 kronor.

Med hänsyn till att vid ingången av budgetåret 1924—1925 en reservation å förevarande anslag av omkring 4,000 kronor beräknats finnas disponibel, har anslaget till fältarbeten m. m. för nämnda budgetår föreslagits till 99,800 kronor.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot anslagsberäkningen, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m. anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 99,800 kronor.

145:o) Under punkt 143 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till expenser m. m. för Sveriges geologiska undersökning anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

*Expenser
m. m. för
Sveriges
geologiska
undersökning.
(extra anslag.)
[143.]*

Förutom det i ordinarie anslaget till Sveriges geologiska undersökning ingående beloppet av 10,000 kronor till expenser har sedan 1914 årligen för samma ändamål anvisats belopp å extra stat. För budgetåret 1923—1924 har för ändamålet såsom extra reservationsanslag anvisats 21,800 kronor.

Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till expenser m. m. för Sveriges geologiska undersökning anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

146:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 144 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 319 och 320) i ämnet innehåller hemställer utskottet,

Praktisk-geologisk undersökning i Jämtlands och Västerbottens län.

att riksdagen må för avslutande av den genom Sveriges geologiska undersöknings försorg anordnade praktisk-geologiska undersökningen av fjälltrakterna i nordligaste delen av Jämtlands län och Västerbottens län anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

*(extra anslag.)
[144.]*

147:o) Under punkt 145 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för undersökning av torvmarker i södra Sverige anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 7,900 kronor.

*Undersökning av torvmarker i södra Sverige.
(extra anslag.)
[145.]*

Utredningen återfinnes å sid. 320—323 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har för budgetåret 1923—1924 anvisats ett anslag av 40,000 kronor.

Medelsbehovet för budgetåret 1924—1925 har beräknats till 23,900 kronor. Med hänsyn emellertid till en beräknad reservation å 16,000 kronor har det erforderliga anslaget föreslagits till 7,900 kronor.

Utskottet.

Då framställningen icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må för undersökning av torvmarker i södra Sverige anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 7,900 kronor.

*Statens
meteorologisk-
hydrografiska
anstalt.*

148:o) Under punkt 146 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande ändrade stat för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

(ordinarie
anslag.)
[146.]

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 131,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 52,000

Förslagsanslag kronor 189,700;

dels ock vid bifall härtill minska det under anslagstiteln statens meteorologisk-hydrografiska anstalt uppförda ordinarie förslagsanslaget till avlöningar, nu 192,700 kronor med 3,000 kronor till 189,700 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 323 och 324).

Det framlagda statförslaget företer i förhållande till nu gällande stat skillnad allenast därutinnan, att posten avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ävensom i anslutning därtill statens slutsumma minskats med 3,000 kronor, vilken nedsättning departementschefen liksom beträffande vissa andra verk funnit böra ur besparingssynpunkt vidtagas.

Utskottet.

Framställningen biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må

dels godkänna följande ändrade stat för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän,	
<i>förslagsanslag</i>	kronor 131,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ..	» 6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 52,000

Förslagsanslag kronor 189,700;

dels ock vid bifall härtill minska det under anslagstiteln statens meteorologisk-hydrografiska anstalt uppförda ordinarie förslagsanslaget till avlöningar, nu 192,700 kronor med 3,000 kronor till 189,700 kronor.

149:o) Under punkt 147 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 111,000 kronor.

Diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 324—328 i statsrådsprotokollet.

(extra anslag.)

1923 års riksdag har för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 137,700 kronor. Därjämte har, i överensstämmelse med vad som tidigare årligen brukat ske, enligt Kungl. Maj:ts beslut den 2 november 1923 från handels- och sjöfartsfonden till anstalten såsom bidrag till stormvarningar utanordnats ett belopp av 6,000 kronor.

[147.]

Departementschefen har enligt en i statsrådsprotokollet verkställd beräkning funnit anslaget för ifrågavarande ändamål kunna för budgetåret 1924—1925 begränsas till 111,000 kronor, varjämte såsom hittills skulle från handels- och sjöfartsfonden utgå 6,000 kronor.

Mot att anslaget för ändamålet för budgetåret 1924—1925 uppföres till det sålunda beräknade beloppet har utskottet ej något att erinra liksom ej heller mot vad departementschefen i övrigt i ärendet anför.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 111,000 kronor.

150:o) Under punkt 148 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att av det utav 1900 års riksdag för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island beviljade anslag av 144,000 kronor anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 2,500 kronor.

Meteorologiska telegram från Färöarna och Island.

(extra anslag.)

Av det utav 1900 års riksdag beviljade anslag å 144,000 kronor för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island hava hittills anvisats 53,838 kronor, därav 1,000 kronor för budgetåret 1923—1924.

[148.]

Medelsbehovet har för budgetåret 1924—1925 beräknats till 3,500 kronor. Med hänsyn till en beräknad reservation å 1,000 kronor har emellertid anslaget ansetts kunna begränsas till det äskade beloppet av 2,500 kronor.

Utskottet.

Utskottet hemställer i anslutning härtill,

att riksdagen må av det utav 1900 års riksdag för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island beviljade anslag av 144,000 kronor anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 2,500 kronor.

Meteorologiska iakttagelser i Abisko m. m.
(extra anslag.)

151:o) Under punkt 149 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fortsättande av de meteorologiska och seismologiska iakttagelserna vid naturvetenskapliga stationen i Abisko samt för publicerande av dylika iakttagelser vid nämnda station och stationen vid Vassijaure anvisa för [149.] budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 13,000 kronor.

Utredningen återfinnes å sid. 328—330 i statsrådsprotokollet.

Till meteorologiska iakttagelser vid den naturvetenskapliga stationen i Abisko m. m. har riksdagen för vart år från och med 1919 anvisat anslag. För budgetåret 1923—1924 anvisades sålunda ett extra reservationsanslag av 14,650 kronor.

Utskottet.

Mot förevarande framställning, har utskottet intet att erinra och hemställer fördenskull,

att riksdagen må till fortsättande av de meteorologiska och seismologiska iakttagelserna vid naturvetenskapliga stationen i Abisko samt för publicerande av dylika iakttagelser vid nämnda station och stationen vid Vassijaure anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 13,000 kronor.

Geofysisk station i samarbete med Roald Amundsens polar-expedition.
(extra anslag.)

152:o) Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 150 föreslagit hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för den geofysiska stationen i Abisko i samarbete med Roald Amundsens polarexpedition anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 12,000 kronor.

[150.]

Hydrogeologiska specialundersökningar.

153:o) Under punkt 151 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till utförande av hydrogeologiska specialundersökningar för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 11,400 kronor.

[151.] Utredningen återfinnes å sid. 332 och 333 i statsrådsprotokollet.

Till de i den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten ingående, genom Sveriges geologiska undersökning utförda hydrogeologiska specialundersökningarna hava för varje år från och med 1908 anvisats anslag av riksdagen. För budgetåret 1923—1924 uppgår anslaget till 11,800 kronor.

Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till utförande av hydrogeologiska specialundersökningar för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra reservationsanslag av 11,400 kronor.

Diverse.

154:o) Med tillstyrkan av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 152 föreslagit hemställer utskottet,

Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m., nu 270,000 kronor med 20,000 kronor till 250,000 kronor.

(ordinarie anslag.)
[152.]

155:o) Under punkt 153 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 55,010 kronor med 35 kronor till 54,975 kronor.

Tryckningskostnader.

Utskottet hemställer,

(ordinarie anslag.)

[153.]

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 55,010 kronor, med 35 kronor till 54,975 kronor, dock att i anslaget må få göras den ändring, som till jämnande av huvudtitelns slutsumma kan visa sig erforderlig.

156:o) Under punkt 154 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie reservationsanslaget till kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 50,000 kronor, med 35,000 kronor till 85,000 kronor.

Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

(ordinarie anslag.)

[154.]

Såsom skäl för den föreslagna ökningen av anslaget har departementschefen framhållit, att de sakkunnigas för utredning beträffande organisations- och avlöningsförhållandena vid domänverket m. m. utredningsarbete — vilket jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 30 november

1922 förklarats skola från och med nämnda dag vila — torde böra ånyo upptagas, sedan infordrade yttranden över det av kommittén för utredning rörande ändrad förvaltning av kyrkofonden m. m. den 31 maj 1923 avgivna betänkande inkommit. I betraktande av de kostnader, som härav komma att föranledas, och med hänsyn jämväl till kostnaderna för statens besparingskommitté har departementschefen ansett förevarande anslag böra i riksstaten för nästkommande budgetår uppföras med ett till 85,000 kronor förhöjt belopp.

Utskottet.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må höja ordinarie reservationsanslaget till kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 50,000 kronor, med 35,000 kronor till 85,000 kronor.

*Extra
utgifter.*

(ordinarie
anslag.)

[155.]

157:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 155 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 335) i ämnet innehåller hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter, nu 100,000 kronor, med 20,000 kronor till 80,000 kronor.

*Tillfällig
löneförbättring
för viss
personal
inom den civila
statsförvaltningen.*

(extra anslag.)

[156.]

158:o) Under punkt 156 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kan varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen beräkna för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln ett belopp av 204,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

*Tillfälliga
lönetillägg
åt vissa
vaktmästare
och med dem
jämförliga
befattningshavare.*

(extra anslag.)

[157.]

159:o) Under punkt 157 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

160:o) Under punkt 158 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid andra verk och institutioner än statens reproduktionsanstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln ett extra förslagsanslag av 1,250,000 kronor.

*Dyrtids-
tillägg åt
befattnings-
havare i
statens tjänst.
(extra anslag.)
[158.]*

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Övriga ordinarie anslag.

161:o) I avseende å de i nu gällande riksstat under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som icke här ovan blivit särskilt omnämnda, har någon förändring icke ifrågasatts.

*Övriga ordi-
narie anslag.*

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslag under nionde huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 27 mars 1924.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hellström, Persson, Nils, Sederholm, Nilsson* i Kabbarp *, *Boberg, Elisson ***, *Norin* och *Andersson, K. A.*, samt

från andra kammaren: herrar *Nilsson* i Tånga, *Olsson* i Broberg, *Johansson* i Uppmälby, *Sjöblom*, frih. *Hermelin*, *Aarnseth*, *Andersson* i Grimbo och *Carlström* i Helgagård.

med undantag därav att herr *Lundell* deltagit i stället för herr *Sederholm* i behandling av punkterna 86—161,

greve *Wachtmeister* deltagit i stället för herr *Boberg* i behandling av punkt 42.

herr *Hedlund* i Häste deltagit i stället för frih. *Hermelin* i behandling av punkterna 1—32, 58—85, och 87—161.

herr *Pettersson* i Stäringa deltagit i stället för herr *Andersson* i Grimbo i behandling av punkterna 42—161.

* Ej närvarande vid behandling av punkterna 87—161.

** Ej närvarande vid behandling av punkterna 58—161.

Reservationer:

Under punkt 10 (*diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna*) av herr *Sederholm*;

» » 34 (*hingstdepåerna och stuteri*) av friherre *Hermelin*, som yrkat avslag å motionen och bifall till Kungl. Maj:ts förslag;

» » 42 (*förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen*) av greve *Wachtmeister*, *Sederholm*, *Elisson* och friherre *Hermelin*, som yrkat bifall till den i ämnet väckta motionen;

» » 49 (*veterinärhögskolan*)
av friherre *Hermelin*, som, efter vad vid behandling av föreliggande och nästefter följande punkt förkommit, ansett utskottet bort uttala, att anledning finnes befara, att svårigheter skola möta för att få de för veterinärhögskolan av Kungl. Maj:t reducerade anslagen att räcka till för budgetåret 1924—1925, samt
av herr *Hellström*, mot viss del av utskottets motivering;

» » 52 (*avlöningar m. m. vid statens veterinärbakteriologiska anstalt*) av herr *Hellström*;

» » 86 (*lantbrukskonsulenter i London och Riga*)
av herr *Pettersson* i Stäringe, som yrkat bifall till herr *Lindgrens* i Dingelvik m. fl. i ämnet väckta motion; samt
av herr *Anderssons*, *K. A.*, mot viss del av utskottets motivering;

» » 90 (*landsbygdens elektrifiering*) av herr *Pettersson* i Stäringe, som ansett, att till utskottets motivering å sid. 60, tredje stycket, bort göras följande tillägg: men anser utskottet att åt de av chefen för kommunikationsdepartementet tillkallade sakkunniga även bör uppdragas att dels utreda lantbrukets taxor för elektrisk energi, i förhållande till industritaxorna och föreslå rättvist avvägda taxor mellan lantbruk

och industri, dels ock utreda, huruvida konjunkturtillägget under de gångna åren varit rättvist uttagna av de olika föreningarna, samt framkomma med förslag med anledning därav; samt

Under punkt 139 (*rikets allmänna kartverk*) av herrar *Sjöblom* och *Hedlund* med yrkande av bifall till den i ämnet väckta motionen.

Verkliga utgifter.

IX. Nionde huvudtiteln. Jordbruksdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	171,100	
3	Egnahemsavdelning inom departementet		26,100
	Säger för departementet	195,100	26,100
B. Lantbruksstyrelsen m. m.			
1	Lantbruksstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	221,100	
	Lantbruksingenjörer och deras biträden:		
2	Lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater	110,800	
3	Tillskott till dyrtidstillägg för lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater, <i>förslagsanslag</i>		* 20,000
4	Assistenter hos lantbruksingenjörer		36,000
		110,800	56,000
	Statskonsulenter och deras biträde:		
5	Statskonsulenter	29,000	
6	Stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m.		2,500
	Säger för lantbruksstyrelsen m. m.	360,900	58,500
C. Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.			
	Lantbruksakademien:		
1	Lantbruksakademiens sekreterare	5,600	
2	Lantbruks- och fiskerimuseum, <i>reservationsanslag</i> ...	8,000	
3	Lantbruksakademiens tidskrift m. m., <i>reservationsanslag</i>	4,000	
4	Lantbruksakademiens bibliotek, <i>reservationsanslag</i> ..	4,000	
		21,600	
	Försöksväsendet på jordbruksområdet:		
5	Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet	251,300	

* Av Kungl. Maj:ts förslaget belopp. varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor	8,000	
		259,300	
7	Internationella frysinstitutet i Paris, <i>reservationsanslag</i> ..		2,000
	Säger för lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.	280,900	2,000
	D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar.		
	Lantbruksinstitutet:		
1	Lantbruksinstitutet vid Ultuna	97,200	
2	Diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna		12,000
3	Lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp	117,900	
4	Diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp		6,000
		215,100	18,000
	Lanthushållningsseminariet å Rimforså:		
5	Avlöningar		17,500
6	Ålderstillägg åt lärarinnepersonalen vid seminariet, <i>förelagsanslag</i>		2,400
			19,900
	Lägre lantbruksundervisning m. m.:		
7	Understöd åt lantmannaskolor, <i>förelagsanslag</i>	350,000	
8	Ökat understöd åt lantmannaskolor, <i>förelagsanslag</i> ..		* 35,000
9	Understöd åt lanthushållsskolor, <i>förelagsanslag</i>	170,000	
10	Ökat understöd åt lanthushållsskolor, <i>förelagsanslag</i> ..		* 17,500
11	Understöd åt lantbruksskolor	104,000	
12	Ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmanna-, lanthushålls- och lantbruksskolor, <i>förelagsanslag</i>	60,000	
13	Dyrktidstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmanna-, lanthushålls- och lantbruksskolor, <i>förelagsanslag</i>		* 150,000
14	Lantbruksskolan vid Ultuna	6,850	
15	Inspektion över de lägre lantbruksundervisningsanstalterna	5,000	
16	Lägre mejeriskolor för kvinnor, <i>reservationsanslag</i> ..	29,000	
17	Hovbeslagsskolan vid Alnarp	4,500	
18	Förstärkning av anslaget till hovbeslagsskolan vid Alnarp		1,200
19	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	* 120,000	
		849,350	203,700

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Trädgårdsundervisningen:		
20	Högre utbildning i trädgårdsfacket, <i>reservationsanslag</i>	—	
21	Lantbruksakademiens trädgårdsskola	8,000	
22	Trädgårdsskolan vid Alnarp	8,000	
23	Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar		11,500
24	Trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige	22,000	
25	Ökat anslag till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige		8,000
26	Trädgårdsskola för kvinnor, <i>reservationsanslag</i>		10,000
27	Trädgårdskurs i Norrland, <i>reservationsanslag</i>		2,700
		38,000	32,200
	Säger för undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar	1,102,450	273,800
	E. Stuteriväsendet.		
1	Stuteriöverstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	34,100	
	Hingstdepåer och stuteri:		
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	45,400	
3	Uppehållande av hingstdepåernas och stuteriets verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	185,000	
		230,400	
4	Prisbelöningar av hästar, <i>reservationsanslag</i>	70,000	
	Säger för stuteriväsendet	334,800	
	F. Boskapsskötsel m. m.		
	Nötboskapsavels befrämjande:		
1	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, <i>reservationsanslag</i>	205,000	
2	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		50,000
3	Befrämjande av nötboskapsaveln inom Norrbottens län		8,000
4	Förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>		120,000
		205,000	178,000
5	Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., <i>förslagsanslag</i>		15,000
	Svinavels befrämjande:		
6	Befrämjande i allmänhet av svinaveln, <i>reservationsanslag</i>		23,000
7	Fjäderfäavels befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		12,000
8	Biskötselns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		6,000
	Säger för boskapsskötsel m. m.	205,000	234,000

G. Veterinärväsendet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Veterinärundervisningsanstalter:		
1	Veterinärhögskolan	203,400	
2	Diverse behov vid veterinärhögskolan, <i>reservationsanslag</i>		22,200
3	Personliga arvodesförhöjningar för vissa befattningshavare vid veterinärhögskolan		3,200
4	Veterinärinrättningen i Skara	8,500	
		211,900	25,400
	Statens veterinärbakteriologiska anstalt:		
5	Avlöningar m. m.	48,500	
6	Anstaltens verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	—	
		48,500	
	Veterinärstaten:		
7	Länsveterinärer och veterinärstipendiater	138,000	
8	Distriktsveterinärers avlönande, <i>förslagsanslag</i>	250,000	
9	Dyrtidstillägg åt distriktsveterinärer, <i>förslagsanslag</i> ..		65,000
		388,000	65,000
10	Förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
11	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur		1,100
	Säger för veterinärväsendet	698,400	91,500
	H. Lanthushållning i allmänhet.		
	Hushållningssällskapen:		
1	Allmänt anslag	2,100,000	
2	Tillfälligt anslag		433,000
3	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar, <i>reservationsanslag</i>	80,000	
	Mindre jordbruk m. m.:		
4	Höjande av det mindre jordbruket, <i>reservationsanslag</i>		250,000
5	Ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m., <i>reservationsanslag</i>		22,600
			272,600
	Jordbrukskonsulenter m. m.:		
6	Jordbrukskonsulenter, <i>förslagsanslag</i>		265,000
7	Vandringsrättare, <i>reservationsanslag</i>		70,000
			335,000
8	Statens lagerhus och fryshus, <i>förslagsanslag</i> , att utgå i första hand av inkomster av statens lagerhus och fryshus		93,000
9	Maskin- och redskapsprovsningsanstalterna vid Ultuna och Alnarp		36,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Kemiska stationer m. m.:		
10	Kemiska stationer		48,000
11	Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län		20,000
			68,000
	Befrämjande av mossodlingar:		
12	Svenska mosskulturföreningen		84,600
13	Försöksgård å myrjord i Jämtlands län		3,000
14	Försöksgård å myrjord i Norrbottens län		5,000
			92,600
	Befrämjande av fröodlingen:		
15	Central frökontrollanstalt, <i>förslagsanslag</i> , att utgå i första hand av inkomster av anstalten		* 104,000
16	Lokala frökontrollanstalter		* 10,000
17	Befordrande av inhemsk fröodling, <i>reservationsanslag</i>		20,000
18	Sveriges utsädesförening		* 150,000
			284,000
	Befrämjande av trädgårdsodlingen:		
19	Sveriges pomologiska förening		8,000
20	Lindring av fraktkostnader för kalk, <i>förslagsanslag</i>		* 250,000
21	Ogräsens bekämpande, <i>reservationsanslag</i>		4,000
22	Rönnbärsmalens bekämpande, <i>reservationsanslag</i>		5,000
23	Lantbruksmöte, <i>reservationsanslag</i>		* 25,000
24	Lantbrukskonsulenter i London och Riga		33,000
25	Smörprovningar m. m., <i>reservationsanslag</i>		24,000
26	Föreningar för jordbrukskredit, <i>förslagsanslag</i>		30,000
27	Landsbygdens elektrifiering		50,000
	Säger för lanthushållning i allmänhet	2,180,000	2,043,200
	I. Grundförbättringar, kolonisation och egnahems- bildning m. m.		
	Grundförbättringar:		
1	Allmänna avdikningsanslaget, <i>reservationsanslag</i>		1,400,000
	Kolonisation:		
2	Odlingshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., <i>förslagsanslag</i>	200,000	
3	Kolonisation å vissa kronoparker, <i>reservationsanslag</i>		750,000
4	Kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisations- område, <i>förslagsanslag</i>		5,300
		200,000	755,300
	Egnahemsbildning:		
5	Premielån till egnahemslantagare, <i>reservationsanslag</i>		800,000
6	Statsbidrag till hushållningssällskap för jordförmed- lingsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		98,000
			898,000
7	Jordbrukskommissioner, <i>förslagsanslag</i>	15,000	
	Säger för grundförbättringar, kolonisation och eгна- hemsbildning m. m.	215,000	3,053,300

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att afgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
J. Fiskeriväsendet.			
1	Statens lokala fiskeriadministration, <i>förslagsanslag</i>	73,500	
Fiskerinäringens understöd:			
2	Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, <i>reservationsanslag</i>	78,500	
3	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
		108,500	
4	Undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare, <i>reservationsanslag</i>		1,550
5	Södra Sveriges fiskeriförening		27,000
Hydrografisk-biologiska havsundersökningar:			
6	Hydrografisk-biologiska kommissionens undersökningar, <i>reservationsanslag</i>		29,000
7	Vissa havshydrografiska mätningar, <i>reservationsanslag</i>		7,000
8	Fartyget Skagerak, <i>reservationsanslag</i>		107,000
			143,000
9	Fartyget Eystrasalt, <i>reservationsanslag</i>		12,100
10	Ett armerat ångfartygs stationerande vid rikets kuster, <i>reservationsanslag</i>		22,000
	Säger för fiskeriväsendet	182,000	205,650
K. Skogsväsendet.			
Skogsundervisning m. m.:			
1	Skogshögskolan	166,000	
2	Personligt ålderstillägg åt extra läraren vid skogshögskolan G. Grönberg		500
3	Statens skogsförsöksanstalt	118,875	
4	Diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt, <i>reservationsanslag</i>		50,000
5	Specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring, <i>reservationsanslag</i>		11,600
Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 100,000		
7	Övriga utgifter, <i>reservationsanslag</i>		
	Genom dyrtidstillägg ökade utgifter, <i>förslagsanslag</i> 18,000	172,600	18,000
Ersättning till statens domäners fond för utgifter för fortsättningsskolan vid Kloten:			
9	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i> 18,800		
10	Övriga utgifter, <i>reservationsanslag</i> 8,100		
11	Genom dyrtidstillägg ökade utgifter, <i>förslagsanslag</i> 2,900		29,800

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
12	Skogshushållning i allmänhet, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
		477,475	109,900
	Skogsvård m. m.:		
13	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar, <i>förslagsanslag</i>	440,000	
14	Ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar, <i>förslagsanslag</i>		80,000
15	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland, <i>förslagsanslag</i>	280,000	
16	Ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland, <i>förslagsanslag</i>		50,000
17	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
18	Ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, <i>förslagsanslag</i>		27,000
19	Skogsvård å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens län samt Särna och Idre socknar, <i>reservationsanslag</i>		* 98,000
20	Skogsvårdens befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		150,000
21	Släckning av skogseld, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
		920,000	405,000
22	Belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
	Säger för skogsväsendet	1,417,475	514,900
	L. Lantmäteriväsendet.		
1	Lantmäteristyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	181,700	
	Statens reproduktionsanstalt:		
2	Statens reproduktionsanstalts verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , att utgå i första hand av inkomster av reproduktionsanstalten	200,000	
3	Nyanskaffning vid statens reproduktionsanstalt, <i>reservationsanslag</i>		20,000
4	Personligt lönetillägg till föreståndaren för statens reproduktionsanstalt, byråchefen P. A. Eriksson, att utgå i första hand av inkomster av reproduktionsanstalten		1,940

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
5	Dyrtidstillägg vid statens reproduktionsanstalt, <i>förslagsanslag</i> , att utgå i första hand av inkomster av reproduktionsanstalten		* 4,060
		200,000	26,000
6	Lantmäteriundervisningen, <i>reservationsanslag</i>		42,000
	Lantmäterikontoren i länen:		
7	Avlöningar	305,350	
8	Renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen, <i>reservationsanslag</i>	1,000	
9	Extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen, <i>reservationsanslag</i>		75,000
10	Inbindning av handlingar i lantmäterikontoren i länen, <i>reservationsanslag</i>		2,500
11	Anskaffande för lantmäterikontoret i Karlstad av kopior av vissa kartor m. m., <i>reservationsanslag</i>		7,000
		309,350	84,500
	Lantmäteripersonal, som sysselsättes med utförande av lantmåteriförrättningar:		
12	Avlöningar	746,500	
13	Ersättning för publik renovation, <i>förslagsanslag</i>	40,000	
14	Tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare, <i>förslagsanslag</i>		*300,000
		786,500	300,000
	Understöd av jorddelningsväsendet:		
15	Bidrag till jordavsöndringar och ägostyckningar, <i>förslagsanslag</i>	40,000	
16	Bidrag till skiften, hemmansklyvningar och rågångsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
17	Bidrag till utflyttnings- och väganläggningskostnader i sammanhang med skiften och hemmansklyvningar, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
18	Kostnader för de i lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område omförmälda lantmåteriförrättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		9,000
		190,000	9,000
19	Avvittringar, <i>förslagsanslag</i>	2,000	
20	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>		75,000
21	Ströängars indragande till kronan, <i>förslagsanslag</i>		300,000
	Säger för lantmåteriväsendet	1,669,550	836,500

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	M. Rikets allmänna kartverk.		
	Rikets allmänna kartverk:		
1	Avlöningsstat, <i>förslagsanslag</i>	354,000	
2	Övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	21,700	
3	Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	223,700	
		599,400	
4	Diverse behov vid rikets allmänna kartverk, <i>reservationsanslag</i>		9,800
5	Ekonomisk karta över Hallands län, <i>reservationsanslag</i>		8,000
	Säger för rikets allmänna kartverk	599,400	17,800
	N. Geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar.		
	Sveriges geologiska undersökning:		
1	Sveriges geologiska undersökning, <i>förslagsanslag</i>	154,500	
2	Fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning, <i>reservationsanslag</i>		99,800
3	Expenser m. m. för Sveriges geologiska undersökning, <i>reservationsanslag</i>		20,000
4	Praktisk-geologisk undersökning i Jämtlands och Västerbottens län, <i>reservationsanslag</i>		4,000
5	Undersökning av torvmarker i södra Sverige, <i>reservationsanslag</i>		7,900
		154,500	131,700
	Meteorologiska och hydrografiska undersökningar:		
	Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 189,700		
7	Arvoden åt observatörer, <i>reservationsanslag</i> 90,000		
8	Expenser, <i>reservationsanslag</i> 8,000	287,700	
9	Diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, <i>reservationsanslag</i>		111,000
10	Meteorologiska telegram från Färöarna och Island, <i>reservationsanslag</i>		2,500
11	Meteorologiska iakttagelser i Abisko m. m., <i>reservationsanslag</i>		13,000
12	Geofysisk station i samarbete med Roald Amundsens polarexpedition, <i>reservationsanslag</i>		12,000
13	Hydrogeologiska specialundersökningar, <i>reservationsanslag</i>		11,400
		287,700	149,900
	Säger för geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar	442,200	281,600

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
O. Diverse.			
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	225,000	
2	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	700,000	
3	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	250,000	
4	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	54,975	
5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	85,000	
6	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	80,000	
7	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		* 204,000
8	Tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		* 10,000
9	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		* 1,250,000
Säger för diverse		1,394,975	1,464,000
Summa		11,278,150	9,102,850

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.